TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

No. 141 — 1924 | Torstaina, Jouluk. 4 p. — Thur., Dec. 4th, 1924 | VIII Vuosik. - Vol. VIII

Englanti kulettaa lisää pistinmiehiään Egyptiin

Lontoo. — Egyptissä oleva Englannin ylikomissioneri Allenby Englannin ulkomaavirastolle lähettämissään tiedonannoissa mainitsee, että Egyptissä vallitsee "hyvä järjestys." Sudanissa kehuu hän aseman olevan myöskin paremman. Näistä vakuutteluista huolimatta Egyptiin saapuu lakkaamatta lisää englantilaisia sotilaita, ollen niitä tuotu m. m. Gibraltarista.

Kairosta saapuneissa sähkösanomissa kerrotaan Egyptin uuden hallituksen työskentelevän "rauhan" palauttamiseksi.

Kairossa viime päivinä vangitut henkilöt on asetettu ankaran kuulustelun alaiseksi. Parlamentti on nimittänyt erikoisen lähetystön, joka on jättänyt protestin yleiselle syyttäjälle ja liberaalis-perustuslaillisen puolueen johdolle parlamentin jäsenten vangitsemisia vastaan.

Egyptin juuri kukistuneen pääministerin Zaghoul Pashan kerrotaan saaneen passin Europaan. Hänen arvellaan asettuvan toistaiseksi joko Ranskan taikka Italian huvitteluseuduille.

MacDonaldin lausunto Egyptin kiristyksestä.

Lontoo. — Entinen pääministeri Ramsay MacDonald puhuessaan Aberavonissa, antoi tietää, miten työläisoppositsioni parlamentissa tulee suhtautumaan Egyptin kysymykseen.

Se tapa, millä Baldwinin konservatiivinen hallitus on käsitellyt Egyptin kriisiä, on halventanut Suur-Britanniaa maailman silmissä, lausui MacDonald. Sudanin kenraalikuvernöörin ja Egyptin armeijan sirdarin (ylikomentajan), kenraali Sir Lee Oliver Stackin, murhaa ei olisi pitänyt tehdä uhkahaasteen aiheeksi. Tämä valitettava tapaus tarjosi Englannin hallitukselle tilaisuuden ystävälliseen esiintymiseen Egyptin hallitusta kohtaan ja sopivalla menettelyllä olisi Egyptin hallitus itse saatettu näkemään englantilaisvastaisen kiihotuspolitiikkaansa vahingollisuuden.

Geziran kastelupiirin laajentaminen siten, että Niilinvirran vettä kääntyisi englantilaisten hallitsemille puuvillajelyksille on asia, jota ei olisi missään tapauksessa pitänyt sekottaa Stackin murhajuttuun. Oli hyvin narrimaista yhdistää murhan johdosta ilmaistuun suuttumukseen kysymys jolla ei ole mitään tekemistä niiden valtiollisten seikkojen kanssa, joista on saanut vauhtia Egyptin natsionalistinen agitatsioni, minkä tuloksena Englannin hallitus pitää Stackin hengiltäottamista.

Kommunistien äänten varastus ilmeistä Yhdysv. presidentinvaaleissa

Chicago. — Workerspuolueen keskustoimeenpanevan komitean antaman selostuksen mukaan kommunistien äänimäärä kautta maan pitäisi nousseen vähintään 100,000:teen. Tämä arvio perustuu paikallisjärjestöiltä kerättyihin tietoihin. Vanhojen kapitalistipuolueiden palvelijat, ku kluxerit, Columbian ritarit ja fascistiset taantumukselliset yleensä ovat varastaneet kommunistisille ehdokkaille annetut äänet.

Tämän johdosta on toimeenpaneva komitea lähettänyt kaikille paikallisjärjestöille kirjelmän, kehottaen niitä toimittamaan täydellisen tutkimuksen, saadakseen selville puolueemme vaaleissa saaman todellisen äänimäärän.

Samalla toimeenpaneva komitea huomauttaa, että 100,000 ääntä, jotka on annettu meidän puolueellemme, eivät suinkaan läheskään anna todellista kuvaa meidän puolueemme kannatuksesta, sillä sadat tuhannet työläiset ja köyhät farmarit ovat äänioikeudettomia eivätkä niin ollen voi ilmaista mielipidettään vaaleissa. Ja kuitenkin juuri nämä joukot ovat Workerspuolueen kannattajia.

Neuvostohallitus antanut käyttäytymisohjeita

Moskova. — Neuvostohallitus on julaissut kokoelman ohjeita ja määräyksiä ulkomailla olevien edustajainsa käyttäytymisestä ja toiminnasta. Nämä "käytösohjeet" on tarkotettu Venäjän ja muiden maiden välillä vallitsevien eroavaisuuksien selvittämiseksi.

Ulkomailla toimivien neuvostohallituksen edustajain, sanotaan ohjeissa, täytyy personallisessa elämässään samoin kuin diplomaattisessa taloudessaankin noudattaa yksinkertaisia tapoja ja säästäväisyyttä. Heidän kieltäytymistään ottaa osaa diplomaattisiin ja personakohtaisiin seurustelutilaisuuksiin ulkomailla ei johtu heidän hoitamistaan tehtävistä, eikä sellaista ole pidettävä epäystävällisenä menettelynä."

Mussolini nöyrtyy

Rooma. — Sangen nöyrässä parlamentissa pitämässä puheessaan sanoi Mussolini edustajille, joista ainoastaan fascistinen enemmistö oli läsnä, että yksinään kommunistit pystyvät tekemään fascistien paikan Italian hallitsijana, ja pyysi sentähden edustajien luottamuslausetta toiminnalleen.

Mussolinin puheen tärkein kohta on seuraavanlainen: "Jos minä tulen kukistetuksi, niin hallitusohjakset eivät jää teidän käsiinne, vaan kommunistien, joilla on sellaista varten täydellisimmän tarkka ohjelma." Näyttää siltä että Mussolini manoveraillee niin sanottujen demokraattisten joukkojen johtajaksi "kommunismin vaaraa vastaan."

Mussolinin äkkikäännös on niin täydellinen, ettei historia tunne sen täydellisempää hänenlaiseen valta-asemassa olleelle henkilölle tapahtuneen. Ainoastaan joitakin viikkoja sitten tuo mustapaitain diktaattori vielä puheli tavallisella sotaäänellään, uhaten säilyttää fascistien valta-aseman vaikka minkälaisten verikylpyjen hinnalla. Nyttemmin on hän laupias ja lupaa että fascistien väkivallantöitä tullaan rajottamaan, jolle hän itse antoi nöyrällä puheellaan hyvän esimerkin.

Salandra, joka esiintyy Mussolinin ystävänä, vetosi Mussoliniin, että hän myöskin koettaisi saada kaikkien hänen seuraajainsa ottamaan käytäntöön vähän kohteliaamman kielenkäytön. Diktaattori lupasi tehdä siten, ja veseissä silmin pyysi parlamentilta anteeksi marraskuun 4 päivän tapahtumia, jolloin mustapaidat ja sotaveteraanit ottelivat.

Fascistien pääministeri lupasi lähettää uusia määräyksiä hänen hurtilleen ympäri maan sekä sanoi nyt alkavan fascismin uuden ajanjakson."

Senjälkeen antoi parlamentti luottamuslauseen hänen sisäiselle budjetilleen 337 äänellä 17 vastaan. Entiset pääministerit Giolitti ja Orlando äänestivät Mussolinia vastaan. Fascisteja avonaisesti vastusva oppositsioni ei ottanut äänestykseen lainkaan osaa.

Mutta mustapaitain johtajan nöyrä alistuminen ei tule muuttamaan poliittista tilannetta. Se ainoastaan siirtää kriisitilannetta. Mussolinin antautuminen tullaan ottamaan heikkouden tunnustuksena, koska kerran fascistien hallitus on tykkänään ollut riippuvainen voimasta ja väkivallasta eikä suinkaan kansan enemmistön hyvästä tahdosta ja kun se voima, jolla sitä on pidetty yllä, heikontuu niin fascismin viholliset tulevat käyttämään nopeaan tilaisuutta hyväkseen.

Hastings-yhtiö pakotettu noudattamaan työpalkkain maksolakia

Vancouver, B. C. — Canadan puutavaratyöläisten unio on pakoittanut Canadan hallituksen kautta British Columbian Lumber & Trading Co. maksamaan työläisten palkat ajoissa, eikä kieräillä, niinkuin näihin saakka. Seitsemän vuoden ajan tämä yhtiö on rikkonut British Columbian lakeja, mitkä edellyttävät, että työläisten palkat tulee maksaa kahdesti kuukaudessa. Tämä yhtiö omistaa Hastingin sahamyllyt, jotka ovat British Columbian vanhimpia sahamyllyjä. Vuosikausia on tämä yhtiö voinut rikkoa valevapaamielisen hallituksen hyväksymiä lakeja, kun hallitus on ollut taipuvainen puolustamaan puutavarayhtiöitä.

Mutta äskettäin puutavaratyöläisten union sihteeri-rahastonhoitaja, annettuaan asian Federated Pressin kautta julkisuuteen, lopultakin voi yhtiön pakoittaa hallituksen kautta noudattamaan mainittua palkanmaksulakia.

British Columbian puutavarayhtiöiden ja sahamyllyjen omistajien tavallisena tapana on ollut pidättää työläisten palkkojen maksua kuukausittain omiin tarkoituksiinsa. Työläiset, jotka ovat olleet vuosikausia yhtiön palveluksessa, eivät milloinkaan ole saaneet oikeissa ajoissa palkkaansa.

Niinpä eräskin työläinen Hastingin sahamyllyssä Vancouverissa on ollut yhtiön palveluksessa kaikkiaan kaksikymmentä vuotta, ja yhtiöllä on kaiken aikaa ollut työläisen palkka hallussaan kuukauden ajalta. Keskimäärin työläiset saavat palkkaa noin sata dollaria kuukaudessa, ja tämä tahtoo sanoa, että yhtiö on voinut hyödykseen käyttää kaiken aikaa tätä summaa, joka korkoineen — laskettuna 19 pros. — voi nousta seitsemään sataan dollarjin, jota summaa hän ei voi koskaan periä. E. C. Hamberin, tunnetun usutusjärjestelmää edustavan työnjohtajan, on täytynyt tyytyä union vaatimukseen, Canadan hallituksen pakoittamana, noudattaa teollisuutta koskevia lakeja.

Unkarin valtiollinen elämä on äärimmäisen kriitillinen

Wieni. — Tänne tulleiden tietojen mukaan Budapestissa eletään nykyään sangen kriitillistä elämää, johon viimeisimpänä aiheena on ollut 12 sosialidemokraatisen parlamenttijäsenen ja kahden muun oppositsionijäsenen ulosviskaaminen Unkarin parlamenttitalosta poliisivoiman avulla. Tapahtuman johdosta ovat mielet kaupungissa sangen kiihdyksissä, muistuttaen vallankumousaikoja. Parlamentissa oli käyty kiihkeitä keskusteluja pitkin päivää ja asema kehittyi yhä kriitillisemmäksi illan lähestyessä. Unkarin parlamentti on jo pitemmän aikaa ollut villien kohtausten näyttämönä, mutta pitkään aikaan ei siellä ole tapahtunut nyt mainitunlaista kohtausta, jolloin sen jäsenistä yksi toisensa perästä heitettiin väkivalloin ulos kadulle. Sen jälkeen kun sosialistien johtomies Peidl oli heitetty ulos, kohosi kiihko ja viha ylimmilleen.

Tapahtuman johdosta kutsuttiin heti sotaväkeä vartioimaan kuninkaallista palatsia ja muita hallituksen rakennuksia. Samoin pitivät sotilaat vahtia kaupungin kaduilla läpi yön. Kolmen oppositsionilehden painokset takavarikoitiin. Yhdeksän sosialistien järjestämää kokousta hajotettiin, jonka johdosta asema kävi yhä entistään sekavammaksi.

Ilmailuliikenne Ranskan ja Etelä-Amerikan välillä

Pariisi. — Laurent Eynac, Ilmailuministeriön apulainen, ilmoitti edustajakamarissa, että Ranska suunnittelee ilmailuliikenteen ulottamista Etelä-Amerikaan saakka, vaikka suunnitelma ei toteutune aivan läheisessä tulevaisuudessa.

Eynac sanoi, että ilmailulinjat ulotutetaan Dakariin Ranskan Länsi-Afrikaan ja sieltä vihdoin Etelä-Amerikaan.

Canadan työlaki Englannin valtioneuvoston pohdittavaksi

Ottawa. — Asia mikä läheisesti koskee työläisten tilannetta kaikkialla Canadassa, otetaan pohdinnan alaiseksi tämän kuun aikana Englannin valtioneuvostossa. Perustuslaillisesti nimitetään kysymyksessä olevaa lakia Lemieux laiksi, virallisesti se tunnetaan teollisuusriitojen tutkimuslain nimellä. Tämä laki edellyttää, että pakollisesti tutkittaisiin kaikkia teollisuudessa puhjenneita palkkariitoja tahi muita rettelöitä.

Kun laki esitettiin 17 vuotta sitten, niin sitä vastustettiin ankarasti unioiden taholta, mutta myöhemmin käsitykset ovat muuttuneet tässä suhteessa, joten sitä nyt suositaan eritoten rautatieläisten unioiden taholla. Nykyään kysymys tuli uudelleen esille Toronton vesivoima- ja sähkökomissionin ja sen työläisten välillä. Työministeri Murdock nimitti asiaa tutkivan lautakunnan, mutta komissioni kieltäytyi hyväksymästä sitä sillä perusteella, että laki ei vastaa lainkaan maakunnan etuja. Oikeuden tuomari väitti lakia perustuslakivastaiseksi, mutta korkeampi oikeus punnitsi asian päinvastoin. Niinpä vesivoima-sähkökomissioni on alistanut tämän kysymyksen Englannin valtioneuvoston ratkaistavaksi, korkein oikeuslaitos, mihin näissä asioissa voidaan vedota.

Suuri paperiyhtiö perustettu Quebecissa

Quebec. — Viime viikon ajalla järjestetyistä huomattavimmista teollisuusyrityksistä mainitaan Quebec paperimylly-yhtiö, joka on korporeerattu 13,500,000 dollarin pääomalla.

Raharuhtinaat omistavat Canadan

Vancouver, B. C. — Sitten suursodan ovat canadalaiset rikkaudet keskittyneet hämmästyttävällä nopeudella. Nykyään kuuluu lähes kolme neljäs osaa Canadan pankkilaitoksissa löytyvästä rahamäärästä neljälle pankille. Kymmenen vuotta sitten oli Canadassa 34 rekisteröityä pankkia. Vuosi sitten niitä oli vielä 17 ja nykyään niitä on olemassa ainoastaan 13. Nämä Canadan rahan kontrollia koskevat seikat toi julkisuuteen parlamenttiedustaja J. S. Woodsworth, kulkiessaan puhujamatkalla Tyynen meren rannalla.

Woodsworth sanoi, että Canadan pankkiirit olivat käyttäneet 100,000 dollaria ehkäistäkseen sellaisten lakiehdotusten esille tulon Canadan parlamentissa, jotka olisivat koskeneet heidän saalistustoimiaan. Parlamentin työläisryhmä teki yrityksen saada aikaan hallituksen tarkastuksen pankkien tileihin nähden, mutta hallitus osottautui olevan tykkänään suurliikemiesten palvelijana sekä kieltäytyi ottamasta huomioon minkäänlaisia muutoksia.

Yhtenä seurauksena hallituksen ottamasta kannasta pankkisäädöksien muutoksiin nähden oli se, että parlamentissa oleva työläisryhmä sai uusia kannattajia, sanoi Woodsworth. Useat edistysmielisinä parlamenttiin valitut edustajat olivat saaneet kyllänsä edistysmielisen puolueen hommista, sen nöyrtymisestä hallituksen jalkain juureen, ja liittyivät sentähden työläisryhmään, jonka lukumäärä on nykyään 10.

Työläisten asema Nicaraguan ja Portoricon tasavalloissa

Muutamia vuosia sitten perustettu pan-amerikalainen työväenliitto, jonka tarkoituksena on Etelä- ja Pohjois-Amerikan järjestyneiden työläisten toisiinsa lähentäminen, lähetti viime kesäkuussa kansainvälisen koneenkäyttäjäliiton puolesta erikoisedustajana H. L. Brunsonin Nicaraguaan, jossa sikäläiset työläiset ottivat hänet sydämellisesti vastaan. Useissa puheissaan hän kehoitti pariakymmentä riippumatonta sikäläistä ammattiliittoa ryhtymään yhteistoimintaan sekä vaati samalla, että työläisten oli otettava osaa lähestyviin vaaleihin. Bruson oli sitä mieltä, että ainoastaan demokraattinen hallitus ja vahva yhtenäinen ammattiyhdistysliike ovat ne tekijät, jotka voivat suojella Nicaraguaa Pohjois-Amerikan kapitalisteilta. Nykyiset epärehelliset hallitusvirkamiehet käyttävät kaikki tilaisuudet hyväkseen, saattaakseen maan amerikalaisten raharuhtinaitten vallan alle.

Amerikan ammattijärjestön asettama lähetystö valmisti joku aika sitten kertomuksen Portoricon työläisten olosuhteista, missä tämä maa kuvataan "eläväksi hautausmaaksi." Portorico on rikas maanviljelysmaa, mutta sen kansa elää sellaisissa olosuhteissa, että niitä löytyy tuskin mistään muualta maailmasta Intiaa lukuunottamatta Amerikan ammattijärjestö on sitä mieltä, että Portoricossa olisi suuret sokeri- ja kahviplantaasit palstoitettava työmiehille.

Amerikan ammattijärjestön ponnistukset ammattiyhdistysliikkeen henkiinherättämiseksi heikoissa Keski- ja Etelä-Amerikan valtioissa voivat paljon heikontaa Amerikan kapitalistien vaikutusvaltaa niissä. Näiden onnettominen maiden kohtalo on suurimmaksi osaksi amerikalaisten raharuhtinaiden ja amerikalaisen ammattiyhdistysliikkeen käsissä, ja tulevaisuus on näyttävä, kumpi näistä on vahvempi.

Tuhansia kalastusveneitä tuhoutunut Kaspianmerellä

Astrakhan, Venäjä — Ainakin 48 henkeä on surmaantunut ja 1,500 kalastusvenettä kerrotaan tuhoutuneen ankarassa myrskyssä Kaspianmerellä. Yli 700 venettä on vielä jäiden sulkemissa lahdissa pyrkimässä rantaan.

Bolshevismi leviää Koreassakin.

Soul. — Levottomuus on lisääntymässä Koreassa ja kapinoivat ainekset, jotka kallistuvat kannattamaan bolshevismia, voimistuvat. Näin myöntää virallisessa lausunnossaan täällä oleva Japanin hallituksen nimittämä Korean kenraalikuvernööri.

Lausunnossa sanotaan, että Koreassa olevilla japanilaisilla viranomaisilla on syytä pelätä kapinaa ja että bolshevismi levenee suureksi vaaraksi muutamien vuosien sisällä.

Japanin hallitus on päättänyt lisätä Koreassa olevaa santarmivoimaansa ja tarkasti suojella Korean pohjoista rajaa.

Lausunnossa sanotaan,, että huomattavampana seikkana voi pitää sitä, että on käynnissä liike yhdistää useita paikallisia järjestöjä ja muuttaa ne "salaisiksi bolshevismin propagandajärjestöiksi." Japanilaiset viranomaiset ovat luetteloineet 171 tällaista järjestöä ja niistä enemmistön määränneet hajotettavaksi.

Puolan rahaa valmistellaan Yhdysvalloissa

Puolan hallitukselle on Yhdysvalloissa lyöty yhteensä 12,000,000 hopeista yhden zlotyn rahaa ja 6,000,000 hopeista kahden zlotyn rahaa. Hopearahaa lyödään Puolan hallitukselle nykyään myöskin Ranskassa ja Englannissa. Ensi vuoden alusta alkaen Puolan hopearahaa lyödään yksinomaan Yhdysvalloissa. Sitä varten on Puolan hallitus täältä ostanut yhteensä 120 tonnia hopeata.

Suomen hallituksen uudelleen järjestäminen

New York. — Pääkonsulivirasto tiedottaa, että sunnuntaina saapuneen sähkösanoman mukaan on maalaisliittoon kuuluvien hallituksen jäsenten — apulaisopetusministeri Kukkosen, maatalousministeri Lahdensuon, kulkulaitosministeri Hahlin ja sosialiministeri Liakan — eronpyynötihin suostuttu, jota vastoin muut ministerit edelleen jäävät toimiinsa. Kolme avoimiksi tulleista ministeripaikoista on tähän mennessä täytetty ja on siten reorganisoitu hallitus kokoonpanoltaan seuraava:

Pää- ja opetusministeri: professori Lauri Ingman,

Ulkoasiainministeri: varat. Hjalmar J. Procope.

Oikeusministeri: maaherra, vapah. A. von Hellens.

Sisäasiainministeri: hovioik. assessori G. K. G. Sahlstein.

Puolustusministeri: suojeluskuntain ylipäällikkö, jääkärieversti Lauri Malmberg.

Valtiovarainministeri: kansanedustaja, varat. Yrjö Pulkkinen.

Apulaisopetusministeri: kansaned. kouluneuvos Oskari Mantere.

Maatalousministeri: vastaiseksi avoinna.

Apulaismaatalousministeri: kansaned. fil.-maist. Ilmari Auer.

Kulkulaitosten ja yleisten töitten ministeri: prof. Rolf Witting.

Kauppa- ja teollisuusministeri: kansanedustaja, varat. Axel Palmgren.

Sosialiministeri: kansanedustaja, yliopettaja Lauri Pohjala.

Viron kommunisteille raskaita tuomioita

Rääveli. — Viron luokkaoikeus on antanut kostotuomion kommunistien suuressa jutussa. Sotaoikeus 36 tuntia kestäneen harkitsemisen perästä antoi tuomionsa 136 kommunistin jutussa.

Sotaoikeus tuomitsi 39 elinkautiseen vankeuteen, 28 viideksitoista vuodeksi, 6 kahdeksitoista vuodeksi, 19 kymmeneksi vuodeksi, 5 kahdeksaksi vuodeksi, 15 kuudeksi vuodeksi, 5 neljäksi vuodeksi ja 11 kymmeneksi kuukaudeksi "ojennuslaitokseen". Ainoastaan 7 vapautettiin.

Vangitut kommunistit tuotiin kahleissa oikeuhuoneeseen kuulemaan tuomiotaan, ratsuväen ja jalkaväen "saattamana."

Uutisessa ei mainita niiden 11 kohtalosta, jotka kieltäytyivät tunnustamasta sotaoikeutta ja siitä syystä siirrettiin kenttäsotaoikeuden kouriin.

Venäjän vastaus Englannille Sinovjeff-kirjeen suhteen

Lontoo. — Täällä olevalle Venäjän lähettiläälle Rakovskille on saapunut Venäjän hallituksen vastaus Baldwinin hallituksen noottiin koskeva Sinovjevin kirjettä ja Venäjän kanssa tehtyjä kauppasopimuksia. Luullaan että Rakovski tulee nootin jättämään ulkovirastolle näinä päivinä.

Nootin tekstiä ei ole vielä julkaistu, mutta sen luullaan olevan sellaisen kuin miksi Englannin ulkovirasto jo aikaisemmin sen on olettanut.

Moskova. — Täällä on julkaistu Englannin hallituksen nootti. Se saattoi kommunistilehden Pravdan toimituskirjotuksessaan lausumaan seuraavaa:

Harjottaako Kommunistinen Internationale propagandaa? Kyllä se sitä tekee. Sellainen oikeus on kultakirjaimin piirretty perustuslakiimme.

Egyptin, Irlannin ja Intian telottajat eivät voi kukistaa proletariaatin lakia. Englannin hallituksen ei tarvitse kuvitella, että se voi tuhota Neuvosto-Venäjän asyylioikeutta kuten se on tuhonnut poliittisten mielenosotusten oikeuden Egyptissä. Austin Chamberlainen jyrkkä kieli on sopiva muille mutta ei meille.

Konservatiivisen hallituksen teko peruuttaessaan entisen hallituksen allekirjottamat sopimukset alistamatta niitä parlamentille on uusi diplomaattinen ennakkotapaus.

Venäjän kommunistinen sanomalehdistö jyrkästi tuomitsee Englannin hallituksen menettelyn.

MacDonaldin vilpillisyys tulee entistä selvemmäksi päivä päivältä. Nyt jo on yleisenä tietona, että ollessaan vielä virassaan MacDonald kieltäytyi vastaanottamasta Venäjän hallitukselta diplomaattista noottia, missä kosketeltiin konservatiivien tekemää väärennystä.

Kommunistijahti Virossa ja Latviassa

Riika., Latvia. — Virolaisten kommunistien valtiopetosjutussa Tallinnassa, jossa 149 henkeä julistettiin syylliseksi rikolliseen salaliittoutumiseen" ja tuomittiin eri pitkiksi ajoiksi vankilaan.

Yhdellä viikolla seitsemäntoista kommunistia tuomittiin vankilaan Latviassa ja tällä viikolla vangituilta noin 40 henkilöltä sanotaan löydetyn asiakirjallisia todistuksia, että he Kommunistisen Kansainvälisen jäseninä ovat yrittäneet perustaa voimisteluseuroja kommunistisen propagandan keskuksiksi.

Viranomaiset sanovat lukeneensa vangituilta takavarikoiduista asiakirjoista, että Kommunistisella Nuorison Kansainvälisellä on 1,000 jäsentä Englannissa, 31,000 Saksassa, 13.000 Tshekko-Slovakiassa, 12,000 Suomessa, 5,000 Yhdysvalloissa, 4,000 Kiinassa, 4,000 Puolassa, 3,000 Virossa, 300 Latviassa, 300 Liettuassa, 100 Koreassa, 60 Belgiassa ja Australiassa 300.

Ponzi aiotaan karkottaa

Boston. — Kuuluisa rahan "tekijä" Charles Ponzi on vangittu siirtolaisviranomaisten toimesta syytettynä luvattomasta maahan tulosta. Sikäli kun siirtolaisviranomaiset ovat antaneet tietää, on heidän tarkotuksenaan karkottaa Ponzi maasta. Hänet tullaan karkottamaan joko Canadaan taikka Italiaan, joka on hänen kotimaansa.

Ruotsilla jättiläismäinen lennätinasema

Tukholma. — Hallituksen rakennuttama suuri radiolennätinasema Varbergissa on avattu kaupan ja liikenteen palvelukseen tämän kuun 2 päivänä. Tämä lennätinasema tuli maksamaan 1,350,000 dollaria. Laitoksen koneisto ostettiin Amerikasta ja maksoi se yksistään 510,000 dollaria.

Suomalainen kuollut tapaturmaisesti

Brookston, Minn. — Minnesota Light & Power Co:n palveluksessa olleen suomalaisen sähkötyöläisen, 26 vuotiaan John Raution, tiedotetaan saaneen surmansa Brookstonin sähkölinjalla, noi nyksi maili Floodwoodiin päin täältä, klo 1 ajoissa viime perjantaina. Rautio oli syntynyt Cloquetissa ja oli hyvin tunnettu tällä ympäristöllä. Hän oli muuttamassa sähköjohdon eristäjiä (insulators) ja oli jäänyt joiksikin minuuteiksi työskentelemään yksin. Työtoverinsa palattua paikalle löydettiin hänet hengettömänä riippumassa vyöstään sähköpylväästä, noin 18 jalan korkeudella maasta. Uhrin uskotaan jolloin tavoin sekaantuneen johtolankoihin, joissa on 6,600 voltin sähkövirta, ja menettäneen henkensä silmänräpäyksessä.

Ibanezin teoksen levitys estetty Englannissa

Lontoo. — Espanjalaisen kumouskirjailijan Ibanezin äskettäin englanninkielellä ilmestynyt teos "Alfonsa 8:sas, sotilasterrori Espanjassa", on syrjäytetty Englannin kirjamarkkinoilta. Kirjan häviäminen on tapahtunut vallassolevain piirien painostuksen takia.

Englanti ja Ranska neuvotelleet Afrikan selkkauksista

Pariisi. — Englannin lähettiläs Crewe ja Ranskan pääministeri Herriot ovat keskustelleet Ranskan ja Englannin yhteisistä selkkauksista Afrikassa. Ranskalla sanotaan olevan vaikeuksia Tunisissa ja Englannin selkkaukset Egyptissä ja Sudanissa ovat nykyään päivän kysymyksiä.

Tunisin n.k. suojelusalue on valtiollisessa suhteessa varsin takapajulla. Alkuasukkailla ei ole äänioikeutta edes kunnallisvaaleissa.

Kaksi hinaajaa hukkunut miehistöineen

Corunna, Espanja. — Kaksi tämän kaupungin satamasta olevaa hinaaja-alusta on joutunut myrskyn käsiin sillä seurauksella, että niiden miehistö yhteensä neljätoista henkeä, on hukkunut.

Sosialististen Neuvosto-tasavaltojen liiton rakenne

Marraskuun vallankumouksesta lähtien Venäjällä on vallinnut proletariaatin luokkavalta neuvostovallan muodossa. Sitä nimitetään Venäjän Sosialistinen Federatiivinen Neuvosto-Tasavalta. (V.S.F.N.T.)

N-valtiota nimitetään Venäjän eikä venläiseksi siksi, että ainoastaan venläläisillä, vaan kaikkien kansallisuuksien työläisillä (ranskalaisilla, saksal., juutal., turkkil. j.n.e.), jotka asuvat ja tekevät työtä valtion alueella, on oikeus valita ja tulla valituksi neuvostoihin riippumatta siitä, mitä uskoa ne tunnustavat, tahi vaikka ovat kokonaan uskottomia.

Neuvosto-valtion perustuslain (konstitutsioonin) mukaan ovat oikeuksia vailla työtä tekemättömät ainekset; porvaririistäjät ja heidän eri palvelijansa (papit, ent. poliisit, santarmit y.m.)

Venäläiset porvarit, samoinkuin juutalaisetkin, kaikki yhtäläisesti ovat ilman oikeuksia riippumatta heidän kansallisuudestaan, kaikilta heiltä on otettu (kansallistutettu) tehtaat, maa ja yleensä kaikki välineet, joitten avulla he työtätekemättä riistäen ja sortaen työläisiä voisivat elää hyvin.

Jos neuvostovallassa hallitsisi ainoastaan venäläisten työläisten luokka, niin silloin valtiota voitaisiin sanoa venäläiseksi, mutta tämä olisi ei ainoastaan epäoikeutettua, vaan myöskin itsensä valtion häviö.

Marraskuun vallankumouksessa taisteluun työväen vallan puolesta ottivat mitä aktiivisimmin osaa eivät ainoastaan venäläiset, vaan myöskin muitten kansallisuuksien työläiset. Barrikaadeilla porvariston herruutta vastaan vuodattivat vertansa kaikkien kansallisuuksien työläiset, joita Venäjän porvaristo ja tilanherrat riistivät.

Kansallisvihaa tarvitsi porvaristo, se sytytti tätä vihaa kehittäen sitä aina vainoihin saakka. Tämä teki helpommaksi herruuden monimiljoonaisen työväenjoukon yli.

Sytyttäen kansallisvihan porvaristo osasi sitä käyttää hyväkseen niin, että porvariston sorron aiheuttama tyytymättömyys synnytti toisten kansallisuuksien työtätekevien vainot. Varsinkin oli porvarien ja tilanherrain Venäjällä käytännössä juutalaisten ja armenialaisten vainot.

Proletariaattin nähden kansallisviha vain heikentää sen voimia.

Sosialistiseksi nimitetään N-valtiota siksi, että kaikkien tärkeimmät ja suurimmat tuotannonvälineet (rautatiet, höyrylaivat, tehtaat, maa y.m.) ovat otetut porvaristolta, ja ne kuuluvat kaikille työtätekeville valtionsa, Neuvostovallan, kautta. Ja Neuvostovalta käyttää niitä niinkuin katsoo sen parhaimmaksi työtätekevien kannalta katsoen; toisia laitoksia käytetään valtion varoilla, toisia annetaan työläis-talonpoikais-työkunnille, toisia annetaan vuokralle yksityisille yrittelijöille.

Neuvostovallan ensimäisenä vuotena kansallistutettiin noin 4,000 suurinta kapitalistista liikeyritystä ja kaikki tilanherrojen maa, noin 35 milj. desjatiinaa. Neuvostovallan kolmen vuoden aikana kansallistutettiin noin 10,000 kapitalistista liikeyritystä ja kaikki pankit — nykyaikaisen kapitalismin sydän. Sitäpaitsi Neuvostovaltakunnan käsissä on vesi- ja rautatieliikenne. Vielä ei tosin kaikki kapitalistinen omaisuus ole kansallistutettu, osittain sitä vielä on olemassa. Mutta vähitellen askel askeleelta tuotannon kaikki välineet, kaikki se, mitä rikkaat käyttivät riistääkseen ja sortaakseen työläisiä ja talonpoikia, tulee kuulumaan yksinomaan työläisvaltiolle ja tyydyttämään työtätekevien tarpeita.

Astuttuaan ensimäisen päättävän askeleen sosialismia kohden, otettuaan porvareilta heidän omaisuutensa, Neuvostovallalla on vankka päätös jatkaa aloitettua tietä sosialismin täydelliseen toteuttamiseen asti.

N-valtakuntaa nimitetään Federatiiviseksi. Federatiivinen merkitsee suomeksi liitto. N-valtakunta on itsenäisten Neuvostovaltioiden liitto. Valtiota sitoo toisiinsa liittosopimus, jonka mukaan kukin liittoon kuuluva valtio on sisäisesti itsenäinen, noudattaen valtakunnan yhteisten keskuksien määräyksiä ainoastaan yleisvaltakunnallista merkitystä olevissa kysymyksissä (rautatie, ulkopolitiikka, sota ja rauha).

Neuvostovallaksi nimitetään valtakuntaa sen vuoksi, että valta kuuluu työläisten, puna-armeijalaisten ja talonpoikain neuvostoille, joihin edustajat valitsee ainoastaan työtätekevien luokka.

Valtakunnan ylimpänä elimenä on Neuvostojen yleisvenäläinen edustajakokous, joka kokoontuu vähintäin kerran vuodessa.

Edustajakokousten välisenä aikana on ylimpänä elimenä Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Komitea (Ylv. Tpk.), joka samalla kertaa on lakialaativa, toimeenpaneva ja kontrolloiva. Tasavallan asiotten yleistä hallintoa varten Yvl. Tpk. muodostaa Kansankomisaarineuvoston (Sovnarkom). Teollisuutta johtaa Kansantalouden Neuvosto (Sovnarhos), johon kuuluu edustajia ammattiliittojen Neuvostosta, Ylv. Tp-komiteasta ja Sovnarkomista. Maan koko talouden korkeimpana elimenä on Työ- ja Puolustusneuvosto (S.T.O.)

N-valtiota nimitetään Tasavallaksi.

Tasavallaksi sanotaan sellaista valtiojärjestystä, jolloin ei ole yksipersoonaista perinnöllistä valtaa, vaan valtakunnan asiat ratkaisee valitut edustajat. Tasavalta on täten monarkian vastakohta, missä ylin valta kuuluu yhdelle henkilölle — monarkille (keisarille tai kuninkaalle), jotapaitsi tämä ylin valta siirtyy perintönä isältä pojalle j.n.e.

Mutta tasavalta ylipäänsä ei vielä merkitse kansanvaltaa; tasavaltoja on erilaisia. Niinpä voi olla porvarillisia tasavaltoja, joissa valtion asioihin kansa — työväenluokka ja työtätekevä talonpoikaisto — ei voi ottaa osaa. Totta kyllä porvarillisissa tasavalloissa on olemassa "koko kansan" valitsema elin: parlamentti. Mutta porvarillinen luokka järjestääå parlamenttivaalit niin, että parlamenttiin tulee suuri enemmisö omistavista luokista, ja työläisillä on vain jokunen edustaja, josta aiheutuu, että parlamentti tuo aina ilmi vallitsevan luokan, porvariston, mielipiteen.

Ranskassa, P.-A. Yhdysvalloissa, Sveitsissä ja muissa maissa on juuri porvarillinen tasavalta. Mutta hyvin tiedämme, minkälainen "kansa" siellä hallitsee: työläisiä vainotaan siellä aivan samoin kuin Venäjällä ennen lokakuun kumousta v. 1917.

N-Tasavalta on proletaarinen: siellä eivät hallitse porvariston, vaan työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston edustajat. — Täten N-valtakunnan nimesä V.S.F.-N.T. kuvastuu oikea todellisuus.

Neuvostovallan perustuslain vahvisti lopullisesti Viides Yleisvenäläinen Neuvostojen edustajakokous.

Joulukuussa v. 1922 kymmenennen edustajakokouksen jälkeen toimeenpantiin Sosialististen Neuvosto-Tasavaltojen yhdistäminen — muodostettiin Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto (S.N.T.L.)

Liittoon kuuluvat: Venäjän Sosialistinen Federatiivinen Neuvosto-Tasavalta, jonka muodostaa 8 autonoomista tasavaltaa (m.m. Neuvosto-Karjala), Ukrainan Sosialistinen Neuvosto-Tasavalta ja Taka-Kaukaasian Sosialististen Neuvosto-Tasavaltojen Federatsiooni (Georgia, Aserbeitshan ja Armenia).

S.N.T. Liiton ylimpänä elimenä on S.N.T. Liiton Neuvostojen edustajakokous; edustajakokousten välisinä aikoina — S.N.T.:n Toimeenpaneva Keskuskomitea.

Toimeenpanevan Keskuskomitean toimeenpanevana elimenä on S.N.T. L:n Kansankomisaarineuvosto (Liiton Sovnarkom).

Liitolla on seuraavat yhtenäiset komisariatit: Sotilas- ja meriasiain, kulkulaitos- ja ulkoasiain, ulkomaan kaupan ja posti- ja sähkölennätinkomisariaatti. Raha-, elintarve- ja työasiain sekä työläis-talonpoikaistarkastuksen komisariaatti ovat kussakin liittoon kuuluvassa tasavallassa, mutta ne ovat alistetut liiton vastaavien komisariaattien alle. Muut varsinaista kansalaiselämää johtavat komisariaatit kussakin tasavallassa säilyttävät täydellisen riippumattomuutensa.

S.N.T.L:n Sovnarkomin ja Tpk:n dekreetit ja määräykset ovat velvoittavia liittotasavalloille ja pannaantäytäntöön Liiton koko alueella.

Neuvosto-Tasavaltojen yhdistäminen on yhtenäisen valtion, yhtenäisen poliittisen ja taloudellisen elimen luomista. — Liiton kautta kasvaa proletaarivaltion vallankumouksellinen mahtavuus ja saavutetaan uusia mahdollisuuksia talouden menestykselliseen rakennustyötä varten.

Porvarillisen hallituksen kukistumiseen ei taistelu päättynyt. Vanha yhteiskuntajärjestelmä ei kerralla luovuta paikkaa uudelle: kuoleva porvaristo jännittää viimeiset voimansa jättääkseen työväenluokalle raunioita, ruumisläjät ja verimeren.

Porvaristo vihaa Neuvostovaltaa. Onhan se ymmärrettävääkin, sillä ennen marraskuun vallankumousta porvaristo oli täydellisenä isäntänä ja herrana maassa, mutta nyt sen täytyy viettää kulkurielämää ulkomailla tahi palkkaantua palvelemaan Neuvostovaltaa, tai parhaassa tapauksessa vuokrata neuvostovallalta joku liikeyritys, joka myöskin loppujen lopuksi merkitsee samaa kuin työskennellä neuvostovallan hyväksi.

Neuvosto-Venäjä ei halua sotaa, mutta se on pakoitettu puolustautumaan hyökkääviltä vihollisilta, vastavallankumouksellisilta, jotka uneksivat menneisyyden palauttamista.

Ehkäistääkseen porvarillisen järjestyksen palauttamisen Venäjälle, tehtaitten joutumisen porvarien käsiin, maan joutumisen tilanherroille täytyy puolustautua lukuisilta hyökkäyksiltä.

Punainen Armeija suorittaa tämän suurtyön.

Nykyinen sota ei ole samanlainen kuin se, jota käytiin porvarillisten valtioitten välillä 1914—1918; silloinen sota oli imperialistinen, s.o. sellainen, jossa kumpikin sotiva puoli koetti nöyryyttää heikomman vastustajansa ja siten sortaa sitä. Nyt sitävastoin Neuvosto-Venäjän työläiset ja talonpojat sotivat porvaristoa vastaan; se on luokka-kansalaissotaa.

Siellä, missä porvariston, missä valkokaartilaisarmeijan onnistui kukistaa neuvostovalta, siellä asetettiin uudelleen vanha porvarillinen järjestys, tehtaat ja maa palautettiin niiden entisille omistajille. Kun sitävastoin Punainen Armeija karkoitti valkokaartilaiset, muodostui työväen valta: tehtaat ja maa luovutettiin työläisten ja talonpoikain hallintoelimille.

Entisen Venäjän "isänmaallinen" porvaristo, jota tukee koko maailman porvaristo, ei taistellut Neuvostovaltaa vastaan ainoastaan rintamalla, vaan se pani liikkeelle mitä erilaisimmat keinot: järjestää salaliittoja, räjähdyksiä, murhapolttoja j.n.e.

Taistelua tätä vastaan käy Erikoiskomitea (Tsheka), joka Neuvostojen kymmenennessä edustajakokouksessa (v. 1921) lähtien muodostettiin Valtakunnan Poliittiseksi Hallinnoksi (G.P.U.)

Koska sitten loppuu kansalaissota?

Niin kauan kuin porvaristo ei lakkaa koettamasta palauttaa valtiollista asemaansa ja kukista työtätekevien valtaa, niin kauan on kansalaissota välttämätön. Tällä hetkellä kansalaissota ei ole avonaista. Vastakumouksen ja imperialistien yritykset työtätekevien vallan väkivaltaiseen kukistamiseen ovat murskatut. Maailman porvaristo on pakoitettu Neuvostovallan tunnustamaan de jure. Mutta kumminkaan eivät kapitalistit ole lakanneet miettimästä Neuvostovallan tuhoa. Ne jatkavat katalia vehkeilyjään. Sen äskeinen kapitalistien ja menshevikien Georgian seikkailu niin selvästi osoitti.

Porvarillinen maailma ei anna mahdollisuutta työläisille ja talonpojille rauhassa tehdä työtä. . . Ja työtä on paljon. Neuvosto-Venäjä sai hävitetyn talouden ja tarvitaan äärimmäisiä voimainponnistuksia pannakseen käyntiin tehtaat, kyntääkseen viljalle kaikki kelpaavan maan. Ja kuka tämän kaiken tekee? Työläiset itse, työläisen ja talonpoikain, työläis- ja talonpoikaisnaisten yhteisin ponnistuksin.

Neuvosto-Venäjän jokaisen työläisen täytyy tunkeutua poliittisen ja taloudellisen elämän kaikkiin sokkeloihin, tunkeutua talousihmisenä, säästämättä voimiaan, toivomatta, että joku tulee ja tekee, vaan on tehtävä työtä koko maan ja kaikkien työtätekevien hyväksi. Ainoastaan kaikkien rehellisten työläisten yhteisin ponnistuksin, taistellen sodan ja työn rintamilla, Neuvosto-Venäjä saavuttaa uuden paremman elämän.

Suomesta

TAAJAVÄKISET YHDYSKUNNAT HÄMEEN LÄÄNISSÄ

Hämeen läänin maaherra on antanut lausuntonsa lainvalmistelukunnan 4 osastolle Hämeen läänistä toimivista taajaväkisistä yhdyskunnista. Lausunnon mukaan löytyvät Hämeen läänissä taajaväkisinä yhdyskuntina Mäntän sekä Jämsän jokivarren taajaväkiset yhdyskunnat. Ruoveden kirkonkylä on julistettu taajaväkiseksi yhdyskunnaksi, mutta [illegible] hukkaan, ja sen alueesta tällä hetkellä ole täysin tarkkaa tietoa, minkä vuoksi se ei ole vielä päässyt taajaväkisenä yhdyskuntana toimimaan.

Asutusalueita, joissa hyväksytyn suunnitelman mukainen rakennusten sijoittelu ja muukin asutusjärjestely olisi tarpeen, ovat Hämeen läänissä ainakin seuraavat alueet: Nokian tehdasalue ympäristöineen Pohjois-Pirkkalan kunnassa, Pispalan kylä samassa kunnassa, Toijalan aseman seutu Akaan kunnassa, Viialan aseman seutu Akaan kunnassa, Kangasalan kirkonkylä, Onkkaalan kylä Pälkäneen kunnassa, Jämsänkosken tehdasalue Jämsän kunnassa, Hätilän kylä Hämeenlinnan maalaiskunnassa, Idänpään kylä Vanajan kunnassa, Lahden kylä Hollolan kunnassa ja Muuramen kirkonkylä Korpilahden kunnassa. Näistä alueista toiset ovat jo nyt sopivan järjestelyn tarpeessa, toiset taas sijaitsevat maantieteellisen asemansa puolesta siten, että on syytä olettaa niiden väkiluvun lähitulevaisuudessa kasvavan. Maaherra on yhtä mieltä lainvalmistelukunnan kanssa siitä, että kysymyksessä oleva järjestelytoiminta saadaan tarkoitustaan vastaavammin aikaan sen ollessa kokonaan valtion tehtävänä ja ainakin osaksi sen kustannettavana.

HUKKUMISONNETTOMUUS SAARIJÄRVELLÄ

Saarijärvellä tapahtui hukkumisonnettomuus, joka vei kaksi ihmishenkeä. Maanviljelijä Anton Koskinen ja rakennusmestari Artturi Rekola olivat kunnanvaltuuston määräämina lähteneet tarkastamaan Palomäen uutta kansakoulurakennusta. Matkalla heidän oli kuljettava veneellä pienen Haarasen järven yli, joka jo oli ohuessa jäässä. Lähellä toista rantaa oli jää niin vahvaa, että soutumiehen Vilho Kytösen oli ruvettava sitä airolla särkemään. Tällöin kuitenkin vene kaatui ja miehet joutuivat veteen. Anton Koskinen ja Vilho Kytönen eivät jaksaneet pysytellä veden päällä, vaan hukkuivat, kun taas Rekola oltuaan puolitoistatuntia veneen varassa pelastui avuksi rientäneeseen veneeseen.

Hukkunut Anton Koskinen oli paikkakunnan huomattavimpia maanviljelijöitä, jotapaitsi häntä on paljon käytetty kunnallisissa luottamustoimissa. Hän oli 60-vuotias ja perheellinen. Vilho Kytönen oli 25-vuotias ja naimisissa.

TYÖTTÖMYYS TAMPEREELLA

Tampereen ja lähiympäristön rakennustyöläisten keskusjärjestö kesti kokouksessaan toimenpiteistä, joihin olisi ryhdyttävä syksyn tullen yhä suuremmaksi käyneen työttömyyden lieventämiseksi Tampereella. Järjestö päättikin kääntyä Tampereen kaupunginvaltuuston puoleen pyynnöllä, että se ryhtyisi kiireellisesti järjestämään töitä työttömille kaupunkilaisille.

Tämän asian yhteydessä paheksuttiin sitä, että kaupungin töissä nytkin, suuren joukon kaupunkilaisia ollessa vailla työtä, käytetään maalaisia työvoimaa. Lausuttiin kuitenkin toivomus, että kaupungin töissä käytettäisiin yksinomaan kaupunkilaisia.

LÄHES 70,000 MK:N VAJAUS UTIN ASEMAN KASSASSA

Tuonnottain ilmoitti Utin asemapäällikkö Albert Niinivaara asianomaisille rautatieviranomaisille, että hänen huostassaan olevissa valtion varoissa oli vajaus, jota hän ei lähiaikoina voinut täyttää. Asiassa toimeenpantiin tutkimus, jossa todettiin vajauksen nousevan kaikkiaan 66,478 markkaan 69 penniin. Varat oli Niinivaara ilmoittanut käyttäneensä omistamansa pienen liikeyrityksen aseman parantamiseen [illegible] huonosti, mutta hän ei onnistunutkaan saamaan vajausta täytetyksi. Niinivaara pidätettiin virantoimituksesta kuukauden vaiheessa ja hänet nyttemmin viranomaisten toimesta pidätetty.

JOENSUUN SUOJELIJOILLE KUNNAN VAROJA 75,000 MK

Joensuun kaupunginvaltuuston kokouksessa myönnettiin m.m. paikalliselle suojeluskunnalle ja Joensuun piiriesikunnalle yhteensä 75,000 markkaa.

Koskahan kyllästyvät työläiset ja muut pieneläjät moisten verojen maksuun? Ensi kuun alussa toimitettavissa kunnallisvaaleissa on heillä tilaisuus osoittaa, mitä tällaisesta porvarien huushollaamisesta ajattelevat.

Kasvattakaa ansaitsemiskykyänne.

Te ja ainoastaan te voitte auttaa itseänne parempaan.

Mutta me voimme teitä auttaa, jos annette meille siihen tilaisuuden.

Ja miten me voimme teitä auttaa. Seuraavat kymmenen hyvää syytä osottavat miten sen voimme tehdä.

Ensiksi ja erikoisesti sentähden että meidän yksinomainen tarkotuksemme on lisätä teidän ansaitsemiskykyänne.

Siksi että emme pane aikaa siihen mikä ei ole välttämätöntä.

Me opetamme ainoastaan sitä mikä on välttämätöntä, mitä tarvitsette hyvin palkatun paikan joskin konttorissa.

Meidän koulumme on hyvä koulu.

Se tunnetaan ja tunnustetaan kaikkien oppilaittemme keskuudessa sellaiseksi.

Meidän kurssimme on täydellinen ja menettelytapamme ovat suorat.

Meidän [illegible] Sudburyssa puhuvat puolestamme.

Meidän opettajamme ovat kunnollisia.

Meidän oppivälineemme ovat täydelliset.

Nickel City Business Collegessa tutkinnon suorittaneille on hyviä paikkoja tarjolla.

Ehdoista y.m. seikoista voidaan sopia kirjottamalla Nickel City Business College, Box 607, Sudbury, Ont., tai soittamalla phone 505, tai käymällä koulun konttorissa, Acme Buildingissa, Corner of Durham and Cedar Street, sisäänkäytävä Cedar Streetiltä.

Viettäkää Joulunne Suomessa

Jokainen, joka on viettänyt joulun Suomessa, muistaa aina tämän suurimman juhlamme. Kun on joulu tulossa, tulevat mieleen omaiset ja ystävät siellä kotona vanhassa maassa ja sydän kaipaa: kotiin — kotiin rakastetulle lapsuuden seudulle, omaisten luo, joulurauhaan ja jouluiloon.

Matkustakaa tänä vuonna — siellä kotona Suomessa odotetaan.

Anna heille ilo, että saavut kotiin joulupyhiksi. Ihaile vielä kerran Suomen talvea ja elä vanhoja muistojasi — täyttäen aikanaan antamasi lupauksen, että tulet kerran vielä jouluksi kotiin.

Matkustakaa tänä vuona suomalaisten suuresti suosimaa

RUOTSIN-AMERIKAN LINJAA

joka tyydyttääkseen monen Canadan suomalaisen toivomuksia on päättänyt järjestää

SUUREN JOULUMATKAN
Canadasta Suomeen

HÖYRYLAIVALLA

"STOCKHOLM", joka lähtee Halifaxista joulukuun 4 päivänä

Matkustajat saapuvat Suomeen joulukuun 14 pnä. Valtamerimatka käy Halifaxista suoraan Göteporiin, sieltä pikajunalla Tukholmaan, missä RUOTSIN-AMERIKAN LINJAN uusi laiva odottaa matkustajia ja viepi heidät heti suoraan Suomeen.

Pilettihinnat Halifaxista — Cabin luokassa $155.00, Kolmannessa luokassa $110.50 — Lisäksi $5.00 Canadan veroa.

Matkalla Ruotsissa ei ole mitään tullitarkastuksia, ei mitään passiviseerauksia eikä mitään viivytystä

Voimassa olevia passeja ei Suomen kansalaisten tarvitse missään leimauttaa.

NE JOTKA MATKUSTAVAT RUOTSIN AMERIKAN LINJAN

Suurella Joulumatkalla Suomeen saavat todellisen huvimatkan kaikkineen mitä siihen kuuluu, suomalaisen ruuan, suomalaisen musiikin ja kaikki mikä voi herättää oikeata joulutunnelmaa.

MATKUSTAKAA TÄNÄ VUONNA. Päätä asiasta nyt, ja tiedustele heti hyttipaikkoja, pilettejä, passiasioita y. m. lähimmältä linjan asiamieheltä tai jonkun alla olevan osotteen mukaan:

SWEDISH AMERICAN LINE

21 State Street, NEW YORK, N. Y. — Temple Building, DETROIT, MICH. — 518 St. Catherine St., W. MONTREAL, QUE. — J. V. Kannasto, Box 69 SUDBURY, Ont.

Ruokaa ja Kahvia
ELGIN LUNCH
12 Elgin St., Sudbury.
Vastapäätä C. P. R. sähkösanomakonttoria.
Autoajuri samassa paikassa.
Phone 1396.
John Reipas.

T:ri H. Quackenbush
Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO
Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

George M. Miller
LAKIMIES ja ASIANAJAJA
Canadian Bank of Commerce yläkerrassa.
Sudbury, Ontario.
Phone 186 P. O. Drawer 360

Jos haluatte
parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.
THE BRILLIANT
Värjäys- ja puhdistusliike.
230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Willamette Blvd. Sanitarium varustettu nykyajan luontaisella terveyshoitovälineillä. Täydellinen X-ray ja laboratori tarkastus. Huom.! X-rau hoitoa syövälle, kasvannaisille ja ihotaudeille.
Dr. Peter Kokko. D. C. Dr. Anna Kokko, D. C.
467 Willamette Blvd. Portland, Ore

100 pros. Terveyttä ohjeillani.
Auringonparannus 30c, Hedelmät ja Kasvikset lääkkeinä 30c, luonnollinen ravintojärjestelmä 50c, Koti Kiropraktiikka ohjeet 50c, umpitauti ja sen parannus $1. Tilatkaa osotteella: Tri J. Koski's HEALTH SERVICE, Dep. 2. Box 1197, San Francisco, Cal.

Järjestömme Kustannusliikkeitten yhteisesti kustantamana on nyt ilmestynyt markkinoille

UUSI RUNOKIRJA

MURROSAJAN LAULUJA

On aina valitettu kunnollisen, meikäläisen runokirjan puutetta, eikä ilman syytä, sillä todellakaan ei ole ollut mitään uudempaa runokirjaa saatavissa ohjelman esittäjillemme, lukuunottamatta vanhempia Päiviön runoja. Nyt on tällainen puute poistettu, julkaisemalla tämä "MURROSAJAN LAULUJA", joka käsittää parhaiten työläisrunoilijoiden tuotteita, niinkuin Aku Päiviön, Mikael Rutasen, Wm. Lahtisen ja Eemeli Rautiaisen sepittämät, parhaiksi tunnustetut runot.

Päättäen siitä kysynnästä, mikä tämänlaatuisella runokirjalla on ollut jo vuosia, luulisimme tämän uutuuden nyt löytävän tiensä jokaisen työläisrunoutta harrastavan kotiin.

ASIAMIEHET! Heti toimeen ja levittämään tätä kirjaa kaikkialla nyt kun se on uusi.

Sivuja on tässä kirjassa vähän yli 200 ja maksaa se vain $1.25 sidottuna aistikkaisiin kansiin.

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Norjan-Amerikan linja

Suoranainen matkustajareitti Canadaan

Kristianiasta (Norjasta) Halifaxiin
(JOSTA EDELLEEN NEW YORKIIN)

Lähti Kristianiasta. Nopeilla, nykyaikaisilla höyrylaivoilla:

BERGENSFJORD Marrask 7, Jouluk. 9.
STAVANGERFJORD Lokak. 18, Marrask. 21

Tuottakaa omaisenne Canadaan tai Yhdysvaltoihin NORJAN LINJALLA, joka on tunnettu erinomaisista mukavuuksistaan, hyvästä hoidosta matkalla ja muutenkin tunnollisesta palveluksesta. Piletinhinnat Suomesta Halifaxiin tai New Yorkiin: Cabin-luokka $155. ja ylöspäin, III luokka $109.50. Täältä Suomeen III luokka $110.50. Myymme pilettejä kaikkialle Canadaan ja Yhdysvaltoihin, perille asti.

Lähempiä tietoja ja pilettejä paikallis-asiamiehiltä tahi

NORWEGIAN AMERICA LINE.

22 Whitehall St. New York — Hobe & Co. 319—2 Ave. So. Minneapolis, Minn. — 109 No. Dearborn St. Chicago, Ill.
REIDAR GJÖLME CO 919—2 Ave. Seattle, Wash. — J. V. KANNASTO Liberty Bldg. Sudbury, Ont. — ERICK J. KORTE Port Arthur, Ontario.

Asialan & Seppälän SAUNA

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Tilauksia työväenlehdille

välittää

VAPAUDEN KONTTORI.

Asiamiehemme voivat ottaa tilauksia seuraaville lehdille. Tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Työväenjärjestöjen Tiedonantoja, Helsinki, 3 kertaa viikossa. 1 vk. $10.00, ½ vk. $5.50.
Työväen Urheilulehti, Helsinki, kuukausijulkaisu. 1 vk. $3.00, ½ vk. $1.75.
Liekki, Kaunokirjallinen viikkolehti, Helsinki. 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.
Itä ja Länsi, työväen kuvalehti, 2 kertaa kk., Helsinki. 1 vk. $4.00, ½ vk. $2.00.
Tuisku, pilalehti Helsinki, 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.25.
The Daily Worker, Chicago, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.50 ½ vk.
Soviet Russia Pictorial, Chicago, kuvitettu kuukausijulkaisu, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.
Farmar Labor Voice, Chicago, 2 kertaa kuussa ilmestyvä, hinta $1.25 vk., 65c ½ vk.
The Labor Herald, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.50.
Young Worker, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $1.00 vk.
Young Comrade, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.
The Liberator, Chicago, kuukausijulkaisu, hinta $2.50 vk.
Ny Tid, ruotsalainen viikkolehti, Chicago, hinta $2.50 vk., $1.25 ½ vk.
The Worker, Toronto, viikkolehti, hinta $2.00 vk., $1.00 ½ vk.
Young Worker, Toronto, kuukausijulkaisu, hinta 50c vk.
Työmies, päivälehti, hinta $6.00 vk., $3.25 ½ vk. ja $2.00 3 kk.
Toveri, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Eteenpäin, päivälehti, hinta $7.00 vk., $3.75 ½ vk. ja $2.25 3 kk.
Toveritar, naisten viikkolehti hinta $2.00 vk., $1.75 ½ vk.
Punikki, kuukausittainen pilalehti, hinta $1.75 vk., $1.05 ½ vk.
Vapaus, 3 kertaa viikossa, hinta $4.00 vk., $2.25 ½ vk. $1.50 3 kk.

Yksityinen murha-aseteollisuus

Rauhanprobleemissa on tärkein kysymys kansojen ja kansakuntien turvallisuudesta. Jo itsestään on selvää, että Ranskassa on kaikkien mielessä tämä kysymys, sillä tämä maa on viimeisen satavuotiskauden kuluessa joutunut neljä kertaa vihollisen jalkoihin ja kärsinyt paljon sodan hävityksestä. Mutta rauhankysymys on kaikilla kansoilla pohjaltaan sama. Ilman takeita ei todellisesta aseistariisumisesta tule mitään.

Versaillesin herrat hakivat tähän kysymykseen ratkaisua, mutta päätyivät sangen yksipuoliseen tulokseen, siihen nimittäin, että Saksan yksistään on ollut riisuttava aseensa vihollismielisten maiden ympäröidessä sen. Vaatimus on ollut yhtä sopimaton kuin käytännössä mahdoton toteuttaa. Joku määrätty kansa ei suinkaan anna ulkonaisen vihollisen pakottaa itseään aseistariisumiseen. Ellei saa varustautua avoimesti, varustautuu se salaisesti. Ja Ranskan politiikalle ei liene sen kiusallisempaa painajaisunta tällä hetkellä kuin: Saksa varustautuu salassa sotaan meitä vastaan emmekä me voi sitä estää!

Ja tällainen painajaisuni ei vaivaa ainoastaan Ranskaa, se on sama juttu melkein kaikkien maiden kansoissa. Jos Saksa ja Ranska taas käyvät toistensa kimppuun, mitkä maat silloin tulevat sekaantumaan tähän mielettömyyteen? Ja mitkä maat voivat pysytteleidä syrjässä? Nämä ovat monelle maalle tärkeitä kysymyksiä. Olisi välttämätöntä luoda takeet todellisesta turvallisuudesta.

Se periaatteessa kiintoisa kysymys, että kiellettäisiin yksityisiltä aseiden ja ampumatarpeiden valmistus, sitä ei saisi jättää enää taka-alalle. Sillä juuri tällä voitaisiin luoda parhaat rauhanmahdollisuudet. Miten tärkeätä on, että tämä kysymys tulee järjestetyksi, ilmenee siitä, että yksityiset asetehtaat, jotka maailmansodan jälkeen ovat menettäneet ostajansa ja saaneet tyytyä niukanpuoleiseen tavaransa menekkiin, ovat kuitenkin tällä hetkellä kyenneet ylläpitämään parailaan maailman eri kolkilla käytävää kymmenkunta eri sotaa.

Tätä näkökannalta katsoen oli viimeisellä Turkin ja Kreikan sodalla suuri mielenkiintonsa. Englantilaiset yksityiset asetehtaat varustivat runsaalla kädellä Kreikkaa, kun taas ranskalaiset tehtaat myivät hienonhienoja loisto-murha-aseitaan Turkille. Ja vanha ja viisas kreikkalainen Basil Zaharof, Lontoossa asuva äärettömän rikas mies, jolla on suuri määrä erilaisia tehtaita, oli puolueeton. Hän möi aseita sekä Kreikalle että Turkille.

Aivan niinkuin vanha Peer Gynt, joka samalla laivalla ja samasta maksusta vei kaukaisiin maihin hyviä lähetyssaarnaajia ja vankkoja epäjumalankuvia.

Ja sitäpaitsi ei ole unhoitettava, että Basil Zaharof oli kuningas Konstantinin yksityispankkiiri, ja että se oli juuri Zaharof, joka ohjasi kulissien takaa Konstantinin kuninkaallista politiikkaa Turkkia vastaan. Se oli Zaharof, joka järjesti tämän sodan, sillä hän halusi myydä aseita.

Sellaista tapahtuu tässä maailmassa. Pankit lainaavat rahoja valtioille, ja valtiot käyttävät näistä varoista suurimman osan ostaakseen aseita tehtailta, joita samat pankit hallitsevat.

Ajatelkaa, että olisi valtio, joka sanoisi asetehtaan agentille ei, kun tämä tarjoaa tehtaansa tuotteita. Tämä itsenäinen valtio ajattelisi näin: me elämme rauhassa eikä meillä ole mitään aikomusta rikkoa tätä rauhaa, meillä on tarpeeksi aseita, turvataksemme itsenäisyytemme rauhan aikana. Miten käy tällöin? Silloin menevät asetehtailijain asiamiehet naapurimaihin, ja pian "keräänty mustia pilviä poliittiseen horisonttiin", niinkuin sanomalehdillä on tapana kirjoittaa. Seuraus on, että tähän saakka pidättyväisinä olleet maat alkavat kiireesti ostaa tykkejä ja kiväärejä.

Ja sota puhkeaa kuin tilauksesta!

Juuri nyt tänä armon vuonna 1924 käydään parailaan monia tällaisia yksityisiä, keinotekoisia, idioottimaisia ja täydelleen hyödyttömiä sotia eri kolkilla maailmaa.

Amerikkalainen kenraali Pershing lausui äskettäin New Yorkissa pitämässään puheessa:

"Sodan uhkaavia pilviä ei tällä hetkellä näy taivaalla, mutta satunnaisia myrskyjä puhkeaa selkeälläkin taivaalla. On senvuoksi aiheetonta liian aikaisin ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin (aseistariisumiseksi). Kiinassa marssii Tsangtson 100,000 miehen kanssa kohti Pekingiä. Ratkaisevia taisteluja odotetaan. Espanjan Marokossa on sanomalehtitietojen mukaan asema sangen kriitillinen. Equadorissa on puhjennut vallankumous. Paljon kaatuneita ja haavottuneita jo. Intiassa on puhjennut verisiä mellakoita hindujen ja muhamettilaisten välillä. Hedshasissa Arabiassa vallankumoukselliset vahabiitit marssivat beduiinien kanssa kohti Mekkaa."

Ja asema ei ole paljonkaan parantunut sitten syyskuun, jolloin tämä luettelo tehtiin.

Kaikki tämä on amerikalaisen kenraalin mielestä tarpeeksi painava syy siihen, ettei Amerika voi ajatella aseistariisumista. Mutta kenraalit eivät tarvitsekaan paljon tulta tappuroihinsa, tullakseen heille mieluisaan loppupäätökseen. (Hän ei suinkaan halua tukea Englantia sen vaikeuksissa Sudanissa ja Egyptissä, koskapa hän ei puhu siitä mitään, ja Rumaniassa, Bulgariassa tavan takaa sattuvat kapinayritykset ovat varmaankin jääneet huomaamatta kenraalin muuten tarkoilta silmiltä.) Mutta ovatko amerikalaiset yksityiset pieniä noin pelkureita? Aseistautuvatko he hampaisiin saakka ja odottavat pyssynhana puolivireessä senvuoksi, että jotkut arabialaiset tappelevat keskenään Mekan ulkopuolella?

Kuka varustaa kaikki nämä sodanhaluiset herrat aseilla, sillä tappelu edellyttää niitä ja ammuksia myöskin? Ne ovat juuri yksityiset asetehtaat, jotka varustavat kaikki nämä riitapuolet.

Eräs Ranskan huomattavin rautatieinsinööri, joka ei ole missään tekemisissä sotateollisuuden kanssa ja on sitä paitsi tunnettu rauhanystävä lausui joku aika sitten:

"Emme voi koskaan tehdä mitään huomattavaa rauhan hyväksi niin kauan kuin yksityistä aseteollisuutta ei lopeteta. Sellaiset teollisuusyritykset kuin esimerkiksi Creutzot-tehtaat ovat hirviöitä, jotka eivät voi elää rauhan aikana. Varsinkin nyt niiden suurennusten jälkeen, jotka sodan aikana tehtiin, täytyy ne suunnattomat asemäärät, joita täällä valmistetaan, myydä johonkin ja suoraan sanoen mihin hintaan tahansa. Näiden teollisuuslaitosten menoarviossa on huomattava määrä varoja asetettu propagandatarkoituksiin. Mitä tämä propaganda merkitsee? Se merkitsee sotaa vieraissa maissa ja uusia suuria asetilauksia! Katsokaa Balkanin maita! Rajariitaisuudet kiihtyvät, ja vakavia nootteja vaihdetaan Belgradin, Sofian ja Ateenan välillä. Tilanne muistuttaa paljon vuoden 1913 aikoja. Samat syyt, sama vaikutus. Ja otaksua saattaa hyvinkin, että seuraukset sodan puhkeamisesta Balkanilla olisivat samat kuin vuonna 1914. Jos olisi kysymys ainoastaan muutamista ryöväriIaumoista siellä, olisi asia verrattain yksinkertainen. Mutta niin ei ole. Herrojen Schneiderin ja Basil Zaharofin sormet ovat nytkin pelissä. Ja se on paljon vaarallisempaa kuin muutamat rosvojoukot!

Sillä komissionilla, jonka Kansainliitto asetti aseistariisumisasian yhteydessä, oli raporttien antajana ranskalainen ammattiyhdistysliikkeen johtaja Leon Jouhaux. Hän tarttui suoraan pahan juureen ja esitti keskustelukysymyksi, miten parhaiten voitaisiin estää nykyinen aseteollisuus.

Vuonna 1914 edustivat Englannin kahdentoista suurimman asetehtaan pääomat 1,100 miljoonaa frangia. Ranskan kolme suurinta asetehdasta Creutzo, Marine, Homecourt ja Chatillon-Commentry edustivat vuonna 1913 400 miljoonan pääomaa. Saksassa edusti yksityinen aseteollisuus ennen sotaa (!) 625 miljoonan Saksan markan pääomaa. Ja mihinkä summiin nämä pääomat ja niistä saatu voitto kohosi maailmansodan aikana, se on siksi huimaava summa, ettei sitä ole helppo arvioida.

Näille suunnattomille pääomille on saatava jokavuotiset korot myymällä tuotteita. Niille miehille, jotka ovat näiden laitosten johdossa, on rauhantila suoraan sanoen vihollinen, toisinaan aivan katastroofeja tuottava, kun heidän etunsa vaativat aina sotaa ja mieluimmin vielä suuria sotia, joista edullisin on jatkuva yleinen maailmansota.

Tästä johtui sekin, että vuonna 1914 teloitettiin suuri joukko japanilaisia upseereja, jotka olivat europpalaisten sotateollisuuskapitalistien ostamia (Japanin laivastoskandaali). Jokaiselle on myös tunnettu, mitenkä maailman lehdistöstä osa huutaa joka päivä kaikissa maissa, mitenkä ne ovat huonosti varustettuja niihin kauheisiin varustuksiin nähden, mitä naapurimaalla on. On hyvä palauttaa mieliin kansainvälisten sotatehtailijain Millinerin Englannissa ja Putilovin Venäjällä skandaalijutut sodan lietsomiseksi maailmansodan syttymisen aikoina.

Surullinen huomio, joka voidaan tehdä maailmansodan jälkeen, on se, että ihmiset eivät ole oppineet mitään eivätkä unhoittaneet vihaansa. Yksityiset asetehtaat työskentelevät yhä edelleen vapaasti ja rajoituksitta. Ne valmistavat joka päivä suunnattomia määriä aseita ja yllyttävät jatkuvasti sotiin, saadakseen tuotteitaan kaupaksi.

Eikö olisi aika lyödä maahan tämä yksityiskeinottelu ihmisten kärsimyksillä tappamisella? Eikö jo olisi aika rajoittaa yksityistä "yritteliäisyyttä" ainakin tällä teollisuusalalla? Eikö jo olisi korkea aika lopettaa tämä kauhea keinottelutuotanto.

Eihän kukaan yksityinen yrittäjä saa valmistaa maansa rahaa. Eikä yksityinen yrittäjä saa tehdä esimerkiksi maansa postimerkkejä. Mutta käytännössä saa melkein kuka yksityinen yrittäjä tahansa valmistaa murha-aseita kuinka paljon tahansa ei ainoastaan oman maansa tarpeeksi, vaan kelle ostaajlle ja missä maassa tahansa.

Sata vuotta sitten

Kuten uutisissa ja muissa tiedonannoissa ja kirjotuksissa, jotka ovat koskeneet Suomen työväenliikettä vastaan suunnattua vainoa, on käynyt selville, on Suomen "oikeusvaltio" — s.o. valkoterrori — yrittämässä nujertaa ja tuhota kaiken työväenliikkeen. Tavalliset työpalkkataistelutkin julistetaan "valtiopetoksiksi" j.n.e.

Mutta ei ole Suomen työväestö menettänyt taistelutarmoaan. Se sanoo olevansa karaistunut ja kehoittaa porvaristoa siihen seikkaan vakuuttautumaan. Eivät Saksassa Bismarckin vainot, eivät Englannin sortolait ole estäneet työväenliikkeen voiman kasvamista, huomauttaa Suomen Työväenjärjestöjen Tiedonantaja, joka Suomen työläisvainojen johdosta kirjottaa porvareille karvaita totuuksia.

Tänä vuonna — sanoo mainittu lehti — on kulunut sata vuotta, kun Englannin, tuon kapitalismin klassillisen maan kapitalistien oli kuristusotteestaan luovuttava. Sama se on edessä Suomen porvareillakin. Mainitussa kirjotuksessa sanotaan edelleen seuraavaa:

"Englannin ammattiyhdistysliike on huomattavasti enemmän kuin sata vuotta vanha. Täsmälleen yhtä vanha on Englannin kapitalistien taisteln tätä liikettä vastaan. Mutta kuitenkin on Englannin ammattiyhdistysliike peloittavan voimakas. Sanotaan, että se käyttää vuosittain rahasummia, joita keskikokoinen kuningaskunta kadehtii. Eikä kuitenkaan kukaan voine väittää, etteivätkö Englannin kapitalistit olisi vuosikymmenien kuluessa voitavaansa tehneet ammattiyhdistysliikkeen tukahuttamiseksi.

"Enemmän kuin sata vuotta sitten oli sikäläisillä ammattiyhdistysliikkeellä kestettävänään ankarat vainonvuodet. Työväen järjestäytyminen, kaikkinainen yhteenliittyminen oli laissa kielletty. Saipa englantilainen työmies vankeutta siitä, jos pyysi apua tovereiltaan. Mutta järjestäytyminen jatkui, vaikka järjestöt olivatkin kielletyt. Toiset ammatilliset järjestöt olivat salaisia, toiset toimivat enemmän tai vähemmän julkisina. Kunnes parlamentti täsmälleen sata vuotta sitten kumosi kaikki järjestymistä ja yhteenliittymistä estävät lait. Niitä olikin kokonaista 33! Tosin kyllä pahimmat työläisvainoojat olisivat halunneet työläisiltä edelleenkin kiellettäväksi yhdistymisvapauden, mutta yritys kuitenkin torjuttiin.

"Tämä tapahtui täsmälleen sata vuotta sitten, v. 1824.

"Kuten mainittiin, ei ankarin vaino voinut estää silloisten, kaikin tavoin vielä heikkojen työväenjärjestöjen kehittymistä eikä työväen solidaarisuustunnon vahvistumista. Ja kuitenkin olivat edellytykset työväen järjestötoiminnalle kaikissa suhteissa pienemmät silloin kuin nykypäivinä. Miten sitten voisi olla mahdollista että vainotoimenpiteillä voitaisiin estää tai tuhota meidän aikamme luokkatietoisen työväestön järjestötoiminta?

"Näihin mietteisiin tulee nähdessään tilanteen Suomessa v. 1924, täsmälleen sata vuotta senjälkeen kun Englannin porvariston täytyi myöntää työväelle oikeus järjestäytyä työnantajiakin vastaan. Tilanne Suomessa on nimittäin käytännöllisesti sama kuin Englannissa ennen vuotta 1824. Porvaristohan meillä yrittää estää työväestön järjestäytymistoimintaa, vieläpä kieltää yhdistymisvapauden. Tosin nämä vapaudet ovat vielä paperilla, hallitusmuodossa, tunnustetut, mutta käytännössä, kuten jokapäiväiset tosiasiat osoittavat, kielletään työväeltä nämä oikeudet, mutta ilmauksia siihen suuntaan, että nämä oikeudet olisi saatava paperiltakin pois, on kyllä usein näkynyt porvarillisissa piireissä.

"Suomalaisella vallasluokalla olisi mielestämme syytä vilkasta joskus, miten muissa maissa menetellään. Ottaa sieltä oppia. Sen sijaan, että se nyt yrittää puskea työväkeä vastaan tavalla, jonka muiden maiden varmasti valistuneemmat kapitalistit hylkäsivät jo sata vuotta sitten; olisi sen verran järkiinnyttävä, että näkisi yrityksensä varman epäonnistumisen. Työväenliike nyt on jo niin karaistunulta, että se kyllä kestää vahvemmankin valtiollisen ja taloudellisen vainon. Myöskin täällä Suomessa. Siitä saa porvaristo vakuuttautua."

Tähän on vielä lisättävä se huomautus, että vaikka Englannin porvaristo nyt myöhempinä aikoina, nähtyään, ettei työväenliikettä voida painaa olemattomiin sortolaeilla, onkin yrittänyt kesytyspolitiikkaa, marssii työväenliike siitäkin huolimatta sitä tilannetta kohti, jolloin se omin voimin ratkaisee vapausasiansa.

PORVARILLISET LIITTOUTUVAT PRESIDENTIN-VAALISSA

Kansallisen edistyspuolueen piiritoimikunta Mikkelissä on tarjonnut kokoomuspuolueen ja maalaisliiton Mikkelin vaalipiirin järjestöille vaaliliittoa presidentin vaalissa. Kokoomuspuolueen piiritoimikunta on tarjouksen hyväksynyt, mutta maalaisliitto ei vielä ole vastausta antanut. Edistyspuolueen piirikokous pidetään Mikkelissä.

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Bowie'n S. S. o:ton kokoukset pidetään 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solsqua, B. C.

Beaver Laken S. S. Osaston työkokoukset pidetään kerran kuukaudessa, jokaisen kuukauden ensimäisenä sunnuntaina klo 1 päivällä. Kirjevaihto-osote on: Beaver Lake S. S. Osasto, Box 60, Nairn Centre, Ont.

Canadan Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön sihteerin osoite on: S. G. Neil, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

Creighton Minen S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote: Box 92, Creighton Mine, Ont.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

Coteau Hillin S. S. Osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on Isaac Wester, Steeledale, Sask.

Canmoren suom. K. P. osaston kokoukset pidetään toinen ja viimeinen sunnuntai kuukaudessa kello 7 illalla. Kirjeenvaihto osote on: Canmoren S. K. P. osasto, Box 173, Canmore, Alta.

ELSPETHIN S. J. Osaston kirjeenvaihto-osote on Frank Nikkola, Box 13, Banelto, Alta.

Eckvillen Työläispuolueen osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 1 jpp. Kirjeenvaihtajan osote on: Frank Lingren, Eckville, Alta, Box 93.

Fort Williamin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 1 ja 3 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote 211 Robertson St.

Finlandin s.s. osaston työkokoukset pidetään osaston talolla joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 11 päivällä. Kirjeenvaihto-osote: s.s. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Keski-Ontarion Aluetoimikunnan sihteerin osoite on: H. Ellmen, Box 26, Sudbury, Ont.

Kirkland Laken S. osaston osote on Box 240, Kirkland Lake, Ont.

INTOLAN s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai, klo 2 j.p.p. Osote S.S. Osasto, Intola, Ont.

Lake Coteaun Finnish Social Societyn työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 1 päivällä. Postiosote Box 13, Dunblane, Sask.

Larder Laken S. S. Osaston osote on: Anton Järvi, Larder Lake, Ont.

Levackin S. S. O:ton kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Levack Mine, Ont. Box 72.

Ladysmithin S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai, alkaen kello 7:män illalla. Kirjeenvaihtoosote on Box 263, Ladysmith, B. C.

Long Laken S. S. Osaston kirjeenvaihtajan osote on: Tilda Hänninen, Box 1630 Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen ensimäinen sunnuntai kuussa klo 2 i.p.

Lapin S. S. Osaston kuukausikoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 2. Kirjenvaihto-osote: H. Kallinen, Kivikoski, via Port Arthur, Ont.

Nolalun S. S. osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Nolalu, P. A. D., Ont.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai ja kirjeenvaihto-osote on: S.s. osasto, Box 11, Nipigon, Ont.

North Branchin W. P. S. O:ton osote on: Milja Lehtinen, Box 578, Port Arthur, Ont.

Pottsvillen T. P. S. Osaston varsinaiset työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 jpp. Osoite Pottsvillen T. P. S. O. Porcupine, Ont.

Port Arthurin piiritoimikunnan kokous on joka kuukauden ensimäinen maanantai P. Arthurin haalissa, 316 Bay St. kello 8 ill. — Kirjeenvaihto-osote on samaan paikkaan.

Port Arthurin osaston kokoukset ovat joka toinen sunnuntai kello 8 illalla omalla talolla 316 Bay St. sekä naisjaoston kokoukset joka toinen torstai. Kirjeenvaih-316 Bay St. Port Arthur, Ont.

Rosegroven osaston osoite on: S. S. Osasto, Rosegrove, P. O., Ont.

Sault Ste Marien S. S. Osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina osaston omalla talolla, alkaen kello 8 illalla. — 121 Huron St.

Sudburyn s.s. osaston kokoukset pidetään Liberty Haalilla joka toinen sunnuntai. Johtokunnan kokoukset kahdesti kuukaudessa Postiosote: Box 26, Sudbury, Ont.

Sointulan Sos. Osaston osoite on Sointula, B. C.

South Porcupinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kello 7.30 jpp. Kirjeenvaihto-osote Box 528.

HYVIÄ KIRJOJA SAATAVANA VAPAUDEN KIRJAKAUPASTA

Alanteen Sanakirja	8.50
Amerikalaisen Työväenliikkeen Vararikko	.55
Brecken Englanninkielen Oppikirja	1.50
Imperialismi	.15
Ihmisen Herra, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yhteensä	$2.50
Jimmie Higgins	1.50
Järjestelmäni, Mueller	1.25
Kananhoidon opas, kirj. Musikka, nid.	.35
Kansakoulun kartasto, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kommunistinen Manifesti	1.00
Kasviskeittokirja	.30
Kristinuskon Alkuperä	2.10
Kolmannen Internationalen Teesit ja Säännöt	.25
Kaksinkertaisen kirjanpidon opas	.75
Klondyken kuningas, Jack London	$1.25
Kadotuksen kansa, Jack London	1.00
Lumikenttien tytär, Jack London	1.25
Liekeissä, romaani Suomen luokkasodasta	.55
Lypsykarjan Hoito	1.25
Laulu tulipunaisesta kukasta, kirj. J. Linnankoski, sid.	2.50
Miina Wallin Keittokirja	2.00
Nuortevan Sanakirja	3.00
Merisusi, Jack London	1.50
Maailman rakenne, E. Becher	1.75
Otavan kansakoulukartasto	1.00
Oksasen Englanninkielen Oppikirja	2.00
Pakkopaita, Jack London	1.75
Perustuslain Olemus	.30
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtion Alkuperä	1.00
Punainen Vaara	.25
Sosialistisen Filosofian Juuret	.40
Suomen Työväen Tulikoe	.55
Seikkailuja Tibetissä, kirj. Swen Hedin, sid.	1.50
Sairas lapsi, kirj. Ruotsalainen, sid.	1.25
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. Pirilä, nid.	.50
Teollisuusunionismi Amerikassa	.15
Tyhjien Paikkojen Matkustajat	1.00
Tiede ja Vallankumous	.60
Työväen Laulukirja	.45
Voimisteluohjelmia I	1.00
Voimisteluohjelmia II	1.00
Voima ja Aine	2.25
Vaimo jonka minulle annoit, Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Valkoinen profetta, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid. yht.	2.50
Ylös helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, sid.	1.75
Yleinen Historia, alennettu hinta	10.00
Biologian Peruskysymyksiä, sid.	1.25
Kannattava Karjatalous, sid.	1.00
Koditon, sid.	.85
Daniela, sid.	1.00
Amerikalainen Nuorisotasavalta, nid.	1.25
Kommunistinen Manifesti, sid.	1.00
Geologian Perusteet, sid.	2.25
Haaremin ruusu	1.00
Ilias, sid.	4.50
Ihmissyöjäin saarella	1.00
Ikuinen Linna, sid.	1.50
Ihminen, sid.	1.75
Juurikasvien Viljelys, sid.	.75
Aapinen, sid.	.55
Kuun Lakaso	2.00
Kolme Musketti Soturia	1.00
Kuningatar Hanhenjalan ravintola	1.25
Kodin lääkärikirja	6.00
Kymmenen sokeaa johtajaa, nid.	.70
Lemmenjuoma, sid.	1.25
Lasten kirja, sid.	1.15
Mansaaren Tyttö	1.00
Marianela, sid.	1.00
Mailman Vallankumoukset, sid.	.55
Miksi puollan yhteiskunnallista vallankumousta, nid.	.25
Naisten Sukuelo	1.00
Naisen terveyden hoito	1.25
Natsaretin Kirvesmies, sid.	1.50
Parisin Notre Dame	.75
Peloponneesolaissota, nid.	1.85
Palvelusnaisen poika, sid.	1.75
Perustuslain olemus, nid.	.30
Penikkatauti, nid.	.50
Rakentaja Solness, nid.	1.25
Ranskan Viimeinen Keisari, nid.	2.40
Rakentajan Opas, sid.	.75
Ranskan Kansalaissota, nid.	.35
Sosialistisen filosofian juuret, nid.	.40
Sadan prosentin patriotti	.85
Setälän kielioppi	.75
Sotamuistelmia, Ludendorff	2.00
Sydänveri, sid.	1.25
Sosialidemokratia ja Sosialismi, nid.	.50
Sosialistisen filosofian juuret, nid.	.30
Sadan prosentin patriootti, sid.	1.00
Tuhlaajapoika, kirj. Hal Caine	1.00
Tahdon kasvattaminen, kirj. Jule Payot	1.00
Tähtien Kontalot, sid.	.85
Tähtitiede, sid.	1.50
Työmiehen talousoppia, nid.	.50
Tiede ja työväenluokka, nid.	.15
Työväen urheilulehden sidottuja vuosikertoja v. 1921-22-23	2.50
Työväenluokka maailmaa uudelleen rakentamassa, nid.	.35
Terrorismi ja kommunismi, nid.	.50
Uuden Ajan Filosofian Historia, sid.	3.00
Uusi lääketiede, sid.	2.25
Wardin Eden	1.50
Valtio ja Vallankumous	.75
Vanhanajan Kaupunki Valtio, sid.	3.00
Voima ja aine, sid.	2.25
Äidinkielen Oppikirja, sid.	.75

Watermannin fountainkyniä erikoisen hyvä valikoima. Kynien hinnat ovat $2.75, $4.50, $6.00 ja $7.00. Kymmenkuntaa eri mallia. Lähetetään postivapaasti kaikkialle Canadaan.

Kaikkia ylläolevia kirjoja sekä kyniä on niin runsaasti että ei ole pelkoa pikaisesta loppumisesta, joten voitte tilauksia lähettää surkeilematta.

Tov. VAPAUDEN KIRJAKAUPPA, Box 69, Sudbury, Ont.

Timminsin C. T. P. Suom. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

Toronton S. S. Osaston kokoukset ovat jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai omalla huoneustolla 957 Broadview ave. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

Toronton s. s. osaston Agitationikomitea toimii ohjelma iltaman jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina ja **Nuoriso-osaston** ohjelmailtama pidetään neljäntenä sunnuntaina kuukaudessa, osaston haalilla. Kokoukset myös pidetään osaston haalilla, 957 Broadview ave.

Tarmolan W. P. S. Osaston työkokoukset ovat joka ensimäinen sunnuntai kuussa omalla talolla kello 2 päivällä. Postiosote: Box 510, Port Arthur, Ont.

Can. Työläisp. Vancouverin suomal. osaston varsinaiset kokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs keskiviikko 7.30 j.pp. 2605 Pender St. E.

Websters Cornersin W. P. Suomalaisen osaston kokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuussa kello 7.30 illalla. Kirjevaihto-osote: Armas Skytte, R. R. No. 1 Haney, B. C.

Yhdysvaltain W. P. S. Järjestön Keskusviraston ja Näyttämöliiton osote on: Finnish Federation 1113 W. Washington St., Chicago, Ill.

Y. S. K. V. ja S. Ladysmithin Majan No. 17 kokoukset pidetään jokaisen kuun kolmas sunnuntai kello 9 aamulla. Kirjeenvaihto-osote: Sam Luhtala, Ladysmith, Box 102, B. C. Canada.

Lumber Workers Industrial Union of Canadan

toimisto osotteet ovat:

Ontarion piirin sihteeri Henry Kulmala, 121 Huron St., Sault Ste. Marie, Ont., Canada.

Kalle Laiho, 158 Secord St., Port Arthur, Ont.

V. Valo, P. O. Box 421, Timmins, Ont.

Työläiset: Järjestykää parempien elinehtojen saavuttamiseksi.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
ONNI SAARI, ARVO VAARA,
toimittajat.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmoitushinta kerran julaistuista ilmoituksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmoituksista sekä ilmoituksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuolonilmoitukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärssyltä. Nimenmuuttoilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmoitukset $1.00 kerta. Halutaantieto- ja osoteilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmoituksista pitää raha seurata mukana.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Canadan hallitus suurten riistäjien käsissä

Äskettäin kierteli Canadan pääministeri, William Lyon Mackenzie King British Columbiaa ja preeriretken kuluessa tämä entinen Rockefellerin palkkalistalla ollut canadalainen *propagandisti* avoimesti myönsi Canadan hallituksen nyt olevan suurten pääoman omistajien käsissä ja ajavan johdonmukaisesti suurpääoman etuja.

Harvinaisella avomielisyydellä Canadan pääministeri selitti, että Canadan sotavelka on vielä kokonaan koskemattomana. Siitä ei ole maksettu muuta kuin korkoja sekä kotimaisille että ulkomaisille bondien omistajille. Canadan sotavelka on kaikkiaan $2,347,000,000, ja siitä Canadan kansa joutuu maksamaan vuosittain korkoa $137,000,000, eli $15. jokaista miestä, naista ja lasta kohden.

Edelleen myönsi Canadan pääministeri avoimesti, että Canadan sodan aikuinen hallitus oli sallinut sotavoittoiljoitten suolata itselleen pitkäaikaisia 5½ pros. bondeja, jotka ovat kokonaan vapautettuja kaikesta verotuksesta. Hän myönsi myöskin, että nuo bondit olisi voitu hankkia lyhempiaikaisiksi, että niitä olisi voitu lyhentää, taikka ainakin vaihtaa alempaa korkoa imeviksi sodan jälkeisenä aikana, mutta sitä ei ole tehty. Sen sijaan on Canadan koti- ja ulkomaisille riistäjille varattu kymmeniä vuosia kestävä lypsylehmä sotabondeissa ja sen jälkeen on ryhdytty laajakantoisiin valmistuksiin ulkomaiselle pääomalle tilaisuuksien myöntämiseen Canadan luonnonrikkauksien ja kansan riistämiseen. Erittäinkin ovat tässä suhteessa Yhdysvaltain pankkiirit asetettu etualalle ja niitten pyyteitten edistämiseksi on Canadan hallituksen toimesta Canadan pääministerin omien lausuntojen mukaan ryhdytty haalimaan Europasta suurta määrää siirtolaisia halvan työvoiman takaamiseksi.

Tämän politiikan seurauksena vallitsee Canadassa nyt yleinen työttömyys, kaikkialla poljetaan palkkoja alas ja särjetään unioitten vastustuskykyä, samalla aikaa kun suurten pääomien omistajat sekä koti että ulkomailla, käärivät taskuunsa satoja miljoonia dollareita voittoina yhdeksän miljoonaisen kansan kustannuksella.

Demokraattinen sentralismi

Puolueemme virallinen äänenkannattaja «The Worker» kirjottaa tästä asiasta seuraavaa:

Senjälkeen kuin puolueen päämäärästä oli lähetetty ulos bulletini, jossa selostettiin puolueemme järjestöllistä perustaa, ovat jotkut osastot tehneet kyselyjä siitä, mitä tarkotetaan demokraattisella sentralismilla (kansanvaltaisella keskittyneisyydellä). Kommunistipuolueen järjestöllisessä perustassa on ensimäisenä demokraattinen sentralismi. Demokraattisuus tarkottaa sitä, että puolueen kaikki ylemmät elimet, kuten osastojen virkailijat, kaupunginkeskuskomiteat, piirikomiteat ja lopuksi puolueen keskustoimeenpaneva komitea, ovat kaikki kansanvaltaisesti valittuja niiden alimpain elinten toimesta, eikä niitä ole vaan yksinkertaisesti virkaanse nimitetty. Sentralismi tässä bolshevikisessa metoodissa tarkottaa sitä, että valituiksi tultuaan ovat kaikki ylemmät puolue-elimet valtuutetut vaatimaan niitä seuraavina olevilta puolueyksiköiltä järjestökurin alaista puolueen menettelytapain ja päätösten täytäntöön panemista. Konventsionien väliajoilla on siis puolueen keskustoimeenpaneva komitea sen ylin elin, jonka päätökset täytyy toteuttaa järjestökurin edellyttämässä hengessä. Järjestökuri ei kyllääkään tarkota sitä, etteikö puolue sallisi asioiden keskustelemista ja kritikoimista.

Puolueen menettelytapakysymyksistä voidaan keskustella puolueen lehdistössä vapaasti niin kauan, kunnes keskustoimeenpaneva komitea päättää, että määrätynlainen menettelytapa tullaan hyväksymään. Senjälkeen tulee keskustelun ja arvostelun muuttua tehdyn päätöksen toiminnassa toteuttamiseen, vieläpä sellaistenkin puolueyksikköjen ja jäsenten keskuudessa, joilla on erimielisyyksiä keskustoimeenpanevan komitean hyväksymään menettelytapaan. Keskustoimeenpaneva komitea, samaten kuin koko puolue, ovat taas sen lopullisesti Kommunistisen Kansainvälisen kurinpidon alaisia.

Käsittääkseen täydelleen demokraattis-sentralistisen järjestömuodon tehoisuuden, tulee toveriemme vertailla sitä sosialististen ja sosialidemokraattisten puolueiden höllään federatiiviseen järjestömuotoon. Pintapuolisesti katsoen höllä federatiivinen järjestömuoto, jonka alaisena jokainen puolueyksikkö voi menetellä miten ikinä itse haluaa, voi mahdollisesti näyttää demokraattisemmalta sekä myöskin «radikaalisemmalta». Tosiasiassa kuitenkin sellainen järjestömuoto, jolla ei ole keskitettyä auktoriteettia eikä johtajistoa, ajautuu julkeaan opportunismiin ja reformismiin. Vandervelde, Scheidemann, Henderson, MacDonald y. m., ovat kaikki sosialidemokraattisten järjestöjen tuotteita. Lenin oli demokraattiseen sentralismiin huomattuimpia kannattajia, jonka tähden Martoff ja menshevikit taistelivat häntä vastaan. Sellaisiin järjestöihin, jotka eivät vaadi kurinalaista, vallankumouksellista toimintaa jäseniltään, voivat kuulua kaikenlaiset annamennä «vallankumoukselliset» ja vieläpä täysveriset opportunistitkin. Reformistien annamennä taktiikka, se on toisin sanoen, tehkää kuten haluatte, ajatelkaa, arvostelkaa ja kritikoikaa missä ja milloin vaan ikinä haluatte, on johtanut heidät itsensä mukautumaan kapitalismiin. Rosa Luxemburg, eivätkä toisetkaan Länsi-Europan kuuluisat kommunistit voineet täydelleen käsittää demokraattisen sentralismin suurmerkityksellisyyttä ennen Venäjän vallankumousta. He ala-arvioivat Kommunistipuolueen osan vallankumouksen suorittamisessa ja luottivat «pohjajoukkojen itsestään herääväan toimintaan.» Mutta Venäjän vallankumouksen jälkeen ovat Saksan, Unkarin ja Länsi-Europan maiden joukkojen liikehtimiset todenneet sen seikan, että pelkän pakon aiheittama proletaarijoukkojen liikehtiminen sellaisenaan on riittämätön vallankumouksen onnelliseen suorittamiseen. Proletariaatin täytyy muodostaa rautapataljoonansa kaikkien kehittyneimmistä aineistaan kurinalaisessa, demokraattisesti sentralisoidussa bolshevikisessa puolueessa.

Itsekasvatus ja työläiset

Työläisten henkinen kehitys on kautta aikojen tapahtunut itsekasvatuksen kautta, sillä kapitalistisen yhteiskunnan heille suoma kouluopetus ei juuri ole mistään merkityksestä. Koulut ovat olleet ja ovat edelleenkin porvariston nuorisoa varten, varsinkin mitä tulee ylempiin oppikouluihin nähden, sillä työläisillä ei ole uhrattavana niitä suuria varoja lastensa opetukseen, joita nämä korkeammat oppilaitokset edellyttävät.

Viimeisten vuosikymmenien aikana suuresti elpynyt työväenliike on ollut suurena tietoisuuden herättäjänä työväestön keskuudessa, sillä juuri sen ansioksi on ensikädessä luettava ne suuriarvoiset tulokset itseopiskelun alalla, mitkä viimeisen vuosikymmenen aikana työläisten keskuudessa ovat ilmaantuneet. Yhteiset illanvietot, ohjelmansuoritukset ja keskustelut, taidelaitokset ja opintokerhot y. m. ovat työväenliikkeen helmasta syntyneet ja niiden kautta on lukematon määrä yksityisiä työläisiä tullut johdetuksi itseopiskelun tielle. Samaan suuntaan ovat vaikuttaneet työväestön sanomalehdet ja kirjallisuus. Näiden kaikkien tuloksena on ennen tahdottomasta, porvariston talutusnuorasta kulkeneesta raatajasta kehittynyt itsenäisesti ajatteleva ihminen — luokkatietoinen työläinen.

Mutta onko tämä kaikki jo johtanut työväestön opiskelun alalla päämääräänsä, onko sen tietomäärä riittävä nykyisen ajan vaatimuksiin nähden?

Ei suinkaan. Vaatimukset ovat kasvaneet ajan mukana samaten kuin työväen tietomääräkin. Taloudellinen luokkataistelu on kuluneena aikana laajentunut yhä useammille aloille, tullut temmatuksi mukaan uusien ja taas uusien yhteiskunnallisten liikkeiden pyörteeseen, ja meidän on surulla myönnettävä itsellemme, ettei henkinen kasvatustyö sittenkään — suuriarvoisista saavutuksistaan huolimatta — ole jaksanut kulkea yhtärinnan vaatimusten tasalla, vaan että työväenluokalta tietoisuuteen nähden on vielä paljon toivottavana. Sitä suuremmalla syyllä, kun työväenliike nyttemmin on jo kehittynyt taisteluksi vallasta, joka asettaa entistä suuremmat vaatimukset ja velvollisuudet vastaisuuteen nähden työväenluokan tietoisuudelle.

Paljon siis on vielä uhrattava aikaa ja vaivaa itsekasvatuksen hyväksi, yhä uutterammin on uurastettava itseopiskelun parissa. Se on monellekin ollut ja on edelleen raskasta, sillä siihen käytettävissä oleva aika on työläisellä perin niukka, jokapäiväinen leipätaistelu kun sitoo ajan itseensä. Lisäksi puuttuvat työläisiltä melkein poikkeuksetta ne tarpeelliset pohjatiedot, jotka laajempaa opiskelua helpottaisivat, sillä vain aniharvat heistä ovat päässeet edes kohtalaisista koulutiedoista osallisiksi. Useimpien on täytynyt lähteä opiskelun tielle aakkosista alkaen. Monet ovat myös olleet tilaisuudessa aloittamaan opiskelunsa vasta myöhemmällä iällään, jolloin eivät ajatukset enää ole tiedon siemenille yhtä vastaanottavaisia kuin nuorena, muistin ja ajatusjuoksun ollessa virkeimmillään. Nuorisolle on opiskelu paljon helpompaa kuin vanhoille, eikä sentähden olekaan kummeksittavaa, jos työläispiireissäkin tapaa voimakkaammin itseopiskeluharrastuksen elävän juuri nuorison keskuudessa.

Mutta vanhempienkin täytyy pysyä aikansa tasalla, eivät hekään saa laiminlyödä itsekasvatustaan. Osittain korvaavat heille väsähtänyttä ajatustoimintaa ja muistin virkeyttä kokemusten monivaiheiset sarjat, jotka ovat heidän elämänsä takana ja jotka vielä puuttuvat nuorisolta. Nekin ovat suuriarvoisia tiedon ja opin edistäjiä.

Kun ei ole odotettavissa, että työläiset pitkiin aikoihin suuremmassa määrin olisivat tilaisuudessa pääsemään koulujen suomasta opetuksesta osallisiksi, onkin sen vuoksi, edellämainitut nykyisin kasvaneet vaatimukset huomioonottaen, heidän entistä enemmän kiinnitettävä huomionsa itseopiskeluun, niin raskasta kuin se useimmassa tapauksessa heille onkin.

Kominternin 5:nnen kongressin menettelytapateesit

10. Välilliset vaatimukset.

Kommunistisen Kansainvälisen taktiikka ei missään suhteessa hylkää osittaisia, välillisiä vaatimuksia, vaan päinvastoin painostaa niiden käytäntöön ottamista agitatsionissamme ja politiikassamme. Niitä toteuttaessamme on kuitenkin tarpeellista pitää seuraavat kolme seikkaa mielessämme:

a) Edesottamillamme välillisillä vaatimuksilla tulee olla käytännöllinen merkitys jokapäiväisessä elämässä, se on toisin sanoen niiden täytyy olla sellaisia, että ne saavat suurten työläisjoukkojen kannatuksen.

b) Näiden vaatimusten tulee olla sopusuhtaisia vallankumouksellisen kehityksen kanssa.

c) Näiden vaatimusten tulee jokatapauksessa olla yhdistettynä lopullisen päämäärämme kanssa; yksityiskohtaisesta tulee meidän pyrkiä yleispäräiseen; osittaisvaatimuksista sellaisten vaatimusten paljouteen, joiden kokonaissumma johtaa meidät sosialistiseen vallankumoukseen.

Kun reformistit muodostavat osittaisvaatimuksistaan proletariaatin vallankumouksen sijaisen, niin kommunistit käyttävät osittaisvaatimuksiaan keinoina, joiden avulla valmistaudutaan voittoisaan proletariaatin vallankumoukseen. Kaikki se agitatsioni, jota kommunistit käyvät osittaisvaatimuksien puolesta, yhdistää sellaiset vaatimukset läheisesti lopullisen vallnakumouksen suorittamisen ohjelmaan, ja erikoisesti juuri sellaisissa maissa, joissa kapitalistinen järjestelmä on joutunut kriisitilanteeseen.

11. Demokraatis-pasifistiset harhakuvat.

Demokraatis-pasifististen harhanäkyjen ilmeneminen proletariaatin erään osan keskuudessa on välttämätön seikka nykyisen kansainvälisen tilanteen vallitessa. Sosialidemokraattiset johtomiehet tekevät kaikkensa elvyttääkseen sellaisia harhakäsitteitä.

Sellaisia harhakäsitteitä vastaan käytävä taistelu, joka kommunisteille on yksi päivän tärkeimpiä tehtäviä, ei mitenkään saa syrjäyttää yhteisrintamataktiikan toteuttamista. Vaan pinvastoin se onkin juuri yhteisrintamataktiikan toteuttaminen (laajojen sosialidemokraatisten työläisjoukkojen vetäminen yhteiseen taloudelliseen taisteluun kommunistien kanssa, sekä myöskin alkeellisimpain poliittisten vaatimusten toteuttamiseen, joita eivät nykyiset demokraattiset "työväenhallitukset" voi aikaan saada) joka parhaiten voi edistää demokraatis-pasifististen harhakäsitteiden poistamista.

Yhteisrintamataktiikan toteuttaminen voi edistyä ainoastaan yhdellä ehdolla nim., etteivät demokraatis-pasifistiset harhakäsitteet ole tunkeutuneet meidän omiin riveihimme; että kommunistit tuntevat ne vaarat, jotka yhdistyvät yhteisrintamataktiikan ja työläisten ja talonpoikain hallituksen tunnuslauseen kanssa ja jotka Komintern on niin useasti osottanut.

12. Länsi ja itä.

Kommunistinen Kansainvälinen on maailman vallankumouksen järjestö. Siitä huolimatta on Komintern kuitenkin keskittänyt liian paljon huomiotaan läntisiin maihin. Siksipä onkin tarpeellista, että sanan laajimmassa merkityksessä paljon enemmän huomiota tullaan antamaan itäisille maille kuin tähän saakka on annettu. Nyt justiinsa päättyneen ajanjakson kuluessa on Indiassa, Kiinassa, Japanissa ja Turkissa muodostettu ensimäistä kertaa kommunistisen liikkeen soluja. Kaikissa niissä maissa on laajakantoinen taloudellinen taistelu alkamassa. Kominternin täytyy antaa enemmän huomiota niiden maiden taloudelliselle taistelulle, sekä samalla kertaa avustaa toisen maailmankongressin päätösten mukaan kaikkia niitä sorrettuja kansallisuuksia, jotka käyvät taistelua imperialismia vastaan, pitäen mielessään sen seikan, että sellaiset kansalliset liikkeet ovat tärkeänä osana siitä vapautusliikkeestä, joka ainoastaan voi johdattaa voittoisaan vallankumoukseen ei ainoastaan Europan maissa, vaan myöskin koko maailmassa.

13. Kaksi mahdollisuutta.

Kansainvälisen vallankumouksen ajanjakso on alkanut. Sen kehityksen nopeutta kokonaisuudessaan tai osittain, vallankumouksellisten tapahtumain nopeutta jossakin vississä maassa tai maanosassa, ei voida tarkalleen etukäteen määritellä. Tilanne kokonaisuudessaan on sellainen että kaksi mahdollisuutta on huomattavissa: a) proletariaatin vallankumouksen hidas ja pitkäaikainen kehitysmahdollisuus; ja b) maa kapitalismin jalkain alta on jo siinä määrin kaivettu ja kapitalismin ristiriitaisuudet kokonaisuudessaan ovat kehittyneet siksi nopeasti, että kumousmyrsky voi alkaa yhdessä tai toisessa maassa aivan lähitulevaisuudessa.

Kominternin täytyy pohjustaa taktiikkansa kummankin mahdollisuuden varalta. Kominternin manooveraukset tulee siten sovitella, että se on kykenevä nopeasti mukautumaan vaihtelevaan kehitystilanteeseen, ja jokatapauksessa vieläpä pitkistyneenkin tapahtumain kulun kehityksessä, pysytellä proletariaatin vallankumouksen leppymättömänä, kommunistisena joukkopuolueena.

14. Puolueen bolshevisoiminen ja ainoastaan yhden maailmanpuolueen muodostaminen.

Nykyisen toimintakauden aikana on Kominternin yksi kaikkein tärkeimpiä tehtäviä sen eri osastojen bolshevisoiminen. Missään tapauksessa ei bolshevisoimista kuitenkaan tule käsittää Venäjän bolshevikipuolueen saavuttamain kokemuksien mekaaniseksi jäljentämiseksi toisten puolueitten taholta. Todellisen bolshevikipuolueen tunnusmerkit ovat seuraavat:

a) Puolueen täytyy olla todellinen joukkopuolue, se tahtoo sanoa, että olkoonpa puolue laillinen tai laiton, täytyy sen säilyttää mitä lähimmät ja särkymättömät siteet työläisjoukkojen kanssa ja olla heidän tarpeidensa ja pyrkimyksiensä tulkkina.

b) Sen täytyy olla kykenevä manooveraamaan, se on toisin sanoen sen taktiikka ei saa tulla kaavoihinsa kangistuneeksi uskonnollisuudeksi eikä virallisuudeksi; sen täytyy olla kykenevä käyttämään kaikkia strateegisia manooverauksia vihollistaan vastaan, jotka manooveraukset antavat sille mahdollisuuden pysytellä uskollisena itselleen. Meidän puolueittemme suurin virhe löytyykin juuri siinä, etteivät ne useinkaan käsitä edellä olevaa.

c) Sen täytyy olemukseltaan olla ehdottomasti vallankumouksellinen, marxilainen puolue ja huolimatta ympäröivistä olosuhteista, tulee sen aina pyrkiä päämääräänsä, tehdä kaikkensa sen hetken lähentämiseksi, jolloin proletariaatti kukistaa porvariston.

d) Sen tulee olla keskitetyn puolueen, joka kieltää jakautumisen ja ryhmittymistaipumukset.

Puolueen bolshevisoiminen tarkottaa sitä, että eri osastoissamme otetaan käytäntöön ne menettelytavat, jotka Venäjän bolshevismilla olivat ja yhä edelleenkin ovat yleisesti ja kansainvälisesti käytännössä.

Ainoastaan sikäli kun Kominternin osastot muuttuvat todellisiksi bolshevikipuolueiksi, muodostuu Kominternista todellinen leniniläisyyden täyttämän maailman bolshevikipuolue. — Suom. A. V.

Puolueen ja järjestön asioita

Pöytäkirja

Canadan Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön Toimeenpanevan Komitean ylimääräisestä kokouksesta marraskuun 16 p., 1924.

Saapuvilla olivat Ahlqvist, Latva, Jokela, Kahila, Hill, Kivi ja sihteeri. Puheenjohtajana toimi Ahlqvist.

Luettiin Quibell'in, Ont., osaston kirje, jossa se ilmotti olevansa jäsentensä paikkakunnalta poismuuttamisen takia pakotettu lakkauttamaan toimintansa ensi huhtikuun alkuun saakka ja tiedusteli, miten sen tulee menetellä osaston rahavarojen ja muun omaisuuden säilyttämiseksi. Tiedusteluun päätettiin vastata, että heidän tulee lähettää osaston kassassa oleva raha toimeenpanevan komitean säilytettäväksi siksi kunnes osasto alkaa uudelleen toimintansa ja jättää kirjat ja muu irtain omaisuus jonkun paikkakunnalla olevan luotetun toverin huostaan.

Suomen Kommunistipuolueen Keskuskomitean kirje, koskien Hannes Sulalle täysien jäsenoikeuksien myöntämistä, luettiin. Komitea ilmotti hyväksyvänsä järjestömme viimeisen edustajakokouksen päätöksen täysien jäsenoikeuksien myöntämiseksi Hannes Sulalle. Koska edustajakokous jätti asian SKP:n Keskuskomitean ratkaisusta riippuvaksi, päätettiin sen päätöksestä ilmottaa Sudburyn osastolle, jonka väliaikaista toveriluottoa nauttivana jäsenenä Sula on ollut.

Luettiin Sault Ste. Marien osaston valitseman komitean kirje, koskien järjestömme lehden Vapauden periaatteellista kantaa. Kirjeessä osotettiin, että nykyinen vastaava toimittaja Onni Saari on kirjottanut ja julaissut lehdessä useista eri kysymyksistä Kommunistisen Kansainvälisen ja puolueemme periaatteita ja päätöksiä vastustavia kirjotuksia, viimeinen ollen "Pakinaa puolueemme uudelleen rakentamisesta", julaistu lokakuun 30:nnen päivän numerossa, ja vaadittiin toimeenpanevaa komiteaa viipymättä erottamaan Saaren ja ryhtymään toimenpiteisiin uuden vastaavan toimittajan hankkimiseksi.

Asiasta käydyssä keskustelussa kävi ilmi, että se, mitä Sault Ste. Marien osasto ja useat yksityiset toverit kirjeissään lehtemme vastaavan toimittajan kannasta sanovat, pitää paikkansa. Sitten järjestön viimeinen edustajakokouksen, missä tov. Saaren lehdessä ottamaa kantaa, m. m. "Norjan puoluehajaannukseen" nähden, jo arvosteltiin ankarasti, on lehdessä jatkuvasti julaistu kirjotuksia, joiden suhteen olisi ollut paljon huomauttamista. Useat toimituskirjotuksetkin ovat olleet suorastaan sosialidemokraattisia ja pasifistisia. Parin kirjotuksen suhteen katsoi toimeenpanevakomitea olevansa pakotettu antamaan hänelle julkisen huomautuksen, jota aikanaan lehdessä perustelimme.

Viime syyskuun 28 päivänä pidetyssä toimeenpanevan komitean ylimääräisessä kokouksessa oli tov. Saari personakohtaisesti saapuvilla. Tässä kokouksessa arvosteli toimeenpanevakomitea häntä näiden kirjotusten julkaisemisesta, osottaen niiden olevan ristiriidassa Kommunistisen Kansainvälisen ja puolueemme periaatteitten ja menettelytapojen kanssa, ja vaati suunnan selventämistä. Saari myönsi, että toimeenpaneva komitea on oikeassa ja lupasi ottaa huomioon arvostelun lehden sisältöön nähden.

Lehden sisältö ei kuitenkaan ole muuttunut tarkotustaan vastaavammaksi. Mitä tulee hänen kirjotukseensa "Pakinaa puolueemme uudelleen rakentamisesta" johon Sault Ste. Marien osasto kirjeessään viittaa, niin siinä hän tahallaan vääristelee puolueen Keskustoimeenpanevan Komitean päätöstä suunnitelman toteuttamiseen nähden. Tämä suunnitelma selviää niistä kahdesta kirjotuksesta, jotka tov. Tim Buck kirjotti kysymyksestä, ja jotka sihteerimme lähetti Vapaudessa julaistavaksi, samalla selostaen asiaa kahdessa Saarelle lähettämässään kirjeessään. Näitä kirjotuksia ei hän kuitenkaan julaissut lehdessä aikanaan. Kun järjestyksessä toinen, ensimäisen sijasta, viimein julaistiin, otsakkeella "Puolueemme uudelleen järjestäminen", niin julkaisi hän samassa, lokakuun 30 päivän, numerossa kirjotuksensa "Pakinaa puolueemme uudelleen rakentamisesta". (Järjestyksessä ensimäinen kirjotus, julaistu marraskuun 8:nnen päivän numerossa otsakkeella "Tehkäämme jokaisesta tehtaasta kommunistinen linnake", sai lehdessä tilaa vasta, sitten, kun sihteerimme suomensi ja lähetti sen julaistavaksi uudelleen.) Sen sijaan, että tov. Saari olisi tutustunut noihin kirjotuksiin ja niiden perusteella kirjotuksessaan selostanut kysymystä, selitti hän puolueemme uudelleen järjestämissuunnitelman sisältävän sen, että nykyiset osastot hajotetaan ja sijalle muodostetaan työmaasoluja, eli työmaaryhmiä, jotka perivät jäsenmaksut ja muutenkin toimivat, kuten nykyiset osastot ja uskotti järjestömme jäsenistölle ja lehden lukijoille, että Puolueen Keskustoimeenpanevakomitea aikoo pirstoa puolueemme ottamalla käytäntöön uuden järjestömuodon, mikä muka ei sovi Canadan puolueoloihin.

Väärinkäsityksien välttämiseksi mainitsemme tässä yhteydessä, että Canadan Kommunistipuolueen Keskustoimeenpanevakomitea ei ole vielä laatinut sellaista uudelleen järjestämissuunnitelmaa, joka edellyttäisi nykyisten osastojen hajottamista. Sittenkin, kun työmaasolut, jotka muodostuvat puolueen jäsenistä työpaikoilla, ja tehtaissa, tulevat asiallisesti puolueen perusyksiköiksi, tarvitsemme me vielä osastoja. Osastoon kuuluvat silloin kaikki paikkakunnalla, ja suurimmissa kaupungeissa kaupunginosassa, toimivat työmaasolut ja ne työläiset, jotka työskentelevät sellaisissa työpaikoissa, joissa ei ole työmaasolua, jonka kautta he voisivat kuulua puolueeseen. Osasto on silloin solun jälkeen seuraava ylempi puolueorkaani, hankkii puolueen ylemmiltä orkaaneilta kaikki tarpeet, kirjallisuuden, lentolehdet y. m. ja jakaa ne alueellaan toimiville soluille ja yksityisille jäsenilleen. Solujen jäsenet maksavat jäsenmaksunsa solulleen, mutta ovat siitä huolimatta myskin osaston jäseniä solun kautta.

Koska neuvottelut, joiden tarkotuksena on ollut saada tov. Saari toimittamaan lehti Kommunistisen Kansainvälisen ja puolueemme periaatteitten ja päätöksien mukaisesti, ovat osottautuneet tuloksettomiksi, katsottiin olevan tarkoituksenmukaista jatkaa. Saari päätettiin erottaa lehden vastaavan toimittajan toimesta, ja on hän vapaa sopimuksen mukaisen ajan 45 päivän kuluttua. Toimi päätettiin julistaa haettavaksi, ilmottamalla Vapaudessa, Työmiehessä, Eteenpäässä ja Toverissa, kaksi kertaa kussakin. Hakuaika määrättiin päättyväksi joulukuun 6:teen päivään. Samalla päätettiin ilmotuksessa ilmottaa, että toimeen valitun tulisi astua toimeen mahdollisimman pian, vuoden vaihteessa, jos mahdollista.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin J. V. Latva ja A. J. Kivi.

Kokous lopetettiin.

Vakuudeksi,

S. G. NEIL, sihteeri.

Olemme tarkastaneet edellä olevan K. S. J:n toimeenpanevan komitean ylimääräisen kokouksen pöytäkirjan ja hyväksymme sen sellaisenaan.

Jussi Latva. A. J. Kivi.
(Pöytäkirjan tarkastajat.)

Työn kirous ja siunaus

Orjan työ.

Jo varhaisemman lapsuutemme kisakentillä se vainui meitä ahnain ilmein, jäätäen hymyn huuliltamme, vaimentaen iloilun. Päivä päivän jälkeen se seurasi uhkahaasteineen: Huomenna on vuoronne. Huomenna on jätettävä kotiahojen leppoisat loukat ja järvien rantakalliot.

Se seurasi askeleitamme unelmarikkaan nuoruutemme teitä, jolloin päivien raadanta ei estänyt iltahetkien tuhansia toiveita ja pudotti parhaimmatkin toiveet, särki jokaisen unelman. Ja miehuutemme voimantäytteisimmät päivät se pimensi riutuvan rinnan tuskiin ja ne elämänuskon rippeet, mitä ikuinen pyrkimys oli saattanut säilyttää, ne särkyivät hiipivän sairauden kylmänkosteisiin kouriin.

"Työn siunaus", huutavat isänmaalliset sanomalehdet ja nuorisoja maamiesseura puhujat.

Rahalla ostettujen houkkioiden puhetta.

Käykää tehtaiden porteille ja katsokaa niiden ulostyöntämää ryysyläisvirtaa: kuihtuneita, miltei lapsuusijässä olevia nuorukaisten kasvoja, surkastuneita äitejä, köyrtyneitä, harmaahapsisia vanhuksia. Kuvastuuko tässä joukossa, joka tekee arvoja luovaa työtä, työn siunaus? Puhuvatko työn siunauksesta köyhälistökorttelien pölyiset, ahtaat kujat, murtuneet talot, ummehtuneine porraskäytävineen ja kosteine kellarikerrosasuntoineen? Tai kenties, työn siunaus levittää lempeät siipensä työnraatajan suojaksi elämän ilohetkinä, hyvin täytetyn, pitkän päivätyön palkkioksi? Katsotaan: Tuolla näemme köyhien vanhusten ja nuorempienkin, työkyvyttömiksi joutuneiden olinpaikan: vaivaistalon. Ei täälläkään liitele työn siunauksellinen henkäys. Ei tarinoida täällä kahvikupposten ääressä, ei puhalleta käyrävarsipiipusta savukiehkuroita ilmaan ja verestetä nuoruuden kulta-ajan muistoja, ei kuluteta iltahetkiä hyvien kirjojen ääressä.

Harmaus, ikuinen harmaus, joka monessa tapauksessa saapui heidän seuralaisekseen ensi päivän sarastuksen koittaessa ja on poistuva vasta, kun laskeva päivä tervehtii heitä viimeisen kerran. Tai, ehkä työn siunaus on sallittu vain niille, jotka vapaina vaivaistalo-orjuudesta kulkevat kaduilla ja kujilla??....

Juuri eilen sanottiin monelle heistä työpaikassaan, jossa he vuoden toisensa jälkeen olivat raataneet: Olette vapaa, työt ovat käyneet niin vähiin. Annettiin lopputili ja kiitettiin monivuotisesta yhteistyöstä. Tänään he kulkevat oudoksellen kaduilla. Käyvät kuppiloissa saadakseen ilmaiseksi ruuan jätteitä, sillä tämän viimeisen tilin olisi kestettävä määräämättömiä aikoja.

— — —

Me olemme orjia. Teemme orjan työtä. Voi, kirottu olkoon, tuhansin kerroin kirottu tämä orjan työ. Se riistää ruumiimme voimat, sammuttaa sielumme valon. Se kahlehtii ajatuksemme orjan ajatuksiksi, juhlamme orjain juhliksi. Metsäeläimen ilonhetket luolansa edustalla tai riistansa ääressä ovat ruhtinoiden riemujuhlia meidän vapaahetkiemme viettoon verrattuna.........

— — —

Työn siunaus. Niin senkin nähdä voitte. Kuin muinoin Mooses vuorelta katseli luvattua maata, niin samoin tekin nouskaa kukkuloille ja näkötorneihin. Ylettäkää katseenne puistokaupunkiosien huviloihin, noihin graniitti- ja marmoripalatseihin, arkkitehtuuri-taideteoksiin, jotka peililasista tehtyine ikkunoineen välkähtelevät monin värein ilta-auringon laskiessa. Tai viheriöitsevien merensaarien valkohuviloihin, somine uimahuoneineen ja venelaitureineen. Siellä nurmikoilla ja hiekkakäytävillä kirmaavat lapset leikissä ja tennismailat välähtelevät valkopukuisten neitosten ja nuorukaisten käsissä. Ja somasti sykyttelee

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Joulurahat sähköteitse Suomeen

Vapauden liike voi nykyään lähettää rahaa Suomeen niin että se on seuraavana päivänä, sen jälestä kuin rahat saapuvat konttoriin, pankissamme Helsingissä. Suoraa takausta ei tästä voi antaa, mutta viimeisen kolmen kuukauden ajalla jokainen sähkölähetys on näin nopeasti mennyt ja kaikessa tapauksessa se menevät parissa päivässä. Myöskin on Vapauden konttorin puolesta annettu erikoinen määräys siitä että pankin on toimitettava sähkölähetykset nopeasti.

Tämä kaikki tekee mahdolliseksi sen että ne henkilöt, jotka syystä taikka toisesta ovat myöhästyneet joululahja lähetyksien lähettämisessä, ovat vielä tilaisuudessa asian auttamaan, tekemällä lähetyksensä sähköteitse. Todennäköisesti ovat kaikki ennen t. k .18 p. Vapauden konttoriin saapuneet sähkösanomalähetykset ennen joulua perillä, lähetettiinpä ne mihin tahansa Suomessa.

Kurssi sähkösanoma sekä muille lähetyksille on nyt Smk. 39.20 Canadan Dollarista.

Lähetysmaksut sähköteitse $3 50.

Varmuus, nopeus ja korkea kurssi.

VAPAUDEN KONTTORI
Box 69, SUDBURY, Ont.

"Kirja joka on hintansa arvoinen"

HALOSEN

Englantilais-Suomalainen Sanakirja

On nyt valmis. Hinta $2.65

Meillä on myöskin varastossa joku määrä Raivajan kustantamaa Nuortevan Sanakirjaa, joka on ilmestynyt noin lähemmäs kymmenen vuotta takaperin ja jonka Raivaaja on nähnyt hyväksi myydä, tämän uuden Sanakirjan ilmestyttyä, huomattavalla hinnan alennuksella. Tehdäksemme oikeutta sanakirjojen käyttäjille, sekä myöskin näille sanakirjoille, olemme me päättäneet seurata Raivaajan esimerkkiä alentamalla myöskin Nuortevan sanakirjan hintaa ja myymme jälellä olevan varastomme, niin kuan kuin sitä riittää

$1.75

Arvostellessamme uutta HALOSEN toimittamaa ENGLANTILAIS-SUOMALAISTA SANAKIRJAA, riittää kun tiedämme, että tov. Halosen kielitaitoa tarvittiin (lähemmäs 10 vuotta takaperin) tekemään välttämättömät korjaukset tässä aijemmin tunnetussa Nuortevan sanakirjassa. Oletamme hänen kielitaitonsa senjälkeen huomattavasti vielä parantuneen, joten nyt voimme tarjota sanakirjojen käyttäjille täydellisimmän ja parhaimman, mitä tähän mennessä on koskaan ollut saatavissa.

Pyytäkää asiamiehiltämme nähdäksenne kumpaakin näistä sanakirjoista ja huolellisesti tarkastettuanne, voitte tästä sekaa itse tulla vakuutetuksi ja tehdä valinanne sen mukaan.

Käyttäkää sinoastaan kahta luotettavaa sanakirjaa, nimittäin:
Alanteen Suomalais-Englantilainen Sanakirja, hinta $8.50.
Halosen Englantilais-Suomalainen Sanakirja, hinta $2.65.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, Sudbury, Ont.

mootkorivene rantalaiturin lähellä, johon talon herra, rikas tehtailija, saapuu kalastus- tai/sorsanjahtimatkaltaan.

Katsokaa, ja te näette työn siunauksen liitelevän noiden ylä, jotka eivät milloinkaan ole työtä tehneet.

Niin, työ, jos tekijä sen saisi nauttia hyödykseen; se elämän riemuluolua olisi.

Se olisi jumalien vertainen — suurempi niitä, sillä sen voimasta jumalaisikin ovat tehdyt.

Ah, milloin kohoaa Työ valtaistuimelleen ja siunaavat siipensä levittää yli kärsivän maailman!

Kyösti Korvenjärvi

Juorut.

(Windsorin os. nyrkkilehdelle kirj. E. W:nen.)

Juoruaminen on ruma vika, joka on hirveästi levinnyt seuraelämän lähes kaikissa piireissä ja joka hyvin helposti tempaa mukaansa monen hyväluontoistakin ihmistä.

Vihan, kiukku ja raivoon joutuneiden ihmisten ei ole niin paljon rauhaa ja onnellisuutta maailmassa kuin juorut, joiden ihmisten ilkeä panettelu, josta useimmiten tehdään vain hyvin ikävyyden karkoittamiseksi. Vihainen koira kahleihdittaan ettei se saa ketään purra ja vihainen härkä suljetaan yksinäiseen koppiin ettei se voi tehdä vahinkoa. Mutta korojen liukaskieli ahdistaa tuhansia viattomia ihmisiä, raatelee heidän maineensa, myrkyttää heidän elämäänsä ja juoruja vastaan ei ole mitään säädös tai laki pysty tuomaan antamaan.

Parjauksia sepittävät tavallisesti henkilöt, jotka eivät itse, ilkeät, taikkajuorujen ja tietäimet, jotka omat jokaisen kuuleman julkisuutta, se on pelkäävät hän pää pystyssä parjattaviensa kanssa. Mutta mikä ikävintä, niin henkisesti turmeltuneitten henkisten piirimmä juttujaan levittää juorusittein henkisesti kaikinpuolin suorastaan siistä ihmiset, ei suinkaan aina peloitaan, mutta lilaisuuksia kehittyneessä, ajattelemattomuu-

Me jokainen kai olemme seurapiireissä tehneet sen havainnon, että juurin joku alkaa puhumaan pahaa toisesta ihmisestä, niin hänen senjansa uteliaisuudella, jopa mielihalulla kuunnellaan, lainkaan, kenään huomaamatta yhtään epäilyksen sanaa siitä josko nuo kerrotut jutut saattavat olla osiksikaan tosia.

Näin kun on sitten usein tuntikausiakin huvitettu itseänsä toisen kunnian kustannuksella, joka soimaus alkaa ensin milloin toisen siveellisestä kompastumisesta, milloin kuosista j.n.e. Lähdetään sitten eteenpäin tuttavia joille voitaisi kertoa sitä pahaa mitä on muka juuri kuultu, ollenkaan ottamatta selvää kuullun jutun todenperäisyydestä.

Surullista, mutta totta, niin tämä ilkeä pahe on ennimmin levinnyt naisukupuolen keskuudessa, huolimatta siitä vaikka naiset ovat lempeämpiä ja kärsivällisempiä, taikka ainakin ajatellaan olevan.

Ihmiskunta yleensä ja ihmisyksilötkään eivät kyllä ole niin hyviä kuin haluaisivat ja tulisi olla. Mutta hyvin harvoin ovat he kumminkaan niin huonoja kuin miksi heitä matalamieliset juorut kuvailevat. Sis paha, mitä toisista kuulemme, älkäämme sitä levittäkö, sillä me kyllä löydämme jalompaa ja hauskempaakin tehtävää kuin olla huhujen toitottajana. Sillä saattaahan usein sattua niin että levittämämme jutu osoittautuu perättömäksi. Millä me silloin rauhoitamme omaatuntoamme.

Vaikka tarenittaisimmekin niiden luokse joille olemme perättömiä pahaa levittäneet, selittämään kertomamme erehdykseksi, niin sillä aikaa huhu on jo saattanut levitä rajattomiin ja lisäksi muuttunut vieläkin ilkeämmäksi. Sana on siis vallassamme vain niin kauvan kuin emme sitä lausu julki. Se on kuin pyssyyn pantu luoti joka on kontrollissamme niin kauvan kuin emme sitä emme lähetä menemään, mutta niin pian kuin sen olemme ampuneet ulos, emme sen menoa voi enää estää.

Alkäämme siis panetelko ja tehkö pilkkaa osatoveristamme, ei heidän ulkomuotonsa, enemmän kuin niiden olkanaan mahdollisten avioliittojen takia, sillä sellainen osoittaa vain sitä, että muka kuin suurta typerytä. Sillä monien ihmisten vissinlaisia puutteellisuuksia hyvin usein ko-

vaa jotkut toiset eriomaiset ominaisuudet. Etevimmätkin ihmiset ovat joskus omituisia tavoissaan ja vaatetuksessaan, jopa seurustelussakin kömpelöitä. Kevytmieliset ihmiset heille saattavat nauraa, mutta ajattelevat ihmiset heitä kunnioittavat tavoistaan huolimatta.

Me työläiset jotka tahdomme vapautua kaikista niistä paheista mitkä versovat tästä väärästä kilpailujärjestelmästä, meidän ennenkaikkea tulee jättää juorumminen niiden ihmisten monopooliksi, jotka muun porvarillisen roskan mukana joutavat tulla tunkiolle heitetyksi.

Toronton tehdastyttöjä petetty

Toronto, Ont. — Erään tämän kaupungin hyvin tunnetun firman entisen ajanpitäjän veli kertoi Toronton Trade & Labor Councilin kokoukselle miten hän oli saanut todisteet niistä keinoista joilla firman palveluksessa olevaa kahtasataa tyttöä oli suoranaisesti ryövätty, täten näyttäen toteen että sanottu firma oli mitä häpeällisemmin rikkonut alinpalkkalakia. Hän lausui, että hänen veljensä oli vienyt kotiin tyttöjen aikakortit tarkastuksella tehdä uudet ja vääräntäne, ja että tämän hän teki firman määräyksestä. Tällä menettelyllä aiottiin näyttää toteen että tytöt eivät ansainneet palkkamäärää, jota alinpalkkalautakunta vaati.

Kertoja kertoi kysyneensä veljeltään mitä oli tehtävä vanhojen korttien kanssa, jotka tulisivat olemaan vakavanluontoisena todistuksena ryöväyksestä. Hänen veljensä oli sanonut, että hänelle oli annettu määräys polttaa ne. Hän oli mennyt rakennuksen kellariin tätä tarkotusta varten, mutta olikin sensijaan pannut kortit taskuunsa. Hän aikoo saada oikeutta tytöille.

Mutta todisteista huolimatta oli suuria vaikeuksia ennenkuin tytöt saivat heille kuuluvan rahansa ja kolme heistä saivat sen vasta sitten kun asia oli lakimiehen käsissä.

Hän sanoi myös että ei ollut oikein se seikka, että lautakunta oli sanonut työskentelevänsä hiljaisuudessa senvuoksi, että tytöt eivät muka pitäisi siitä, jos asia tulisi julkisuuteen. Sillä tämä tapahtui isäntien, eikä tyttöjen eduksi.

Tästä samaisesta firmasta, joka valmistaa suklaatia, voi sanoa, että se teki hyvinkin kostonhimoisen teon joku aika takaperin lähettäessään tyttöjä vankilaan senvuoksi, että nämä olivat "varastaneet 50c arvosta suklaatia. Syytös koski viittä tyttöä ja saivat he valita joko $50 sakon tai 30 päivää vankilaa. Useammat heistä olivat pakotetut palvelemaan vankilarangaistuksen. Käyttäen samaa oikeutta, pitäisi tuon firman omistajan tuomita kolmenkymmenen vuoden vankeusrangaistukseen.

Kertoja lausui myös sen mielipiteen, että alinpalkkalautakunnan velvollisuus olisi syyttää firmaa, josta saisi täten hyvän esimerkin muille. Lautakunta on kuitenkin kieltäytynyt tekemästä tätä.

Kysymyksessä oleva henkilö vetosi unioiden ja Trades & Labor Councilin apuun. Hän tunsi että häntä vastassa on suuria vaikeuksia, mutta hän oli halukas viemään tehtävänsä lävitse jos hänellä olisi takanaan järjestynyt työväki. Hän ehdotti, että valittaisi luotettava komitea valvomaan asiaa. Tälle komitealle luovuttaisi hän kaikki todistuskappaleet.

Paljastusta seurasi innokas keskustelu. Yksimielisesti päätti Trades & Labor Council että sen toimeenpanevan komitean oli käytävä maakunnan yleisen asianajajan puheilla vaatimassa kuninkaallisen komissionin tutkimusta siitä tavasta millä alinpalkkalaki pannaan täytäntöön.

Trades & Labor Councilin menetelmän johdosta tässä asiassa saapui lausunto alinpalkkalautakunnan puheenjohtajalta seuraavana aamuna. Tri McMillan "surkutteli" että Trades & Labor Council oli ottanut täydestä "edesvastuuttoman ja täydelleen tuntemattoman henkilön lausunnon." Hän sanoi että eräs pieni miesryhmä toimi vahingoittaakseen tätä tunnettua tehdasta ja että heidän tekoihinsa ei niin paljon vaikuttanut myötätunto tyttöjä kohtaan kuin viha sitä tehdasta kohtaan jota he tahtoivat vahingoittaa. Näiden miesten lausunnot olivat valheellisia ja ne aikakortit jotka olivat tulleet heidän haltuunsa eivät todistaneet mitään.

Lautakunta oli tarkastanut muistiinpanot maksetuista palkoista eikä ollut löytänyt jälkeäkään väärennyksestä. Firmalla on palveluksessaan yli 500 tyttöä, eikä tarvitse otaksua että vuosien ajalla sattuneet epäsäännöllisyydet palkkojen maksussa merkitseisi tahallista aikomusta pettää työläisiä tai rikkoa alinpalkkalakia.

Ensiksikin olisi hyvä muistuttaa tri McMillanille, että sangen useat työväenliikkeeseen kuuluvat toimihenkilöt tiesivät tämän jutun jo kauan sitten, mutta eivät siitä mitään maininneet. Toiseksi, luotettavan työväenjärjestön ei tarvitse us-

koa vieraan henkilön sanoja. Joukottain tällaisia tapahtumia tulee työväenliikkeen huomioon, mutta johtuen tyttöjen puolelta pelosta ja siksi, että ei aina ole tuntuvia todistuksia joita alinpalkkalautakunta vaatii, ei suurimpaan osaan näistä tapahtumista voi luoda mitään huomiota.

Kummallista on se että kaikki tehtaan puolelta tehdyt "erehdykset" tyttöjen palkkojen maksussa ovat aina siten tehdyt että on maksettu liian vähän, eikä yhdessäkään takaukseksi liian paljon. Kysymme tri McMillanilta josko hän antaisi työlille yhtä helposti anteeksi huonon työn kuin firman puolelta tehdyt erehdykset. Tiedämme että hän ei sitä tekisi.

Tosiasia on se, että lautakunta pelkää vastuuvelvollisuutta. Se pelkää tehtailijaliittoa ja Board of Tradea. Laki määrää sakkoa $50—$500 palkkojen maksussa tapahtuvista rikkomuksista, mutta tri McMillan epäilemättä säälii tuota firmaa joka raskas sakka, työlille kuuluvien maksujen lisäksi veisi konkurssitilaan. Senpävuoksi hän syyttää niitä jotka puolustaisivat tyttöjä roistoiksi ja väärentäjiksi. Jos Trades & Labor Council ei ryhdy toimenpiteisiin palkkatyöläisten oikeuksien suojelemiseksi, jättäisi se velvollisuutensa tekemättä. Taistelu työn ja pääoman välillä ei perustu veljelliseen rakkauteen, kuten alinpalkkalautakunta tahtoisi uskottaa sen tekevän. Palkkajärjestelmä on juuri luokkataistelun pohjana. Työläisten riistäntä tuotannossa juuri antaa kapitalistiluokalle sen suuren rikkauden. Tieto tästä ryöstöstä saa aikaan katkeria luokkasotia, koskapa voidakseen olla olemassa täytyy kapitalistiluokan peittää todellisen luonteensa.

Kun laiton rosvous tulee lisäksi lain mukaiselle ryöstölle jota kapitalismi harjottaa, tulee järjestyneen työväestön taistella tositeolla.

Port Arthurin uutisia

Kaksi junamiestä loukkaantui lähellä Nilbingin Ave. C.N.R:n tiellä junan törmätessä toisen päälle. Junamiesten vaunussa olleesta kaminista alkoi tuli, joka sytytti toiset vaunut tuleen ja oli kutsuttava palokunta tulta sammuttamaan. Junien yhteentörmäyksessä loukkaantui kaksi junamiestä, joita ei kuitenkaan tarvinnut viedä sairaalaan, vaan sinoastaan annettiin paikallista hoitoa. Tapaturmasta olisi voinut koittua ikävämpikin onnettomuus, mutta oli onni onnettomuudessa.

Heinät lyhkäsenä, Arthurin ympäristössä näin ilmoitetaan ja sitä varten onkin paljon heiniä nykyään tuotu ulkoa päin laivoissa ja sillä tavalla saada kysyntä tyydytettyä. Tavallisesti on Arthurin ympäristössä tuotettu heiniä 3,500 tonnista 4,000 tonniin jota vastoin tänä vuonna oli tuotanto ainoastaan 2,000 tonnia näissä ympäristöissä. Tämä korvataan ulkoa tuomisella.

Arthurikin vanhan maailman kanssa yhteydessä. Voidaan hyvin niin sanoa sillä viime viikolla kahtena iltana saatiin kuulustella soittoesityksiä Europan puolelta, Espanjasta ja Englannista, radiolaitteiden avulla. Viime aikaiset saavutukset tällä alalla alkavat aina käydä paremmiksi. Kuka olisi uskonut vanhempina aikoina, että voidaan nauttia ympäri maailman samasta esityksestä yhtä aikaa, jota nykyään saa nauttia. Kannutettu musiikki, miksi ennen sanottiin kramofooni musiikkia, alkaa käydä jo vanhan aikaiseksi ja uudemmat keksinnöt ottavat tilansa.

Sault Ste. marielainen nainen Arthurissa ja Williamissa saippuakaupalla. Poliisi pidätti tässä toissa päivänä erään naisen joka myi saippuan kappaleita, jotka olivat kääritty huolellisesti tinapaperiin ja olivat kooltaan puolen tuuman kokoisia. Nainen ilmoitti näiden poistavan kaikki liat vaatteista sekä silkistä ja vielä sen lisäksi kasvannaiset jaloista. Kauppa kävikin ja hän oli jo myynyt useammalle näitä saippuakappaleita 25c hinnasta, ennkuin huomattiin petos, sillä saippua oli vain tavallista pyykkisaippuaa. Vielä kiinniotettaessa oli hänellä jotain viitisenkymmentä kappaletta tätä "ihmeellistä" saippuaa. Poliisioikeudessa ilmoitti nainen, että hän oli tullut tänne Sault Ste. Mariesta alkaakseen kalakaupan, mutta epäonnistui siinä. Hänet laskettiin menemään sillä että poistui Williamista.

Amerikan "kiitospäivää" on täällä Arthurissakin vietetty amerikalaisten kunniaksi. Sitä varten oli järjestetty erityinen illatsu illallisineen Prince Arthur hotelliin, jossa pidettiin tietenkin ylistyspuheita menneen vuoden edestä näin tietää kertoa kaupunkimme päivälehti.

Kuinka suuret joukot juuri Arthurinkin työläisiä oli silloin ilman leipää ja asuntoa, olisiko näiden pitänyt kiittää kohtalostaan, että ovat joutuneet yhteiskunnan huonompi osaiselle osalle, tai mitä olisi näiden pitänyt tehdä tänä suurena "kiitospäivänä". On mitä suurinta kohtalon ivaa näiden päivien vietto siinä tarkoituksessa mitä niitä vietetään yleismaallisena, miksi ei tätä päivää suoranaisesti ole vain järjestetty kapitalistien mässäys ja kiitospäiväksi niin silloin ei köyhiä työläisiä narrattaisi näiden päivien vietolla.

2,000 miestä ilmoitetaan nykyään työskentelevän Arthurin ympäristön metsissä ja että mahdollisesti vieläkin tulee uusia kämppiä aukeamaan. Vaikka näinkin suuressa määrässä on miehiä mennyt metsään tai ovat saaneet tilan metsätöihin (sillä siksi sitä pitää tänä syksynä sanoa) niin sen puoleen ei ole miehistä puutetta, sillä siksi paljon on tänne ympäristöön kokoontunut työläisiä ja aina lisää tulee joutilaaksi, kuin kaikki kesätyöt ja laivaliikenne lakkaa, että miehistä ei tule puutetta vaikka enempikin kämppiä alkaisi, olisi vain toivottava, että alkaisi lisää että kaikki pääsisivät työhön. Palkat kyllä on poljettu ihan mitättömyyteen, mutta työläiset on nykyään järjestymättöminä pakoitettuja ottamaan huonompiakin työpaikkoja vastaan.

Creighton uutisia

"Ka sinäkö se oletkin" esitetään osastomme näyttämöllä ensi lauantaina joulukuun 6 päivä, jonka näyttelemisen täytyi viime lauantaina peruuttaa sattuneen kuoleman tapauksen johdosta. Kappale on mitä hauskimpia huvinäytelmiä, joten jokainen rientää silloin haalille taasen viettämään hauskan illan. Kappaleen loputtua tanssitaan. — Kappaleen esitys alkaa täsmälleen kello 8.30 illalla.

Saimaan rannalla, tuo viehättävä laulunäytelmä estietään sunnuntaina jouluk. 14 päivänä.

Atoomit voimalähteinä

Englantilainen tiedemies, Scheffieldin yliopiston professori T. F. Wall koettaa parhaillaan saada atoomeja, aineen pienimpiä osasia, hajoitetuksi vielä pienempiin osiin. Tutkija selittää, että jos hän tässä pyrkimyksessään onnistuu, tulee hän samalla keksineeksi voimalähteen, joka kykenee ikuisesti pitämään kaikki maailman koneet käynnissä ja tekee tarpeettomaksi sekä hiilen että öljyn käyttämisen käyttövoimana.

Lontoolaisessa kuvalehdessä "The Illustrated London News" kertoo Wall itse kokeittensa menosta ja tuloksista.

Vielä aivan äskettäin uskottiin, että atoomit ovat aineen pienimpiä mahdollisia osasia, yksikköjä, joita ei enää voitaisi millään keinoilla jakaa. Nyttemmin on huomattu, että atoomien sydämessä on positiivisia ja negatiivisia sähkölatauksia, jolloin positiivinen lataus kuitenkin on suurempi kuin negatiivinen. Tämä positiivisen sähkön ylivoiman suuruus määrää atoomin luonteen. Niinpä on esimerkiksi elohopean atoomin positiivinen lataus 80 yksikköä suurempi kuin negatiivinen, ja kullalla on tämä ylivoima 79 yksikköä. Jos näitä eri sähkölajien voimasuhteita atoomissa saadaan horjutetuiksi, hajoaa alkuaine.

Jo viime vuosisadan lopulla havaittiin, että atoomi ei olekaan aivan yhtenäinen aineen osa, vaan että siinä voidaan erottaa keskellä oleva sydän, jonka ympäri kiertää hirvittävällä vauhdilla joukko elektrooneja (äärettömän pieniä sähköisiä hiukkasia) aivankuin kuu maapallon ympäri tai Maa auringon ympäri.

Professori Wall esittää sitten havainnollisuuden vuoksi suurennetussa mittakaavassa niitä osia, joita atoomissa on ja liikkuu. Jos esim. vesipisara suurennettaisiin maapallon kokoiseksi, niin olisivat sen atoomit appelsiinin kokoisia. Atoomin sydän olisi tällöin pieni pallonen sen keskellä. Elektrooneista taas sanoo sir Oliver Lodge, joka on erikoistuntija tällä alalla, että ne ovat atoomin rinnalla yhtä suuria kuin kärpänen tuomiokirkon rinnalla.

Kun atoomien havaittiin olleen rakenteeltaan näin monimutkaisia, heräsi luonnollisesti ajatus, että niitä mahdollisesti voitaisiin hajoittaa, jolloin myöskin kävisi päinsä alkuaineiden jakaminen ja muuttaminen toisiksi aineiksi. Käytännössä johti tämä ajatus siihen, että ryhdyttiin täydellä todella kokeilemaan. Astuttiin keskiajan kullantekijöiden, alkemistien tielle. Nyt teki vain kemiallisen tieteen ja tekniikan suunnaton edistyminen kokeiden menestymisen varmemmin taatuksi. Sir William Ramsay kykeni m. m. jakamaan jakamattomana alkuaineena pidetyn typen muiksi jo tunnetuiksi alkuaineiksi.

Viimeksi ovat saksalaisen professori Miethen kokeet herättäneet tavatonta huomiota. Hän nimittäin ilmoitti joku aika sitten muuttaneensa elohopeaa kullaksi antamalla sähkövirran kulkea elohopean läpi. Tapaus selitetään siten, että osassa elohopean atoomeja on päässyt voitolle negatiivinen lataus, jolloin positiivisen latauksen ylijäämä on laskeutunut 80:stä 79:ään. Kun 79 on juuri kullan positiivisen latauksen ylivoimaa osoittava luku merkitsi se siis, että osa elohopeaa oli muuttunut kullaksi.

Täten saatua kultaa oli kyllä niin perin vähän, että monet vanhat ja varovaiset tiedemiehet eivät tahtoneet sitä uskoa elohopeasta syntyneeksi. Keskustelu asiasta jatkuu vielä oppineiden kesken, mutta lienee nyt jo voitolla se käsitys, että elohopeasta on todellakin saatu kultaa. Mitään käytännöllistä merkitystä ei tällä keksinnöllä kuitenkaan ainakaan kullan saantiin nähden toistaiseksi liene.

Mutta muissa suhteissa se voipi johtaa hyvinkin mullistaviin tuloksiin. Jos atoomin sydän saadaan hajaantumaan ja vapautumaan itsestään positiivisen sähkölatauksen ylijäämän, syntyy radiosäteilyyn verrattava ilmiö, joka synnyttää tavattomat määrät energiaa. Ja jos joku elektroni jollakin tavoin voidaan siirtää pois radaltansa atoomin sydämen läheiyydestä, niin tulee sen paikalle ennemmin tai myöhemmin siirtymään joku toinen elektrooni, jonka rata kulkee atoomin ulommissa osissa. Tällaiset siirtymiset tulevat epäilemättä synnyttämään myöskin suunnattoman paljon energiaa.

Atoomien sisäisen rakenteen ja etenkin elektronien ratojen muuttamiseen käyttää Wall hyvin voimakkaita magneettisia pintoja, jotka painetaan atomeja vastaan. Magneettinen virta saa atoomien sisäosissa kiertävät elektronit suistutetuiksi radoiltaan, jolloin vapautuu se energiamäärä, mikä tarvittiin niiden kiertoliikettä ylläpitämään. Jos joku elektromi tällöin tunkeutuu atoomin sydämeen, muuttuu alkuaine. Tällöin vapautuu joku määrä atoomin sisältämästä energiasta.

Tämän tutkimusmetodin käyttäminen on kuitenkin hyvin vaikeata. Ennen kaikkea on hyvin vaikea saada tarpeeksi voimakkaita magneettikenttiä. Toht. Wall on senvuoksi kohdistanut huomionsa mahdollisimman voimakkaiden magneettisten kenttien valmistamiseen. Hän onkin keksinyt erikoisen aparaatin, jolla hän nyt kokeitansa suorittaa.

Jo tähänastisten havaintojen perusteella väittää Wall, että atoomien sisäisen rakenteen rikkoutumisen seurauksena on suurten voimamäärien kehittyminen. Kun näitä voimia opitaan käyttämään tekniikan hyväksi, ei hiiltä ja öljyä enää tarvita, vaan koneet tulevat ympäri koko maailman pyörimään atoomien hajaantumisesta syntyvällä voimalla, jota voimaa on riittävä iankaikkisesti. Millaisia nämä tulevaisuuden koneet tulevat olemaan rakenteeltaan, siitä ei Wall katso vielä voivansa antaa tyydyttäviä tietoja.

Kun elämme, niin saamme nähdä, toteutuvatko prof. Wallin ennustukset ja pääseekö ihmiskunta raskaasta kaivostyöstä, johon nykyään niin suuret määrät työläisiä tarvitaan, ennenkuin maailman tärkeimmät käyttövoimat kivihiili ja öljy saadaan maanpinnalle koneita pyörittämään.

Haaremin ulosmittaus

Parhaillaan Budapestissä on vireillä varsin omituinen oikeusjuttu. Eräs Puolan juutalainen Abromovitz on nimittäin vaatinut ulosmittauksen toimittamista haaremissa, jossa on 15 tsherkessiläistä kaunotarta ja joka kuuluu prinssi Abdul Kadirille, sulttaani Abdul Hamidvainajan pojalle.

Noin kuusi kuukautta sitten saapui prinssi Kadir Budapestiin mukanaan joukko täyteen ahdettuja matka-arkkuja, suuri palveluskunta ja koko haareminsa. Hän antoi varata itselleen kokonaisen kerroksen hotelli Savoyssa ja parina ensi kuukautena eli hän tuhlaavammin kuin mikään itämainen ruhinas. Hän siroitteli rahaa oikealle ja vasemmalle, piti juhlia, joiden loisto oli rajaton, suuria itämaisia kemuja j.n.e. Prinssin taloudellinen asema ei kuitenkaan ollut niin tavattoman hyvä kuin miltä se näytti. Eräänä kauniina päivänä ei hän voinutkaan maksaa vuokraansa, vaan oli hänen muutettava pienempään hotelliin ja lopulta koko haaremineen erääseen pensionaatiin. Hän joutui juutalaisen koronkiskurin kynsiin, joka antoi hänelle etumaksuja, joihin prinssin rahat ja jalokivet eivät riittäneet suoritukseksi. Lopuksi oli prinssin ainoana rikkautena 15 haareminaista ja nyt tahtoo juutalainen tuomittavaksi hänet menettämään nekin.

Saa sitten nähdä, miten käy, myydäänkö kaunottaret huutokaupalla yhdessä joukossa vaiko kappale kerrallaan.

Työläisten Taskukalenteri

Ennemmin on jo ilmotettu että tämä arvokas vuotuinen kalenteri on valmis ja että sisälläolevat tilaukset ovat täytetyt. Tämä onkin tosi. Mutta kalenterin painos oli tänä vuotena siksi suuri että sitä on vielä lähes puolet myymättä. Tämän tähden on asiamiesten lisättävä huomattavasti höyryä jos aijotaan saada painos kokonaan loppumaan.

Asiaa pahentaa vielä sekin että tov. Helinin, joka on kiertänyt keski- ja pohjois-Ontariossa, uskottiin myyvän useita satoja tätä julkaisua. Mutta nyt on toimeenpaneva komitea määrännyt Helinin lopettamaan matkansa ja sentähden hänen osuutensa tässä työssä jää tekemättä ja on toisten asiamiesten se tehtävä, taikka muussa tapauksessa Vapauden liike jää kärsimään taloudellista häviötä koko tässä taskukalenteri hommassa.

Vapauden konttori ehdottaa että jokainen Vapauden asiamies hankkii vielä isommilla paikkakunnilla kaksikymmentä ja pienemmillä paikkakunnilla kymmenen uutta ostajaa tälle kalenterille ja silloin on asia autettu. **Kuka asiamies on ensimäinen lähettämään osuutensa tästä lisätilauksesta?**

Yleensä on Vapauden asiamiesarmeija osottanut kykyä saada vissejä asioita lävitse. Miten tulee käymään tämän kysymyksen kanssa?

Vapauden konttori.

Suomesta

HELSINGIN KAUPUNKI HÄVINNYT OIKEUDENKÄYNNISSÄ TYÖLOMAPALKOISTA

S. Saha-, Kuljetus- ja Sekatyöväenliiton taholta vaadittiin aikoinaan Helsingin kaupungin halkokonttorin töissä oleville työläisille lainmääräämää työlomapalkkaa. Koska sitä ei suostuttu maksamaan, oli liiton käytävä oikeuden kautta hakemaan mainittuja palkkoja. Raastuvanoikeus tuomitsikin kaupungin maksamaan työlomapalkat sekä lisäksi kulut 800 mk. kutakin asiaa kohti. Kaupunki valitti asiasta hovioikeuteen, joka nyt on päätöksellään 24/10-24 hyväksynyt raastuvanoikeuden päätöksen ja velvoittanut kaupungin suorittamaan mainitut lomakorvaukset, sekä lisäksi kuluja 200 mk. jokaista asiaa kohden.

Edellämainitulla liitolla on useampia työloma-asioita oikeuden kautta haettavina ja on raastuvanoikeus melkein kaikki asiat tuominnut työnantajain suoritettaviksi. Useimmat työnantajat ovat vedonneet asiasta hoviin, joista ei vielä ole saatu hovioikeuden päätöksiä, mutta näyttää kuitenkin, että hovioikeus on asettunut tulkitsemaan asiat kuten Helsingin kaupunkikin asiassa. Muutamat työnostajat ovat kuitenkin suostuneet maksamaan raastuvanoikeuden päätöksellä, eivätkä ole valittaneet hovioikeuteen. Voidaan kuitenkin mainita, että esim. Oy. Urheilutarpeita ei maksanut raastuvanoikeuden päätöksellä, vaan vetosi asiasta hoviin, josta asiasta ei vielä ole saatu lopullista päätöstä.

SIIRTOLAISUUS SUOMESTA YHÄ LISÄÄNTYMÄSSÄ

Suomen Höyrylaivaosakeyhtiön siirtolaisosaston johtaja hra Hj. Ekroth on siirtolaisuudesta antanut m. m. seuraavia tietoja:

Yhdysvaltoihin pääsy on nykyisin hyvin vaikeata, sillä nykyisen siirtolaislain mukaan saa Suomesta maahan matkustaa vain 471 henkeä vuodessa ja nyt jo on S. Höyrylaiva oy:n tiedossa 5,000 Yhdysvaltoihin pyrkijää, joten matkavuoroja on tilattu varastoon pitkiksi ajoiksi.

Siirtolaisuus Canadaan on myös tänä vuonna jonkun verran vähentynyt, ollen noin 300—400 kuukaudessa. Siirtolaisten luvun vähentyminen on aiheutunut Canadassa nykyisin vallitsevista huonoista työoloista.

Australiaan on siirtolaisuus maastamme sensijaan kuluvan vuoden aikana suuressa määrin lisääntynyt. Ennen maailmansotaa oli se 5—6 henkeä vuodessa, jotavastoin kuluneena vuonna on sinne siirtynyt jo noin 400 henkeä. Siirtolaisuus Australiaan näyttää yhä lisääntyvän, sillä esim. hiljattain sitten lähti sinne Hangosta 26 henkeä. Vertailun vuoksi mainittakoon, että koko viime vuonna oli siirtolaisten luku Australiaan ainoastaan 49.

Muihin maihin on siirtolaisuus maastamme ollut verraten pieni. Suurin osa siirtolaisista on kotoisin Pohjanmaalta ja ovat he melkein kaikki olleet nuoria, naimattomia miehiä.

Työmiehen Joulu XXII

Kirjanpränttäri antoi hyväntahtoisesti käsiimme kappaleen puoliksi sidottuna Työmiehen Joulua. Ihmisellä on heikkoutensa ja olimme siinä typerässä luulossa, että mistä niitä hyviä Jouluja joka vuosi riittää, mutta suotakoon anteeksi lyhytnokkaisuutemme.

Innostuimme kohta kansikuvaan, jonka taiteilija Suvanto on piirtänyt, kuvaten käsityöläistä miettiväisenä leimuavan ahjon ääressä. Näyttää kuin mies ahjosta näkisi uuden ja paremman yhteiskunnan ääriviivat. Kansi on erittäin kaunis, kaksiväripainosta. Yksi toiskielinen kirjataituri sattui sen näkemään ja ihmetteli suuresti arvellen että kyllä se on täytynyt painattaa ainakin Chicagossa asti; ei ainakaan muissa kirjapainoissa sitä Superiorissa olisi voitu painaa kuin Työmiehen.

Seuraavalla lehdellä on sitte L. E. Barrias'in syvästi vaikuttava veistoskuva "Kapinoitsijan vala", se antaa tunteelle ja mielikuvitukselle voimakkaan sysäyksen — juuri millaista jokapäiväisessä raadannassa kaipaammekin.

"Kaukujen päivät", runo kirj. William Lahtinen. Tätä runoa tullaan arvatenkin vuosienkin päästä lausumaan; terve vakava, voimakas luokkavihaa uhkuva kimppu soimukkaita säkeitä.

"Isän myllyn salaisuus", Lauri Luoto, lyhyt kertomus, kirjoitettu Lauri Lehdon kumousaikaiseen tyyliin, vailla piimävellimäisyyttä ja kirjallista vetelyyttä. Kuvat "Profeetta", "Työn orjat sorron yöstä nouskaa", Bogdanoff-Belsky ja "Sisarukset", Jaquin Sorolla Y. Bastida, kaunistavat tätä kirjotusta. Niinkuin nimistä voi päättää, ovat kuvat jäljennöksiä venäläisten ja espanjalaisten tauluista.

"Suomen kevät", kokoelmasta "Suomen punaiset Ruotsin runoudessa" suomentanut Kössi Kaatra, kirjottanut Ragnard Jändel. Ruotsin runoilija ennustaa, että "riemuisan elämän maaksi on muuttuva Suomenmaa" kun v. 1917 alettu kumous on loppuun suoritettu. Eivät nuku levollisina Suomen herrat! Yhteiskunnallinen vendetta heiltä odottaa; ja he tietävät sen.

"Amerikan imperialismi", kirj. nimimerkki —N. Historiikkia Amerikan imperialistisesta kehityksestä. Oppikirjoista tällaisia totuuksia ei voi lukea, sillä Amerikan kouluissa opetetaan, että Amerika on demokratia, mutta joka sitäkin "totuutta" epäilee, saa pian tuntea nyrkin niskassaan; siirtomaat sen saavat tuntea ennenkaikkea, sillä niinkuin muissakin maissa, ilmenee imperialismi rautaisimman siirtomaissa. Tekstiä kaunistavat kuvat "Sotilaallisuus", N. H. Frank; "Minä olen valtio", pilakuva Mussolinista; "Jättiläinen lepää", A. M. Luyt; ja "Helmisukeltajia", Winslow Homer.

"Hautausmaan kolkka", kirj. K. K. Sointuisalla kielellä, jota me emme enään Amerikassa osaa, kerrottu tunnelma. Tekstin keskellä kuva "Esikoisen kuolema", L. E. Barrias'in veistos.

"Se koittavi kerran", runo kirj. K. K., täynnä rakentavaa optimismia, ehyt ja sointuisa.

"Kaksintaistelu", kirj. Feidias — Amerikan suomalaisten Anton Tsehof; taistelu yksityiskaupan ja osuuskaupan välillä. Humoristinen kertomus, jota koristavat kuvat "Työttömyys", "Vakavissa mietteissä", V. Vihne; "Kaivosräjähdyksen jälkeen", ikäänkuin kuva eläisi; ja "Allouezin oorinlastauslaitureita Superiorissa", piirtänyt K. A. Suvanto.

"Työ", David Evans'in veistos. Vain työläiset voivat ymmärtää työtä, sen jäntevyyttä ja sitä lihaa- ja ajatusvoimaa, mitä siihen tarvitaan. Taisteilija on tahtonut osottaa ne jalot muodot, mihin lihakset ja jänteet asettuvat silloin kun tehdään ponnistavaa työtä.

"Neuvostotasavallan laulu", nuotti sekakuorolle sovitetusta laulusta, lainattu julkaisusta. Tämä on tervetullut laulukuoroillemme, varsin sopiva esittää Venäjää koskevissa muistojuhlissa.

"Materialistinen dialektiikka", kirj. S. Kankaanpää, ajatusoppi, johdon mukaisuusoppi materialistisella pohjalla. Tähän kirjotukseen olisi laajojen joukkojen syvennyttävä, koska tekijäkin sanoo, että aineesta löytyy vain sangen niukalti tietoja tähän saakka. Tekstissä kuva "Älteys", Lapina; kerrassaan kaunis veistos.

"Punakaartilaispoika", kirj. Albert Viksten, suom. Kössi Kaatra; toinen Suomen kumoukselle omistettu ruotsalaisen kirjoittama runo.

"Rautakoira", kirj. Lauri Luoto. Toinen Luodon rajulla tyylillä kerrottu sotaseikkailu Suomen sisällissodasta. V. Vihne on tämän kertomuksen koristanut kolmella kuvalla. "Nuori perheen pää", "Jännittävä kertomus" hyvin mukavia kuvia.

"Vapauden vahti", sekakuorolle sovittanut venäläisestä säveleestä Irene Sahlman, kaikkialla lauletaan toveritar Sahlmanin aikaisempaa sovitusta "Volgan aallot" ja niin arvaenkin tullaan tätäkin laulamaan.

"Sivistyneet ja kommunismi", Klara Zetkinin esittämä maailman kongressissa, tekijän tavalla.

"Teräskylän tanssiaiset", kirj. Helmi Heinonen. Todellista elämän tuntemusta huokuu tämä kertomus ja kuvatuksen keinoista, joilla julkinen puhuja tuotiin kaupunkiin puhumaan lakkolaisille — tanssiaisissa. Vihne on piirustanut kuvan "Daily Workeria" myyvästä nuoresta tytöstä, ja Suvanto pilviä katselevasta neitosesta.

"Anatole France", V. Vihneen jäähyväissana manalle menneestä suuresta kirjailijasta. Francen muotokuvalla.

"Intia — myllertävä tulivuori", kirj. A. H—n. Mitä tapahtuu Intiassa, siitä vähän tiedetään, sillä Ennglanti pitää yllä ankaraa sensuuria. Kun Intia kukistuu, kukistuu Englannin maailman herruus.

"Luokkaviha", runo, kirj. Mikael Rutanen. Ei kaipaa suositusta, koska tekijän nimi sen jo takaa ensiluokkaiseksi.

"Persoonallisuuksien vilinästä", kirj. K. K. Jos se on Kössi Kaatra, kuten arvelemme, niin emme lue sitä kiireen vuoksi, koska sen takaamme muutenkin olevan lukemisen arvoisen. Tekstissä kuvat "Kalastajan perhe", Puvis Chavannes ja "Harjatelma", V. Vihne.

"Velvollisuutensa unohtanut poika", kirj. R. Rouanne, mielenkiintoinen kertoelma. Vihneeltä kuva pojasta ja muita kuvia: "Kuolemattomuus", Lapinan inspireeraava veistos ja "Lehmiä päivänpaisteessa", Heinrich Zugelin mieltä lepuuttava taulu.

"Laki on niinkuin se luetaan", kirj. Arvid Nelson; tosiasioista juteltu tyylikkäästi.

"Ihmispeto" (omistettu eräälle vanginvartijalle Tammisaaren vankileirillä), runo, kirj. Ritolan Eljas.

"Dollarimoraalia", kirj. Kiro.

"Neuvostotasavallan laulu", sanat aikaisemmin esiintyneeseen nuottiin.

Työmiehen Joulun hinta Canadassa on tänä vuonna 30 senttiä.

Palvelija-Maija

Kirj. Kusti Saarikoski.

Maija ei ollut rotevampia ihmisiä, mutta ei liioin heikompiakaan. Hän jaksoi siinä kuin toinenkin ja oli töihinsä kyllin kätevä.

Palvelija-Maija oli ottanut pestirahan vakuudeksi siitä, että suostuu palvelemaan vuoden Rintalan talossa. Emäntä oli sanonut, että jos Maija on siivo ihminen, tekee mitä käsketään, niin hän saa pitää pestirahan kaupan päälle.

Palvelija-Maija oli lähtenyt toista kertaa palvelukseen äitinsä mökiltä. Lähtiessään oli hän vähän vesistellyt, mutta minkäpä sille mahtaa, kun äidillä oli köyhyys, niin palvelukseenhan sitä oli Maijan mäntävä.

Vieraassa paikassa ovat elämän suhteet aina oudot ja ottaa jonkun aikaa ennenkuin niihin pääsee perehtymään. Maijalta otti useita viikkoja, ennenkuin hän pääsi Rintalassa osapuilleen kotiintumaan.

Rintalassa ei oltu mitään erikoisen häijyjä palvelijaa kohtaan, vaikka ei liioin mitään erikoisemmin suloisiakaan. Maijalle annettiin yksi kupillinen kahvia joka aamu sen jälkeen kun toiset olivat juoneet. Aamusilla täytyi hänen säännöllisesti nousta ylös kello viisi ja sytyttää tuli takkaan sekä sitten rientää navettaan karjaa ruokkimaan.

Tuollaiseen elämään totutetulla ja kasvatetulla eivät elämän vaatimukset ole kovinkaan suuret. Ne eivät ole paljoa korkeammalla tavallisen orjan vaatimuksia. Alistuvaisena on syötävä mitä eteen tuodaan, olkoon se sitten paremmin eläimen kuin ihmisen ruokaa ja tehtävä mitä käsketään. Se kuuluu palvelijalle, eikä hänen saa nurista sitä vastaan.

Maija oli jo ollut moniaita viikkoja Rintalassa, eikä vielä tällä ajalla ollut käynyt missään muualla kuin toisinaan pikimältään äitinsä mökillä. Äitinsäkin oli varottanut kyliä juoksemasta. Maijan kyllä teki toisinaan mieli mennä työväentalolle, mutta kun tiesi Rintalan talonväen vihaavan työväentaloa, niin ei viitsinyt lähteä.

Eräänä sunnuntai iltana Maija kuitenkin oli tehnyt vakavan päätöksen lähteä työväentalolle. Hän puki päälleen pimeässä nurkassa estäikseen toisten pääsemästä aikomustensa perille. Niin hän pääsikin lähtemään kenenkään huomaamatta. Työväentalolle päästyään tuntui Maijasta sellaiselta kuin elämä olisi ollut kaikille siellä olijoille niin vapaata ja raikasta. Jokainen näytti elävän itseänsä varten, eikä muita palvelevan. Tällainen vapaa, arkailematon seurustelu virkisti Maijankin muuten synkkää mieltä. Tanssin alettua Maijakin tanssia vinhkasi oman lemmittynsä kanssa ja kun soitto taukosi ja uusi tahti alkoi, pyöri Maija taasen muiden mukana lattialla. Kotiin palatessa tuli hänen mieleensä kiusallinen ajatus ratkaistavaksi. Menisikö äidin mökille, vaiko edelleen palveluspaikkaan. Rintalaan menonsa suhteen Maija pahiten pelkäsi sitä, että ellei siellä avattaisi hänelle ovea, kun on näin myöhälle viipynyt. Voisivat vielä suuttua siellä, kun hän menee keskellä yösydäntä ovea jyryyttämään, ajatteli Maija. Yhtäkkiä asia selvesi hänelle. Hän päätti lähteä äitinsä mökille yöksi.

Kotiin päästyään sai Maija nuhteet äidiltään siitä, että oli lähtenyt kylälle palveluspaikastaan. Pysyisi palveluspaikassaan, siitä talonväkikin tykkäisi.

Maijan äiti oli niitä ihmisiä, joita me tavallisesti nimitämme uskovaisiksi.

Maija ei vastannut äitinsä puheisiin juuri mitään. Sanoihan vaan, että kukapa sitä aina kotonakaan on kun tonttu.

Tähän äiti vastasi:

"Lukisi Jumalan sanaa."

Aamun valjetessa lähti Maija kotimökiltään pahoillaan sen johdosta kun äitinsä oli torunut häntä. Häntä pelotti mitä palveluspaikassa mahtavat hänelle sanoa. Maijan mentyä oli talon emäntä navettakartanolla. Hän ei ollut ollenkaan näkevinään Mijaa. Tuvassakaan ei hänelle puhuttu yhtään sanaa. Kaikki käänsivät vaan päänsä toisaalle, kun Maija sattui eteen tulemaan.

Vasta päivällä emäntä uteli, että mihinkä se Maija illalla niin salaa lähti.

"Enhän minä salaa lähtenyt, meninhän vaan. Olin ensin työväentalolla ja sitten menin kotiin yöksi."

"Eikö äitisi ollut vihainen," uteli emäntä.

"Ainahan niillä uskovaisilla on jotain sanomista, jos ei vaan kaikki ole justiin heidän mieliään myöten," virkkoi Maija.

"Parempi että tottelisit äitiäsi," huomautti emäntä.

Maija ei vastannut emännän puheeseen enään mitään, meni vaan rukkinsa ääreen ja rupesi kehräämään villoja. Siinä touhutessaan hän muisteli eilen iltaista oloaan työväentalolla. Päivä kului kaikessa hiljaisuudessa. Kukaan ei häirinnyt Maijan rauhaa, eikä hänkään ruvennut alottamaan puhetta toisten kanssa. Iltasella, kun kaikki olivat koolla, eikä ollut minkäänlaista sanomalehteä, kulutti talon väki aikansa tavallisesti toisten ihmisten, varsinkin sosialistien parjaamisessa. Niin tapahtui nytkin, ja tänä iltana oli sosialistein kohtelu mitä ilkeintä lajia. Maija ei kuitenkaan sekaantunut sanallakaan juttuihin, oli vaan omissa ilta-askareissaan.

Aamulla nousi Maija tapansa mukaan ylös kello viisi, sytytti tulen takkaan ja meni ruokkimaan karjaa. Muuten meni kaikki entiseen tapaan, mutta kahvikuppia ei Maija saanut sinä aamuna laisinkaan. Maija ei pitänyt siitä. Se katkeroitti häntä. Hän ajatteli itsekseen, että köyhäin ihmisten lapset ovat kurjista kurjimpia olentoja tässä maailmassa. Tämän Maija käsitti nyt täydellisesti, vaikka oli hän ennenkin tullut ajatelleeksi köyhäin kohtaloista.

Päivät kuluivat tästä ruveten Maijan mielestä toistaan hitaimmin. Maija teki samat työt kuin ennenkin, mutta kahvikuppia ei hän edelleenkään saanut joka aamu.

Tuli sitten joulu. Tähän mennessä oli asemassa tapahtunut muutos. Talon väki oli Maijalle hyvin ystävällistä. Talon poika Eerokin oli nyt alentunut puhumaan Maijalle ja sitäpaitsi annettiin kuppi kahvia oikein nisun kanssa. Maija ihmetteli kaikkea tätä itsekseen. Hän kummasteli mistä se tuollainen ystävällisyys nyt tulee. Mitään muuta hän ei voinut käsittää kuin että hyviä hänelle joka tapauksessa oltiin. Hänelle puheltiin ja laskettiin leikkiä ja sen lisäksi vielä emäntä yhtenä iltana tarjosi Maijalle josi pulosta jotain, mutta hän sitä ei huolinut. Sanoi vaan panneensa päähänsä, että hän ei missään tapauksessa virkkaa mitään. Tähän päätökseen se nyt oli tullut rippikoulua.

Emäntä alkoi kertoa, että meidän Eero se on aikonut lähteä nuorisoseuran talolle tänä iltana. Isäntä oli luvannut antaa hänelle hevosenkin, kun hän on niin harvoin missään käy. Emäntä vielä sanoi hoksauttaneensa Eeroa ottamaan Maijankin mukaan, kun hän niin sellaisiin tilaisuuksiin mielii. Eero kyllä puolestaan oli luvannut, kun vain Maija on lähtevä. "Lähdetkö sinä Eeron kanssa," tiedusteli emäntä Maijalta. Maija ei vastannut, punastui vaan, hypisti kuteensa maa nypistellen. "Älä ujostele, lapseni. Lähde vaan," puheli emäntä sellaisella tyyneydellä, jota ei usein palvelijaa kohtaan osoteta.

Illalla valmisteli Eero itseään lähtökuntoon. Hevosta valjastaissaan kysyi Eero Maijalta, lähteekö hän mukaan ja jos lähtee, niin olisi valmistauduttava mukaan. "Valmishan minä olen," vastasi Maija. Niin he lähtivät.

Matkalla ei Maija puhunut Eerolle mitään. Eero tiedusteli ollaanko työväentalolla tänä iltana, mutta Maija ei vastannut siihenkään mitään.

Heidän oli kulettava työväentalon ohitse, joka nyt alkoi lähetä. Eero sukasi useita kertoja hevostaan piiskalla, että se alkoi juosta minkä ennätti. Mutta juuri kun he olivat menossa työväentalon ohitse, hyppäsi Maija reestä kuin jänis ja lähti juoksemaan työväentaloa kohti. Eero alkoi pidättää hevostaan ja kirosi Maijalle minkä ehti, mutta Maija ei välittänyt siitä mitään, meni vaan työväentalolle.

Maksettuaan iltamatilaisuuteen vaaditun ovirahan, jonka Maija otti venäliinansa kulmasta; hän astui sisään ja istui muitten mukaan. Hetken kuluttua alkoi näytelmä. Se tempasi heti ensi hetkestä Maijan mukaansa. Hän seurasi sitä koko ajan suurella mielenkiinnolla, eikä lainannut huomiotaan yleisön keskuudessa olevien nuorten kuhertelulle, jota kuului milloin yhdestä, milloin toisesta nurkasta. Hän joutui tunteittensa valtaan. Hän mietiskeli, että kumpa voisi jotain muutakin tehdä kuin ruokkia karjaa ja kuunnella niiden hampaiden louskutusta heiniä syödessään. Onhan minulla kyllä hyvä lukutaito, mutta kun ei ole lukenut muuta kuin katekismuksen ja biblian historiaa, niin eihän sitä mitään muuta tiedä, mietiskeli Maija itsekseen. Rieteiltyään hetkisen tällaisissa ajatuksissa, päätti Maija vakavasti ruveta seuraamaan aikaansa, kuten joskus oli kuullut jonkun hänen kehottavan.

Näyttely loppui ja tanssilla vähän jatkettiin illan ohjelmaa. Lähdettyään kotimatkalle toisten mukana, oli Maija surullisella päällä, jotavastoin toiset olivat iloisella tuulella. Hänestä tuntui kokonaan mahdottomalta mennä enään palveluspaikkaansa Rintalaan. Äidin mökki se on ensimäinen ja viimeinen turvapaikka, mutta kun se äitikin on sellainen. Hän ei tunne nykyistä elämää hituistakaan. Jos nyt menisin kotiin, niin hän pakottaisi taasen menemään Rintalaan. Tämän lisäksi painoi Maijan mieltä vielä se kolttonen, minkä hän Eerolle oli tehnyt.

"Mitä se Maija on niin alakuloisella tuulella, kun ei puhu ei pukahda mitään kenellekään," kuului iloinen pojan ääni ja samassa tarttui hän Maijan käsivarteen.

Matkaa jatkettiin kaikessa rauhassa. Silloin tällöin helähti illoille joku laulun kajahdus. Tuli sitten tienhaara, jossa Maijan oli erottava toisista tovereista. Maija meni suoraan äitinsä mökille. Saavuttuaan mökille hän kauan aikaa seisoi mökin oveen ennenkuin hän uskalsi avata.

"No mitä sinä hyvänen nyt sitten yöllä kulet," puheli äiti kaikkien ensiksi Maijan nähdessään.

Maijan kerrottua missä oli ollut ja mitä tulee ja kuinka hän ei ollut uskaltanut mennä Rintalaan, tiuskasi äiti, että mitä sitä pitää sellaisille reusuille lähteä.

Mökissä vaivuttiin heti sikeään uneen pitemmittä keskusteluitta. Aamun tullen, kun ei Maija lähtenyt palveluspaikkaansa, tiedusteli äiti Maijalta, että mitä hän meinaa, kun ei lähdekään Rintalaan.

"En uskalla, voivat panna minua selkään siellä," kuului Maijan vastaus.

"No mitä erinomaista siellä olet sitten tehnyt?"

"En mitään erityistä, mutta kun en tehnyt niinkuin talon väki olisi tahtonut; en mennyt Eeron kanssa nuorisoseuran talolle, vaan hyppäsin reestä ja menin työväentalolle."

[illegible]

"Tarvitseepa lähteä," myhähti äiti.

Päivä läheneli jo puolista. Tällä välin ei Maija ollut montakaan sanaa äitinsä kanssa vaihtanut. Hän tunsi edelleen mielikarvautta ja äiti ei tällaisissa tapauksissa ollut ymmärtänyt häntä. Maija ei saanut osakseen sitä, mitä hänen harhaileva ja herkkä luontonsa kaipasi [illegible] edessään.

"Mitä, Rintalan emäntä näkyy tulevan tänne," huomautti Maija ulos katsoessaan.

"Tulee sinua yltiöpäätä hakemaan," virkkoi äiti.

"Hyvää päivää, täällähän se Maija onkin. Luulin jo, että mihin se on hävinnyt," puheli emäntä sisälle tultuaan. "Mikäs sinun tuli, ettet tullutkaan kotiin, sairastuitko vai," puheli emäntä. Sitten otti hän valkoisen liinan käärityn lihakappaleen ja antoi sen äidille sanoen: "Tuossa on vähän lihaa, saat joskus leikata lihaa perunain sekaan."

Vanhempain kesken syntyi pian vilkas keskustelu. Olivathan molemmat uskovaisia ja muutenkin kaikissa asioissa yhtämieltä. Maijua eivät sellaiset keskustelut huvittaneet. Hän oli niiden suhteen kokonaan välinpitämätön.

"Lähde nyt jo; kyllähän emäntä tulee kun kerkiää," huomautti äiti Maijalle. Maija ei vaan lähtenyt.

"Niin, joko se Maija lähtee, voimme mennä yhdessä, vai et suinkaan sinä sairas ole," puheli emäntä.

"Niin, mikä kipeä, muuten siinä vaan," sekaantui äiti.

"Entä jos Eero on häijy minulle."

"Mitä joutavia. Ei Eero ole kenellekään paha, eikä se muuten uskaltaisikaan. Minä se olen meillä, jota todella pitää," jutteli emäntä.

Äiti kehotti vielä toistamiseen Maijaa lähtemään, johon hän viimein suostui. Hän meni kuin menikin yhdessä Rintalan emännän kanssa.

Matkalla emäntä puheli Maijalle kuinka ilmakin on nykyään lämpösempi kuin viime viikolla. Tällaisilla puheilla koetti hän saada Maijan iloisemmalle tuulelle. Maija koetti aina vastata jotain, mutta unohti kuitenkin heti koko keskustelun, vaipuen omiin ajatuksiinsa.

Maija ryhtyi tekemään Rintalassa työtä samalla tarmolla ja sitkeydellä kuin ennenkin. Kuusitoista tuntia, kello viidestä aamulla kello yhdeksään illalla raatoi hän työssään kuin juhta.

Rintalan väki oli Maijaa kohtaan kuten ennenkin, lukuunottamatta Eeroa, joka ei ollut puhunut sanaakaan Maijalle sitten jouluaattoillan, jolloin Maija oli hänen reestään karannut työväentalolle. Hän vaan katseli Maijaa vihaisen näköisenä kuin pureva koira. Tällaisissa tilaisuuksissa Maija joutui tavallisesti pelon valtaan. Sellaista ei hän ollut koskaan ennen tuntenut. Hän pelkäsi tulevansa sairaaksi, mutta lohdutti kuitenkin itseään sillä, että kaikki tämä johtuu lopultakin Eeron pirullisen julmain vihaisesta katseesta. Hänen henkinen olemuksensa kaipasi jotain vahvistavaa, mutta sitä hän ei voinut Rintalassa saada. Kaikki tuntui vaan niin kylmältä ja kolkolta. Kun hän meni navettaan eläimille heiniä antamaan, kuuli hän kuinka lehmät rouskuttivat hampaillaan kuivia heiniä ja se teki häneen sangen vastenmielisen vaikutuksen.

Oli kulunut parisen viikkoa siitä, kun hän Rintalan emännän kanssa kotoaan palasi. On hämärrä talviilta. Eero on ollut ryyppyhommissa koko päivän, ja saapuu nyt kotiinsa leski-Villen kanssa kovasti päissään. Sisälle astuttuaan hän kävelee tuvan lattialla edestakaisin, menee kamariin, tulee sieltä takaisin, menee suoraan ulos, ottaa mennessään eteisestä kirveen, kävelee sen kanssa aitan luokse, jossa Maija vaatteitaan säilyttää ja alkaa iskeä kirveellä oveen, niin että ovi lentää seinään. Sitten ryntää hän sisälle ja alkaa syytää Maijan vaatteita ja muita tavaroita ulos minkä ennättää.

Maija on seurannut tarkasti Eeron elkeitä hänen kotiin tulostaan saakka. Hän rientää kovalla kiireellä hätään, sanoen mennessään, että kyllä hän lähtee talosta muutenkin, ettei tuolla tavalla tarvitse hänen tavaroittensa kanssa menetellä.

Eero huomaa Maijan ja lähtee juoksemaan häntä kohti. Maija lähtee pakoon ja Eero alkaa ujosta hänen perässään. Eero sieppaa kangen maasta ja lähtee takaa-ajamaan Maijaa, joka lähtee kiertämään navettaa. Toisella kierroksella Maija tekee äkkikäänteen ja lähtee jouksemaan ladon sivua, Eero menee perässä, mutta pahoin päihtynyt kun on, menettää hän tasapainonsa ja kaatuu kovankamaraiselle tanterelle. Kaatuessaan päästää hän surkean valituksen ja ylöskömpiessään pite-

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ....$3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun ....50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta ....50c ja $1.00
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

Soo, Ont., Ilmoituksia

Kasvo kermaa, Iho puuteria y. m., y. m.
Kaikki parhaita ja viimeisimpiä valmisteita.
NUTSONS DRUG STORE,
Cor. Gore & Albert Sts. — SAULT STE. MARIE, ONT.

SUOMALAINEN KAUPPA
Kengille ja vaatetuksselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:
W. N. JANAKKA
302 Albert St., W. — Soo, Ontario

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

Harmonikka myytävänä
Hyvässä kunnossa oleva kramaattinen harmonikka jossa on 46 näppäintä ja 80 bassoa. Venner Joki, 350 Bloor St. Sault Ste Marie, Ont. Canada.

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE
Dr. A. B. WEST
Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. — Soo, Ont.
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

J. A. MacInnes, B.A. — W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

Täydellisen kurssin suorittanut
Hieroja ja Sairasvoimistelija
K. A. LEINO,
336 Albert St., Soo, Ont., Can.
Huom.! 10 vuoden kokemus sairaala- ja yksityishierojana.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1157
354 Albert St. W. — Soo, Ont.

Gore St. Apteekki
Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä.
Suomalainen kauppa-apulainen.
H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA!

Mitä Latomäen Aikki sanoo "Työmiehen Joulusta"

Kas näin Aikki kirjottaa:

"Mongolia, Wis., marrask. 29 p. — Hyvä kaveri! Sinä lähetit minulle sen "Työmiehen Joulun". Luuletko sinä veli, että minä en olisi sitä tilannut muuten? Hyvin huomaavaisesti tehty kuitenkin että sen lähetit. Kun tulet tänne jouluna, minä ammun sinulle jäniksen, että saat joulupaistia; et kai sinä itse tiedä, mitenkä päin sitä pyssyä pidetään käsissä.

"Niin, siitä joulustahan minun piti kirjottaakin. Kyllä minä arvaan nyt sinun sotajuonesi ja mikä oli tarkotuksesi: onkia lausuntoani. Vaan mitähän tuo nyt tällaisen hákoniskan lausunto sitte painaa? Vaan siinä horjumattomassa vakaumuksessa, että vaikka olen tällainen Aikki, jonkalaisena olet minua vuosia tuntenut, siitä huolimatta olen aina oikeassa (ainakin omasta mielestäni) ja annanpa siis paavillisen arvosteluni Joulusta.

"Minä luin sen Mary Mäen sisällysluettelon Joulusta, mutta en voi olla Maryn kanssa kaikissa kohti samaa mieltä. Sen näki Maryn kirjotuksestakin, että hän sukupuolelleen ominaisella hataruudellaan ei ollut kaikkia kirjotuksia edes lukenutkaan; siitäpä syystä hän ylisteli liika paljon yhtä kirjotusta ja paremmasta kirjotuksesta kuittasi vain muutamalla sanalla. Toista se on kun minä luen! Kun minä hakkaan viisi koortia halkoja ja sitte tulen kotia ja otan "sanaa" käteeni, en minä sitä niin vain puolivalmiina laske irti: jokaisen luvun, jokaisen lauseen, jopa jokaisen sanankin täytyy painua tajuntaan kuin kengänkannan saveen; ja sen mukaan millaisen "kuvan" lukemani painaa ja mitä minä sen johdosta ajattelen, sen mukaan minä päättelen kirjotuksen arvoa.

Työmiehen Joulusta minun täytyy ylimalkaan sanoa, että **sangen kauniita kuvia** (nyt sinä varmaankin ole hyvilläsi, kun minä kehun!) painoi se kokonaisuudessaan, ärjotuksineen, kuvineen, runoineen, lauluineen ja taiteellisine asuineen minun harmaaseen aineeseeni. (Mutta veli, eikö tämä ole 30 sentin maksavasta joulusta, jonka minulle lahjotit, liikaakin ylistystä?) Kuvia minä en kyllästynyt katselemaan — johtuneeko se sitte siitä, että täällä Mongolian korvessa minä en näe enempi pysyväisiä kuin liikkuviakaan kuvia. Se ajomies siinä kannessa on onnistunut. Tässä oli Mary, enempi vaistonsa kuin ymmärryksensä avulla, osunut oikeaan arvellessaan, että ajomies uneksii liekeistä uutta, valoisampaa ja lämpimämpää yhteiskuntaa. Moninaiset veistokset, taulut, maisemat, luonneja tyyppikuvat luovat tekeleelle monipuolisuuden, jonka kaiken kokoon panemine, minä hyvin käsitän, kysyy aikaa, vaivaa ja kustannuksia.

"Kirjotuksia on jos mistä "sortista" niinkuin sanotaan; on runoja, on vakavaa, on leikillistä. Jotta sinä nyt et luulisi minun edes kiusalla uskaltavan jotakin sanoa vastaankin, sanon että teoksessa on liika monta runoa kokoelmasta "Suomen punaiset Ruotsin runoudessa"; en silti sano, että ne eivät olisi hyviä.

"Johan tätä tässä onkin yhdestä Joulusta. Muista tulla sitte tänne jo joulunaattona. Tänne pääsee, kuten tiedät, Soolainilla, sillä samalla unalla, joka oli kerran, muistavat vanhat, pysynyt lehmän kintereillä kymmenen mailia, mutta sitte jäänyt. Terveeksi vain.

Aikki Latomäki."

---

lee kahden käden kylkeään ja lähtee sitten voivotellen astelemaan taloa kohti. Maija menee menojaan.

Tupaan päästyään heittäytyy Eero vuoteelle kovasti valittaen ja kylkeään puserrellen. Isänsä ja äitinsä sekä muutamia kyläläisiä on tullut vuoteen vierelle. Kyyneleet silmissä tiedustelee äiti mitä on tapahtunut.

"Minä kaaduin heinäladon luona," sai Eero vihdoin sanotuksi surkealla äänellä. "Ai, ai kun polttaa! Minä kuolen! Ai, ai, ai!

"Älä nyt hyvä lapseni kuole. Mikä hyvänen aika tässä nyt tulee keinoksi," päivittelee äiti.

"Kyllä on parasta hakea lääkäri," huomauttaa joku kyläläinen.

"Niin lääkäri, lääkäri," pääsee emännältä yhteen äneen.

Lähdettiin hakemaan lääkäri, joka ehtikin paikalle muutaman tunnin kuluttua.

Lääkäri tutki Eeroa ja huomasi kaksi kylkiluuta olevan poikki.

"Ai, ai, ai, vai kylkiluita poikki," valitteli emäntä kamalan surkeasti, mennen hoiperrellen penkille istumaan.

Lääkäri sovitti tarkoin katkenneet kylkiluut paikoilleen, voiteli ja telkitsi ne sekä varotti sairasta olemaan huolellinen, ettei särkynyt paikka runneltuisi.

Maija oli kadonnut niin ettei talonväki tietänyt hänestä mitään. Nyt olisi hänen apunsa ollut tarpeellisempi kuin koskaan ennen. Kun ei häntä mistään löydetty, suostui talonväen pyynnöstä eräs eukko, joka kyläläisten kanssa oli tullut taloon tapauksen johdosta, toimittamaan askareita Rintalassa.

Emännällä itsellään oli kiirettä ja hätää. Hän lähetti jonkun Maijaa hakemaan äitinsä mökiltä, luullen hänen siellä majailevan, mutta siellä kerrottiin, ettei Maija ollut kotonaan käynytkään.

Maijan äiti tuli murheelliseksi tyttärensä suhteen.

Seuraavan päivän sarastaessa meni talon askareita toimittava vaimo kaivosta vettä hakemaan. Vettä ammentaessaan sattui veden mukana tulemaan käsine, jonka vaimo vei emännän tarkastettavaksi. Emäntä tunsi sen heti Maijan omaksi, ja aavisti pahaa. Hän tunsi kauheata tuskaa, joka salaperäisellä tavalla haavotti hänen olemustan. Olisiko Maija vahingossa pudonnut, vaiko tahallaan mennyt kaivoon, se oli ajatus, joka kiusasi emännän mieltä.

Yleisenä puheena kulki, kuinka kaksi ohikulkijaa oli nähnyt kuinka Eero oli juossut Maijan jäljessä pitkä puu kädessä. Rintalan emäntäkin oli saanut tämän tietoonsa. Tämä ja se seikka, että Maijan vaatteet olivat hujan hajan aitan edustalla, sai hänet aivan vakuutetuksi, että Maija on kaivossa. Mutta hän ei osannut sanoa millä tavalla hän oli sinne joutunut. Oli jo vuorokausi kulunut Maijan katoamisesta, eikä vieläkään kukaan tietänyt mihin hän oli joutunut. Maijan äitikin oli käynyt Rintalassa tiedustelemassa tytärtään, mutta kun ei kukaan tietänyt hänestä mitään, oli äiti palannut itkussa silmin mökilleen. Rintalan emäntä ei ollut vielä kenellekään ilmaissut epäluuloaan, eikä aikonutkaan sitä tehdä ennenkuin oli ottanut tarkan selvän oliko Maija todella kaivossa.

Seuraavana päivänä oli Rintalan kaivon ympärille kokoontunut tunkeileva väkijoukko. Kolme miestä nosti rivakasti vettä kaivosta. Puolen päivän tienoissa oli vesi jo niin vähillä, että ämpäri vastasi kaivon pohjaan vettä ottaissa.

Nyt päätettiin laskea mies kaivoon ottamaan selvää asiasta. Mutta ei kukaan läsnäolevista miehistä tahtonut uskaltaa laskeutua kaivoon. He pelkäsivät, että kaivo on sellainen, johonka paholainen kiskoo ihmisiä. "Kyllä minä poika menen. Minä olen käynyt kolme kertaa Amerikassa ja kerran Afrikassa," huusi odottamatta eräs mies joukosta.

Mies laskettiin kaivoon, jossa hän mukanansa ottamallaan piikkikuokalla alkoi tarkasti naarata kaivon pohjaa. Hän hakee ympäriinsä, mutta kuokkaan ei tuntunut mitään muuta kuin kaivon toisella puolella oli joku kiinteä esine. Varmuuden vuoksi laskee hän piikkikuokkansa vielä toisen kerran samalla paikalla, vetää varovasti ja lujasti, mutta mitään ei vaan kuokkaan tarttunut. Hän tuli vakuutetuksi, ettei kaivossa ollut sitä mitä etsittiin, ja samassa huusi hän kovalla äänellä kaivon reunalla oleville, että kaivossa ei löydy kadonnutta.

Kaivon luokse kerääntyneet katselijat lähtivät yksi toisensa perästä kotiinsa ja hetken perästä he unohtivat koko etsimishomman. Rintalan isäntä alkoi tyhjentää vanhaa aatamiaan emännälle kun hän tuollaisia olemattomia aikaan saattaa. Emäntä ei tällä kertaa välittänyt mitään sellaisista puheista, vaan hän tahtoi päästä asiasta selville perinpohjin keinoilla millä hyvänsä. Hän komensi miehiä ottamaan kaikki vesi pois kaivosta, sillä siellä oli hänen mielestään vielä sitä niin paljon, ettei sitä vielä varmuudella tietänyt mitä siellä kaivossa oli.

Veden ammentamista ruvettiin jatkamaan. Mies, joka äsken oli kaivossa käynyt, meni nytkin kaivon pohjaan, jossa hän pienellä astialla ammensi vettä ämpäriin saadakseen kaivon mahdollisimman tyhjäksi vedestä. Emännän käskystä vielä raapi käsillään pohjamutaakin, mutta mitään ei vaan löytynyt. Viimein emäntäkin tuli siihen vakuutukseen, ettei Maija missään tapauksessa kaivossa ollut. Näin perinpohjaisen etsimisen johdosta sai Rintalan emäntä jälkeenpäin kuulla Rintalan isännältä monta läksytystä, ja jos emäntä uskalti vähän vastaan panna, niin oli isäntä heti valmis tarjoamaan hänelle nyrkkiä.

Kaksi päivää ja kaksi yötä oli kulunut jo siitä kun Maija oli kadonnut Rintalasta. Toisen päivän iltana ilmestyi hän äitinsä mökille kutoja-Annin Sanna mukanaan.

Tervehdittyään äitiään uteli Maija oliko äitinsä sairas, vai miksi niin aikasin oli mennyt vuoteelleen. Äiti ei vastannut ensi mitään, katseli vaan vuoteeltaan silmät omituisen näköisinä. Maija edelleen uteli, että mikä hänellä oli, kun näytti niin kamalan näköiseltä. Äiti ei vieläkään virkannut mitään. Sannikin läheni nyt vuoteella makaavaa häntä tervehtiäkseen.

"Onko se tosi, että sinä lapseni olet vielä elossa," lausui vihdoin äiti hämmästyksissään.

"No en ainakaan kuollut," vastasi Maija, "vai onko sitten niin puhuttu," lisäsi hän.

Maijan äiti nousi ylös ja istahti vuoteen reunalle ja alkoi kertoa, että hän on ollut aivan siinä uskossa, että Maija ei ole enään elävitten joukossa. Hän kertoi myöskin mitenkä Rintalassa on nähty paljon vaivaa Maijan etsimisestä, kun ovat tyhjänneet vesikaivonkin aivan kuiviin.

Vai niin, ihmetteli Maija, ja minä uskoin, ettei minusta välitetä Rintalassa senkään vertaa kuin koiran penikasta. Mutta ei suinkaan siitä kaivosta olisi käyttövettä otettu, jos sinne olisi koiran penikka pudonnut. Kuivata sen olisi pitänyt, puheli Maija käsitettyään asian täydellisemmin.

Maijan äiti ei halunnut ruveta vastustamaan tyttärensä mielipiteitä. Hänen mieleensä muistuivat ne ajat, jolloin hän itse oli ollut palveluksessa, mutta hän ei ruvennut niitä kertomaan. Äiti tiedusteli Maijalta miksi hän niin oli lähtenyt Rintalasta, ettei ollut sitä emännälle enempää kuin muillekaan puhunut.

"Kun puun kanssa takaa-ajetaan," vastasi Maija.

"No minä olen kuullut jostain sellaisesta, onko se sittenkin totta."

"Totta se on," vakuutteli Maija. "Eero alkoi heitellä minun vaatteitani ulos aitasta ja kun minä menin sitä häntä estämään, niin olisi hän kai minua lyönyt, ellen olisi päässyt pakenemaan. Vieläköhän ne minun vaatteet ovat siellä aitan edustalla?"

"Kyllä ne on talteen korjattu," ehätti äiti vastaamaan. "Se Eero oli varmaankin kovasti päissään," lisäsi hän.

"Kyllä hän oli," myönsi Maija, "ja päihtyneenä ollen hänen pirullisuutensa kävi uhkaavaksi."

Maijan äiti ei kaikin paikoin käsittänyt tyttärensä selityksiä. Hän valitteli sitä, että kuinka hän oli ollut sairas pelkästä pelosta.

Hetken kuluttua vallitsi täydellinen rauha tuossa pienessä mökissä; kun sen asukkaat vaipuivat unen helmoihin seuraavan päivän koittoon.

Maija oli päättänyt ottaa eron palveluspaikasta ja ruveta nauttimaan rauhassa niitä vähiä varoja, mitä hän oli saanut säästöön. Samalla oli hän päättänyt ruveta valistamaan itseään mikäli mahdollista, päästäkseen inhimillisen ymmärryksen avulla käsittämään elämän todellisuutta. Elämä oli tähän saakka ollut hänelle hirvittävän raskasta, mutta hän ei ollut päässyt käsittämään miksi niin oli. Tällaisia ajatuksia pyöri Maijan päässä levolle asettuessaan.

Seuraavana päivänä saatiin Rintalassakin tietää, että Maija oli vielä elävitten joukossa. Rintalan emännälle kävi myöskin selville, että Maija oli lopullisesti ottanut itsensä irti palveluksesta. Hän kävi mökillä tiedustelemassa Maijan poislähdön syitä ja sitä eikö hän tulisi takasin palvelukseen. Maija selitti, ettei hän enään tästä lähtien aijo karjaa ruokkia, vaan on päättänyt ravita ensin itseänsä ja kun on kylliksi saanut itselleen tietoja, tulee hän vointinsa mukaan ravitsemaan tiedoillaan henkisesti köyhiä ja sorretuita ihmisiä.

"Maija on ruvennut puhumaan, ettei sitä tällaiset ihmiset kuin minäkin olen, ymmärrä mitään," virkkoi emäntä.

Maijan äitikin oli sanomaisillaan jotain, mutta kuullessaan tyttönsä puheen, tuli hän kokonaan sanattomaksi.

On ymmärrettävää, ettei Maija olisi ilman muitten apua osannut Rintalan emännälle niin vastata, mutta kutoja-Annin, jonka käsityskyky tällaisissa asioissa oli suurempi kuin tavallisilla ihmisillä, oli Maijaa neuvonut siten sanomaan, jos Rintalan emäntä vielä palvelukseen pyytää.

Rintalan emäntä sai palata kotiinsa tyhjin käsin, vaikka hän parhaansa mukaan koettikin selittää, ettei Eero olisi enään pahinilkinen Maijalle. Ja siihenkin kun Eero kerran oli Maijaa hätyytellyt, olivat olleet syynä muiden valeet. Tämän Maija vaan vastasi, että hän tietää nämä asiat kaikkien parhaiten, eikä kukaan enään sen enempää häntä palvelukseen pyytänyt.

Maija oli tuonut kutoja-Annin tuvalta kirjoja, joita hän nyt rupesi ahkerasti lueskelemaan. Hänen oli varsin vaikea ensimmältä ymmärtää niin syvämietteisiä kirjoja, mutta hyvä lukutaito ja horjumaton itseensä luottamus olivat niitä keinoja, joiden avulla Maijasta vähitellen kehittyi itsetietoinen, valistunut ihminen.

* * *

On kulunut kaksi vuotta siitä kun Maija oli Rintalassa palveluksessa. Maija Tuominiemi on ulkonaiselta näöltään muuttunut toisenlaiseksi. Älykkäät kasvonilmeet, tutkiva katse, varmuutta osottava olemus, ne ovat ominaisuuksia, jotka nyt ovat lyöneet leimansa entiseen karjanhoitaja-Maijaan, joka nyt on astunut julkisen sanan palvelukseen puhujana. Siinä hän onnistuukin kiitettävästi ja joka kerta kun hän astuu puhumaan yleisön eteen, tempaa hän kuulijakuntansa heti mukaansa tarkasti seuraamaan esitystään. Selvällä ja hyvin harkitulla esityksellä pakottaa hän kuulijansa käsittämään sen kurjan yhteiskunnallisen aseman, joka heidät on kietonut katkeraan syleilyynsä. Hän esittää aina selvin piirtein kuinka on mahdollista vapautua alhaisesta elämän tilasta. Toisinaan hän viipyy useita viikkoja puhujamatkoilla ennenkuin hän taas palaa äitinsä mökille, tuoden äidilleen elatuksen apua. Toisinaan hän muistelee niitä lapsuutensa aikoja, kun hän oli vielä pieni kasvava tyttö, jolloin hänen isänsä kuoli ja kun he jäivät kahden äitinsä kanssa mökkiä asumaan. Hän myöskin toisinaan muisteli niitä äitinsä usein lausumia sanoja, että kunpa tuon tytön voisi elättää niin suureksi, että se rupeaisi kelpaamaan ihmisille työhön ja itse elatuksensa hankkimaan. Hän ei kuitenkaan virkkaa näistä mitään äidilleen, sillä hän tietää, että äitinsä tiesi sangen vähän niitä lausuessaan. Maija tunsi olevansa iloinen siitä, että hän on päässyt ymmärtämään elämää ja voi puhua sorretuille vapautuksen suloisaa evankeliumia.

Mietteitä järjestäytymisestä

Keskusteltaessa johonkin taloudelliseen järjestöön kuulumisesta kuulee usein sellaisia sanoja, joita ei enää tällä aikakaudella toivoisi monikaan kuulevansa. Jotkut päivittelevät "että ei ole työmaata, en voi kuulua, kun on jo muitakin maksuja liikaakin" j. n. e.

Toveri miksi ajattelet näin kevyesti? Onko työväenluokan sorruttava ilman taistelua? Silloinko vaan haluat kuulua järjestöön kun sinulla on työtä raatavana? Etkö tiedä, että lujalla ja voimakkaalla järjestöllä voi vuoriakin siirtää. Eikö sinulle ole yhtä välttämätöntä kuulua järjestöön, kuin pidät olemassaoloasi välttämättömänä? Haluatko alistua vaikka kuinka pitkäksi aikaa työttömänä "hoopoilemaan"? Ota huomioon, että omistava luokka sinulle järjestää aina niin vilkkaampia kuin huonompiakin aikoja.

Jos kaikki ajattelisivat samalla välinpitämättömällä tavalla, niin helppo olisi omistavan luokan tukkia sorretun luokan suut. Vaan ajatteletko vielä sillä tavalla, että se on luonnonlaki, joka niin määrää, että meidän on tyydyttävä siihen mitä omistava luokka meille kulloinkin järjestää, omia etujansa silmällä pitäen?

Toiseksi unionistisella järjestömuodolla olemme tänäpäivänä sellaisella taistelurintamalla, että sen kautta me saamme parannusta oloihimme. Siis toveri kun tapaat union järjestäjän, ota jäsenkortti ja liity mukaan.

Samalla pitäkäämme mielessämme että uhrauksemme, minkä teemme vallankumouksellisen puolueen hyväksi, ei ole milloinkaan liian suuri, sillä se vaatii: aina meiltä taisteluun uhrautuvaisuutta.

Reisupoika.

Joukkotyösopimukset Saksassa v. 1922

Vuoden 1922 lopulla oli Saksassa voimassa kaikkiaan 10,768 joukkotyösopimusta. Sopimusten luku oli vv. 1919—1921 vähän suurempi. Yrityksien luku, jotka solmivat v. 1922 joukkotyösopimuksia, on melkoista suurempi kuin ennen sotaa. V. 1912 oli työläisten luku, jotka työskentelivät joukkotyösopimusten alaisina, 1,574,285, kun taas näiden luku v. 1922 oli 14,261,106 näistä 3,160,000 työläisnaisia.

20,5 % joukkotyösopimuksen alaisista työläisistä työskenteli metalli- ja koneteollisuudessa 14 % maataloudessa, 11,1 % kaivosteollisuudessa. Sopimustilaston mukaan oli vain 6,2 %:lla näistä työläisistä 48 tuntia pitempi työviikko, 65,7 %:lla 48-tuntinen ja kaikilla muilla työläisillä tätä lyhempi työviikko.

8,620 sopimusta, koskien 804,541 yritystä ja 13,224,647 työläistä, sisälsivät sopimuksen lomasta. 55,8 %:lla oli kuitenkin vain 3 päivän loma ja 38,6 %:lla 6 päivän. Korkein loma-aika, mitä oli määrätty ruumiillisen työntekijöille, oli 12 päivää. Virka ja palveluskunnan loma oli pitempi.

Työkellot

Kirj. Antero Virta.

Kaivannossa hääri miehiä kaikilla suunnilla. Raamat vinkuivat, porat kilisivät. Koko tuo monipäinen työlauma oli kuin kone, jossa jokainen ratas teki hellittämättä tehtäväään. Jos yksi ratas joutui epäkuntoon, pysähtyi heti koko koneisto.

Kone väänsi, kaivoi, porasi ja työnsi vaunuja ja — ajatteli. Jokainen tällainen valtava kone ajatteli kuin yksillä avioilla hääriessään kaivannossa. Koko tämä alkanut vuosisata oli ajateltu ja se oli johtanut nykyiseen määrätietoiseen ponnistukseen työn vallasta ja sen oikeuksista. Valtava kone pyrki oman itsensä käyttäjäksi.

Työkello helähti ja tuokiossa kone pysähtyi. Työkaluja vietiin suurella kiireellä vajoihin. Monipäinen joukko oli hajautuva eri tahoille huolehtimaan niistä monista asioista, joihin perheen elättäjä on sidottu.

Työkellon vapauttava kilahdus muutti tämän valtavan koneen yksilöiksi, joilla oli huolensa ja murheensa, kullakin erilaiset ja eri asioista, joskin kaikilla pohjaltaan samoista syistä johtuvat: pääomasta välineenä jokapäiväiseen elantoon.

Vaikka työkello oli välineenä lepohetken saantiin ja ajatusaikaan vaihtoon, oli se melkein vihattu sittenkin. Siellä se kellui paalussaan, kuin mikäkin pomo ja katseli korkeudestaan miesten häärintää välinpitämättömänä.

Se oli sukua samalle kylmälle oliolle, joka vallitsee työläisten voimaa ja sama välinpitämättömyys oli näissä molemmissa.

Eräänä päivänä murskaantuu mies kaivannossa ja työkellon olisi silloin luullut soittavan työpäivän keskeytyksen, mutta se oli varma liittolainen monipäistä konetta käyttävälle oliolle.

Pääomalle ei merkitse mitään yhden rattaan murtuminen koneesta. Toinen nopeasti tilalle ja entisen jäännökset kylmästi syrjään. Nopeasti vain kone käyntiin.

— — —

Työkello on siirrettävä jostain syystä toiseen paikkaan ja joku mies ahertelee sen kimpussa. Mies laskeutuu ottamaan jotain työkalua noustakseen jälleen tämän kapineen kimppuun. Kello on malttamaton kiusantekijä ja putoaa miehen päähän tainnuttaen tämän hetkeksi.

— Kas sitä kirottua, minkä teki.

— Tuon edellä sitä niin vihattiinkin.

Joku miehistä hymähtää:

— Joutavia! Se on tullut vaistomaisesti vihatuksi sen vuoksi, että se edustaa pakkovaltaa, jonka alta joukot pyrkivät pois.

Kellon kimpussa häärinyt mies heräsi, heitti kellon louhimoon. Se halkesi kilahtaen.

Sen tilalla toimi raudanpalanen yhtä moitteettomasti eikä se yhtään muistuttanut pakkovallasta.

Se oli pienen pieni hiutuva vanhasta järjestelmästä uudeksi, mutta kuvaava uuden oikeutuksesta.

Kansalaiset HUOMATKAA!

Kun tulette Sudburyyn, niin käykää tutustumassa meidän uudessa muotia seuraavassa liikkeessämme, jossa tehdään miesten sekä naisten pukuja. Joka puvulle täysi takaus. Kaikki uutta tavaraa. — Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti ja nopeaan.

Terve näkemiin. — Toveruudella

Kultalahti ja Koivula

Telephone 1667. Box 1504.
90 ELM ST. — SUDBURY, ONT.

Suomalainen Ruokatavarakauppa

Halvin paikka ostaa kaikki ruokatarpeet.

Linjoille lähetetään myös huolellisesti ja nopeasti suoritetaan tilaukset.

INTERNATIONAL GROCERY

Omistajat: E. Seppälä ja E. Kotanen.

292 Bay St. — Puhelin 305 N. PORT ARTHUR, Ont.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA

Suomalainen Virvoitusjuomaliike

"HOWDY" uusi juoma.

SAKLETTIA, KÄNTIX ja WESTON PISKETTIX aina varastossa.

STAR BOTTLING WORKS

P. O. Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

Juokaa Orange ja Lemon "GOO—GOO" y.m, y. m. **SMASH**

hyviksi tunnettuja virvoitusjuomiamme. — Lähettäkää tilauksenne osoitteella

TWIN CITY BOTTLING WORKS

819 MINNESOTA ST. — — — FORT WILLIAM, ONT.
tai puhelimella South 2100.

V. Tuomi. K. A. Merikallio.
Omistajat.

Kaikki sen jo tietävät

että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.

— Phone 2003 North. —

International Bottling Works

157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

NYLAND GROCERY

Parhain paikka on tehdä kauppaa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.
Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.

P. NYLAND

229 Grandwall Ave. Port Arthur, Ontario.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 582

OLE VAROVAINEN KUUMEEN, VILUSTUKSEN TAI ESPANJAN TAUDIN JÄLKEEN

Jos tunnet itsesi heikolta, hermostuneelta tai lamaantuneelta, sinun pitäisi ottaa vaari varoituksesta.

On olemassa uusi lääke, joka tekee ihmeitä tällaisissa tapauksissa. Jos lääkärisi ei ole sitä sinulle vielä määrännyt, mene apteekkiin ja hanki sitä pullollinen. Sen nimi on Nuga-Tone. Ota sitä ainoastaan muutaman päivän ja tulet ihmettelemään kuinka nopeasti aloitat saavuttamaan takaisin terveytesi ja voimakkuutesi. Lukijamme tulisi kiirehtiä hankkimaan itselleen tätä ihmeellistä lääkettä lääkkeeksi, joka rakentaa ruumista, lihaksia verta ja hermostoa nopeasti. Se antaa mieluisan unen ja antaa pian hyvän ruokahalun, järjestää vatsan ja suoliston toimintaa. Nuga-Tonen valmistajat tietävät niin hyvin mitä se voi aikaan saada ja vaativat he kaikkia apteekkeja takaamaan sen tai palauttamaan rahanne, jos ette sattuisi olemaan sen tuloksiin tyytyväiset. Katsokaa takausta jokaisessa paketissa. Suositeltu ja taattu, myytävänä kaikissa apteekeissa.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samalaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Skandinavian Health Home, Hieromalaitos, Copper Cliffin tien varrella, ent. Proctorin haussi. — Erikoisala vatsa- ja sydänhieronta.— Huom.! 10 vuoden kokemus. **Ida ja Otto Ylönen,** Phone 1031, Bx 1111. Sudbury, Ont.

Luonnonparantola ja Hieromalaitos 247 Elm Street itäinen, vastapäätä kaupungin vesisäiliöltä. Parannetaan kaikenlaiset taudit hieronnalla, kääreillä, höyryllä ja kylyillä, kuten: reumatismi, hermo-, sydän- ja munuaistaudit y.m. Mrs A. Aarnio, puhelin 272, Box 1908. Siistiä huoneita sisäpotilaille.

COPPER CLIFF, ONT.

Jouluksi lipeäkalaa. T. Fransi, Copper Cliff, Ont.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.** **Werne Koivull,** Phone 276 L. Box 113.

FORT WILLIAM, ONT.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Myöskin välitämme House of Hobberlin pukuja ja palttoja $25.00 ja ylös. Puheli 1185 S.— 201½ Simpson St., Fort William, Ontario.

C. A. Stenback, välittää ostäjille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolaihetyisille kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co. 740 Simpson St., Fort William, Ont.** Puhelin 1338.

Annan hierontaa. Hilda Lötjönen, 318 Ogden St., Puhelin 3112 S.— Fort William, Ont.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 409 Simpson St., Fort William, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave. Port Arthur.

Leningin ompelu vastaanottetaan Mrs. Elma Nyman, 349 Foley St., Port Arthur, Ont.

Kaikenlaisia kolitilauksia ottaa vastaan ja ajaa J. Rahkola, puhelin 2430 K North.

Annan hierontaa kotonani, 85 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda Koivula.

Annan hierontaa kotona ja kotidessa. H. Salo, 140 So. Algoma St. Puhelin 866 N. Port Arthur.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

K. Arnion ruokala avoinna kello 6 aam. klo 11 illalla. Ruokaa saatavana tavallisella ruoka-ajalla. Myöskin kahvia ja ruokaa ajalla. Ja silloin jos yleisö haluaa niin voimme antaa kahvia ja ruokaa jälkeen iltasen. Huonetta on myöskin vuokrattavana. Osoite: 304 Albert St., W. tai Albert & Huron St. kulmassa. Soo, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätälinliikkeeni sijaitsee N:ro 46, 8 Ave. — J. Rintanen, Timmins.

Teen parturintyötä pallorummassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heinää, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 53—4th Ave., Timmins.

Hieroja Ida Väisänen 58 Elm St., North, Timmins, Ont.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala olitta ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

Sudbury-ympäristö

Lukurenkaan kokous tänä (keskiviikko-) iltana kello 8.

Katsokaapas kaikki tätä. Ensi Lauantaina, t.k. 6 p. on Sudburyn kommunistisen nuoriso-osaston ensimäiset iltamat. Näistä tuleekin oikein mainiot ohjelma-, näytelmä- ja tanssi-iltamat. Ohjelmaa on runsaasti, josta m. m. mainittakoon soittoa, puhe, laulua, runoja, kertomuksia, kupletteja, joista yhden on Isä-Ville värkännyt paikkakunnan oloista, y. m. Mutta kuulkaapas, kaikkein paras on se meidän hauska yksinäytöksinen naurupilleri, nimeltään

"Isän nenä".

Tanssin aikaakin jää sitten vielä kaikille ja tanssin soitosta pitää huolen Kinnunen. Sisäänpääsy näihin iltamiin on ainoastaan 35 senttiä. Toivotaan että yleisö saapuisi runsaslukuisena näihin meidän ensimäisiin iltamiin. Iltama alkaa täsmälleen kello 8.30 illalla. —S.S.

Kosijat, pielaveteläinen operetti esitetään juhlanäytäntönä jouluna. Kaikki ne näyttelijät joilla on yksityislauluja mainitussa näytelmässä, voivat käydä harjoituksissa joka aika päivästä Vapaus-talolla. Muistakaa, että esitys-iltaan ei ole enää kuin kolme viikkoa aikaa. Ja laulujen täytyy silloin raikua. — Köörilauluja harjoitellaan ensi sunnuntaina kello 10. Kaikki avustajat silloin mukaan.

Mammonan uhrialttarilla, viisinäytöksinen yhteiskunnallinen näytelmä tullaan esittämään lähitulevaisuudessa näyttämöllämme. Lähemmin toiste.

Näytelmäseuran kokous on ensi torstaina kello 8 illalla. Tärkeitä asioita. Suunnitellaan talven ohjelma y. m. Saapukaa joukolla. Uudet jäsenet tervetulleita.

Kapituliherra. Harjoitus ensi sunnuntaina kello 6 illalla.

Viime sunnuntai-iltana pidettiin taasen hyvin rikkaasisältöinen ohjelma- ja keskustelukokous. (Ohjelma kokous se lopultakin pidettiin vaikka myöskin samaksi illaksi oli ilmoitettu osaston työkokous.) Kaikkein ensimäisenä esiintyi siellä vastaperustettu orkesteri, kajahuttaen reippaasti "Vapaa Venäjä" marssin sekä "Ruotsalaisen valssin." Yleisö osotti suosiotaan valtavilla käsientaputuksilla.

Sitten seurasi uudelleen se keskeen jäänyt keskustelukysymys puolueemme järjestämisestä tehdasryhmäin perustalle. Siitä keskusteltiin kaksi tuntia, vaikka tavallisesti käytetään näissä kokouksissa ainoastaan yksi tunti keskustelulle, mutta kun asiaa on vasta niin vähän yleisemmin käsitelty, joten kysymykseen näytti olevan paljon erinäköisiä katsantokantoja vallalla. Tullihan siinä keskustelun yhteydessä todetuksi monta seikkaa, jotka ovat olleet myöskin tekijöinä siihen ettei tämänkään kysymys ole tullut sen laajemmin tunnetuksi. Enemmistö puheenvuorojen käyttäjistä asettuivat tehdasryhmäin perustamisen, tai kuten sitä myöskin sanotaan puolueen boshevisoimisen kannalle.

Keskustelukysymyksen jälkeen esitettiin mutta ohjelmaa, runoja, lauluja, kertomus y. m. Siinä esitettiin Proletaarin nyrkki, joka valkein ohikin naisen toimittama, piti kuulijat alusta loppuun saakka sangen tarkkaavaisena.

Sudburyn piirin rauhanoikeuden yleisessä istunnossa viime viikolla langetettiin kolme vankilatuomiota ja yhdelle syytetylle annettiin vapautus. Davis Brinton ja Edward Munro, jotka olivat karanneet Burwashista, tuomittiin kumpikin kahdeksi Kingstonin kuritushuoneeseen. Suomalaiselle Olli Luukolle, joka oli syytetynä poliisin pahoinpitelemisestä, ja joka oli jo kuulustelua odottaessaan ollut kaksi kuuta vankeudessa, sai vielä yhden viikon tuomion pesuksi. Cecil Darrah Espanolasta laskettiin vapaaksi.

16 mainaria vangittu West Virginiassa

Fairmount, W. Va. — Kuusitoista mainaria on vangittu Grant Townpissa, lähellä täällä, syytettynä yrityksestä räjäyttää dynamiitilla New England Fuel Co:n Grant Townin kaivokset.

Sheriffi J. N. Charlton on asettanut vankan aseistetun vartiaston kaivoksille, komppanian ryhtyessä vahvistamaan kaivoksiaan avoimena pitäjänsä.

Kyseessä on komppanian salaliitto toimivia unionin jäseniä vastaan.

Sotatarpeista saatu yli biljoonan dollaria

Washington. — Sotaministerin apulainen, D. F. Davis, selittää vuosiselostuksessaan, että sotadepartementti myydyistä sotatarpeista on rahastodepartementille tilittänyt yhteensä $1,095,661,186. Sotatarpeiden myynnistä on saatu keskimäärin 36 prosenttia siitä mitä alkuperäisesti ovat asianomaiset tarpeet hallitukselle tulleet maksamaan.

Keinottelua rautatien turvissa

Vancouver, B. C. — Tyynenmeren itäinen rautatie, jonka rakennuttamisessa politiikot ja urakoitsijat ovat tukkukaupalla yhteisesti keinotelleet, on ollut valkoisena elefanttina British Columbian väestöllä kauan aikaa. Miljoonia dollareita on luovutettu ja upotettu tähän yritykseen. Molemmat, liberaali ja konservativipuolueen jäsenet ovat yhdistyneet tässä puijauksessa.

Nykyisinä vuosina kun pohjoinen alue ja Cariboon piiri avattiin rautatieliikenteelle, näytti se tuottavan takaisin siihen luovutettuja varoja, mutta samaan aikaan hallitus suunnittelee rautatien myymistä yksityisille. Muuan ryhmä newyorkilaisia kapitalisteja on aikeissa ostaa hallitukselta tämän rautatien, joka on suuren ja laajan viljelysalueen läpikulkutienä. Kaksi suurta englantilaista syndikaattia myöskin suunnittelee rautatien ostamista.

Itävallan ja Jugoslavian kauppasopimus

Wieni. — Jugoslavian ja Itävallan välillä on solmittu kauppasopimus, joka perustuu Itävallan parlamentin äsken hyväksymään tullisäädökseen. Tsekkoslovakia on suostunut alentamaan tulleja noin yhdellä kolmatta osalta niistä pääasiallisista tavaroista, mitä tuodaan maahan Itävallasta.

Vuonna 1923 vietiin Tsekkoslovakian kaikista uloslähetettävistä tavaroista 25 prosenttia Itävaltaan, kun taas Itävallan ulosviennistä meni 20 prosenttia Tsekkoslovakiaan.

Taas kavallus ammattiosaston kassassa Ruotsissa

Ruotsin metallityöntekijäin liiton Göterborgin osasto ilmoitti rikospoliisille, että osaston rahastonhoitaja F. J. Moberg oli tehnyt kavalluksia. Moberg on pidätetty ja poliisi tutkii asiaa. Mikäli tutkimuksissa on käynyt selville, olisi hän kavaltanut osaston varoja noin 33,000 kruunua ja kavallukset ovat jatkuneet vuodesta 1921 alkaen Moberg on muuten nauttinut suurta luottamusta paikkakunnalla, m. m. hän on Göteborgin kaupunginvaltuutettu.

Zeppelini-tehdas Espanjaan

Berlin. — Tuleeko taikka ei Ranska vaatimaan Friedricshavenissa sijaitsevan Zeppelinitehtaan hajottamista, tri Hugo Eckener, joka toimi äskettäin Amerikaan saapuneen zeppelinin komentajana, tulee johtamaan Sevillessa, Espanjassa rakennettavan zeppelinitehtaan rakennustyötä. Tehtaassa tullaan kaikkien ensiksi rakentamaan ilmalaiva Brazilian hallitukselle ja tulee ilmalaiva lentämään yli Atlannin Buenos Airesiin.

Amerika ja valtameri

Mistä johtui, että kun eurooppalaiset 1400-luvulla löysivät uuden maailman, Amerikan, kohtasi heitä vain parilla rajoitetulla alueella eräänlainen kulttuuri, joka oli verrattain alkeellisella tasolla, suurin piirtein samalla, mikä vanhassa maailmassa oli jätetty taakse 5,-000 vuotta aikaisemmin? Eri seikat ja tosiasiat jotka olivat yhteydessä Amerikan oman maantieteen kanssa, olivat luonnollisesti huomattavasti vaikuttaneet maan kehitysasteen määräämisessä. Mutta oli eräs toinen selvä tosiseikka, jolla oli perustava merkitys siihen, että ihmisen edistys Amerikassa oli jäänyt toisella taholla elävien ihmisten apua ja vaikutusta vaille — se seikka, että molemmin puolin oli valtameri, joka eroitti maan vanhasta maailmasta. Ja tuhansia vuosia sen jälkeen kun vanhan maailman ihmiset olivat oppineet kulkemaan jokia ja sisämeriä, pysyi valtameri suojelevana muurina. Valtameribarrigaadiensa takana jatkoi Amerikka nukkumista — tai, sanoaksemme oikeammin — kulki eteenpäin kuvaamattoman hitaasti. Niin kauan kuin valtameri pysyi esteenä, vaikutti se epäedullisesti, aivan samoin kuin varhaisimman ajan jälkeen, jolloin suojamuurilla oli vielä suuri merkitys, erämaa oli epäedullinen Egyptin kulttuurin kehitykselle.

Mutta millainen on Amerikan asema molempiin suuriin valtameriin meidän päivinämme? Neljä vuosisataa on kulunut siitä, kun Kolumbus purjehti Amerikkaan, neljä vuosisataa, jolloin ihminen on yhä enemmän ja enemmän valloittanut valtameriä ja muuttanut ne esteistä kulkuteiksi, vuosisatoja, joiden aikana se kulttuuri joka vietiin Amerikkaan vanhasta maailmasta, on juurtunut ja kehittynyt suorastaan hämmästyttävällä vauhdilla, kunnes Amerikan Yhdysvallat tänään ovat ensimmäinen kapitalistis-teollisten maiden joukossa. Amerikalla on nykyään Europan teollisuuskeskuksiin nähden suoranainen etu siitä, että sillä on toinen rannikko Atlannille, Europaan päin, toinen, Tyynen meren rannikko, Aasiaan päin. Se on vanhan maailman molempain osien keskivälissä ja sillä on satamia sekä itään että länteen.

Kaikki rientäkää Liberty Haalille ensi Lauantaina, t. k. 6 päivänä

SUDBURYN NUORISO-OSASTON

— ensimäiseen —

Ohjelma- ja Näytös-Iltamaan

Hyvä ja runsasvarainen ohjelma ja hauska 1-näytöksinen kappale

"ISÄN NENÄ"

LOPUKSI TANSSIA. — Iltama alkaa klo 8.30. — Sisäänpääsy 35c.
Antakaa nuorison toiminnalle kannatuksenne.

ILTAMAKOMITEA.

Anna

Monta pitkää ja raskasta vuotta on kulunut siitä, kun tapasin sinut, Anna.

Syksy oli silloinkin, kun tapasimme. Tämä aika se vuodesta oli ja muistatko, että sinä iltana kun viimeisen kerran puhelimme, tulivat maahan ensilumet. Muistatko kun erosimme, että sinä lähdit pienellä venheellä kulkemaan yksin illan pimeässä yli järven.

Pelkäsin, että vesimatkalla sankan pimeän keskellä kohtaisi sinua vaara. Pelkäsin sitä. Mutta sinä olit reipas ja rohkea proletaarityttö, ja onnellisesti sinä pimeästä ja vesimatkasta selviydyit. Sinä selviydyit, tiesin sen, sillä kuulinhan sovitun merkin — kolme aironlyöntiä venheen kylkeen järven toiselta puolelta.

Sinä, reipas ja rohkea työläistyttö, et arvannut ehkä sitä, että jäin pitkäksi ajaksi istumaan ja miettimään sitä, minkälaiseksi mahtanee sinun vastainen elämäsi muodostua.

Miksi niin ajattelin? Siksi, koska olin tullut huomaamaan, että sinä olit yksi niitä työläisluokan lapsia, joka omaa lahjoja. Ja siksi, että omasit lahjoja, siksi sinä voit silloinkin olla jotain poikkeuksellista siellä, niissä taloudellisesti ja henkisesti vaikeissa oloissa, joissa vain harvat jaksoivat tavallista arkielämän tasoa ylemmäksi nousta.

Niin pitkäksi ajaksi jäin istumaan sinne toiselle rannalle ja ajattelemaan sinun vastaista elämänkohtaloasi, Anna. Ja usein hyvin usein se kysymys on myöhemminkin mieleeni tullut. Erikoisemman voimakkaasti se on tullut mieleeni aina silloin, kun on tullut syksy — ja kun on satanut maahan ensilumi. .

Mutta mikä oli sitten sinun vastaisen elämäsi kohtalo?

Ollessani siellä, missä ei ole oikeastaan elämää eikä päivää, missä vain kylmä harmaus kaiken kätkee, kuulin sinusta jotakin. Mutta se mitä kuulin, oli kuin kaukaa tulevan ääniaallon heikkoa värähtelyä — ja niin ollen ei se mitään varmuutta sinusta mukanaan tuonut. .

Sen jälkeen on kaikki ollut hämärää. Mutta usein, ja erikoisemmin juuri syksyn saapuessa ja sadellessa ensi lumia muistut mieleeni Anna.

Silloin tulee myös mieleeni kysymys: onko ollut hänellä, lahjakkaalla työläistytöllä mahdollista kehityksen tiellä eteenpäin mennä, vai onko hänen — kuten niin monien toistenkin — ollut pakko pysähtyä puolimatkaan?

K. O. I.

Rakkautta ja filosofiaa

"Ken ei rakasta viinaa, naista ja laulua, hän pysyy koko elämänsä ajan narrina", lauloi Luther aikoinaan. Ja Luther itse lieneekin väkevästi noudattanut omaa elämänohjettaan. Saksan talonpoikain kapinaa kukistaessaan — Lutherin osuus siinä on ollut inhoittava — jakoi hän aatelisille viinat ja naiset, köyhä kansa sai — laulun. Mutta wittenbergiläisen "satakielen" ja uskonpuhdistajan elämästä tehdään parhaillaan Saksassa filmiä. Mahtanee siitä tulla aito saksalainen olutfilmi.

Hienoston naisilla on milloin mikin lemmikkieläin. Tavallsesti ne ovat meikäläisen mielestä hirvittävän rumia — ne kissat ja koirat, joista nykypäivien luonnottoman hienot emäntänsä ovat tehneet eläinmaailman muotinukkeja. Nyt on kuulemma rikkaitten hienoston naisten muoti-eläin — leopardi. Onnellinen leopardi! Sen nahkaa on alettu käyttää oikein hienojen hameitten reunuksena tai kengän päällisiin.

Suomen uutisia

TYÖOLOT OULUN LÄÄNISSÄ

Oulun työnvälitystoimiston taholta on annettu seuraavia tietoja alkavan talven työoloista läänissä:

Metsätöitä tulee läänin pohjoisosissa, Tornion- ja Kemijokivarsilla olemaan noin 40 prosenttia vähemmän kuin viime talvena. Niille seuduille ei siis ole syytä vieraspaikkakuntalaisten lähteä työnhakuun. Kajaanin kihlakunnassa saattaa työmaita aueta yhtä paljon kuin viime talvenakin kenties propsi- ja paperipuuhakkuita enemmänkin. Ilsalmen—Ylivieskan välillä tulee olemaan suurehkoja halko- ja ratapölkkyhakkuita. Oulun kaupunki tulee ulkometsistään hakkauttamaan noin 700 syltä halkoja.

Mitä erityisesti tulee työoloihin Oulun kaupungissa, niin tulevat sahat täällä, niinkuin luultavasti koko rannikkoseudulla olemaan käynnissä koko talven. Nuottasaaren sahalla ei kuitenkaan riitä sahausta kuin yhdelle vuorolle. Samoin ovat sahatyöt Oy. Puusepällä verrattain vähissä.

Metalliteollisuuden alalla voivat kaupungin teollisuusliikkeet, Oulun konepaja ja Oulun Rautateollisuus Oy. pitää jokseenkin nykyiset työväkimääränsä, noin 30 miestä kumpikin, töissä edelleen. Samoin Oy. Mustonen noin 20 miestä. Viime talvena oli työläismäärä, varsinkin Rautateollisuus-Oy:n konepajalla jonkun verran suurempi.

Nahkateollisuuden alalla viime aikoina vallinnut hiljaisuus näyttää tulevan yhä jatkumaan. Viime päivinä on Åströmin tehtailta sanottu irti työstä 12 rakennustyöläistä, 8 remonttimiestä, ja mikäli on ilmoitettu, tullaan kahden viikon kuluttua yllämainituilta tehtailta irtisanomaan noin 200 työläistä.

Useat nyt erotetut työnraatajat ovat olleet yhtiön palveluksessa 10 a 25 vuotta.

JÄRKYTTÄVÄ HUKKUMISONNETTOMUUS SAVITAIPALEELLA

Eräänä iltana lähti Savitaipaleen pitäjän Partakoskelta Pienenkosken myllytä neljähenkinen venhekunta soutamaan noin 3 kilometrin päässä olevaan Kuivasensaareen. Venheessä olivat itselliset Eeva Partanen ja Maria Ukkonen, joilla oli ollut viljaa Pienenkosken myllyssä jauhettavana. He olivat sitä paitsi ottaneet venheeseen mukaansa erään saarnaaja Lempiäisen ja palvelijatar Hilma Pettisen, joten pienenlainen, 2-hankainen venhe joutui verrattain raskaaseen lastiin. Pimeässä pääsi venhekunta kuitenkin onnellisesti aina lähelle Kuivasensaarta. Kuitenkin oli heille jostakin syystä tapahtunut onnettomuus, jolloin venheessä olijat olivat joutuneet veden varaan. Hilma Pettisen onnistui kuitenkin päästä uimalla rantaan ja toimitti hän sanan onnettomuudesta lähellä olevaan Kuivasenkylään. Paikalle saapuneet ihmiset löysivät venheen rantaan ajautuneena sekä myöskin venheen läheisyydessä Maria Ukkosen ruumiin. Sensijaan ovat saarnaaja Lempiäisen ja Eeva Partasen ruumiit edelleen kadoksissa. Maria Ukkosta alettiin heti virvoittaa henkiin, mutta klo 9:ään mennessä ei siinä vielä oltu onnistuttu.

Savitaipaleen kunnanlääkäri Soilunen matkusti paikkakunnalle. Hukkuneet Eeva Partanen ja Maria Ukkonen olivat noin 50 vuoden ikäisiä, ja saarnaaja Lempiäinen myöskin jo vanhemmanpuoleinen. Pelastunut palvelijatar Pettinen oli sensijaan nuorempi.

Halutaan tietää

Missä olet John Hannula? Jos satut tämän näkemään, niin ole hyvä ja vastaa heti kirjeellä, sillä asia on tärkeä tai jos joku hänen tuttavistaan tietää missä hän on, niin olisi hyvä ja ilmottaisi alla olevalla osotteella:

J. Tolmonen.
310 Richmond St., W. Toronto, Ont., Canada.

Urho Aaltonen anna tieto itsestäsi tai selvitä asiasi. Ole niin kun mies, kun minäkin olin sinua kohtaan.

Kusti Lahti.
46 Widmer St., Toronto, Ont.

Tuhannet ovat parantuneet miksi ette te? Luonnollisilla hoito-ohjeillani. Yskän, nuhan (kylmyyden) ja Influensan parannus 35c. Reumatismi ja sen parannus 50c, yhteensä 75c. Tilatkaa osotteella: Dr J. Koski's Natural Healting Ins. 2500 Clay St., San Francisco, Cal.

Kelloseppä

A. HEISKANEN

7 Durham St., — Sudbury, Ont.

Sama puoti missä on Ivar Salon parturiliike.

Otan vastaan kaikkea ammattiini kuuluvaa työtä. Hinnat kohtuulliset. Kauempana asuvat voivat lähettää työnsä postissa Box 1599.

HUOM.! 16 vuoden ammattikokemus takaa työn kuntoisuuden.

BARKERIN MUSIIKKI KAUPPA

HARMONIKKOJA. — MANDOLIINEJA. — VIULUJA.

Uusimmat recordit ja nuottivihkoja.

JOULULAHJOJA

88 Durham St.—Puhelin 1694 Sudbury.

— Seuraava Blue'n puodista.

Hyvä farmi myytävänä Long Lakella.

Ainoastaan 3/4 mailia koululta ja postista. Työkärryjä, aura, äes ja muuta farmikalustoa myöskin myytävänä. Hinta $4,000.00. Lähempiä tietoja saa kysymällä tai kirjoittamalla.

WASYL BOCHOWSKI, Rehault via Sudbury, Ont.

Metsämiehet Huom.!

Ehdottomasti vedenpitävästä nahkasta valmistettuja

Pieksuja,

Shoebacks, saatavana. Myöskin kolmipohjaisia $8.00 ylöspäin. Samoin valmistetaan viimeisintä mallia hiihtopieksuja jonka mallisilla on hiihdetty maailman rekortti. Näytteet lähetetään pyydettäessä. Tilauksia otetaan vastaan myöskin postin kautta. Linjatilaukset lähetetään joutuin. Työ taataan.

Vanhoja kenkiä korjataan.

Toveruudella

E. Hillman,

24 Durham St., SUDBURY, Ont.
P. O. Box 778.

Tri H. KOIJONEN

Phone konttoriin 1588
Phone kotiin 1765

Kirjottakaa osotteella: Box 1192, Sudbury, Ont.

Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Puoti vuokrattavana

C. P. R. tavara makasiinin vastapäätä.
Kysykää

G. MOSES,
76 Elm., St., East.

Dr. L. A. JOHNSON

SUOMALAINEN

Hammaslääkäri

Torontossa.

1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

Canadian National Rautatien uusi päivä palvelus Sudbury—Parry Sound-Toronto astuu voimaan ajan muutoksen kanssa Joulukuun 7 päivänä.

Canadian National Rautatiellä junat kulkevat seuraavilla ajoilla: Juna lähtee Parry Soundista 1.00 i. p., Tiistaina, Torstaina ja Perjantaina Torontoon; Sudburysta juna lähtee samoina päivinä 8.05 aamupäivällä, saapuen Parry Soundiin 12.50 i. p. Parry Soundista juna lähtee 1.00 i. p. saapuen Torontoon 6.45 i. p. Juna joka nyt lähtee Torontosta 9.10 aamupäivällä, Maanantaina, Keskiviikkona ja Perjantaina Parry Soundiin tulee läpi Sudburyn jättäen Parry Soundin 3.25 i. p. saapuen Sudburyyn 8.10 i. p.

Juna on varustettu ruokailu vaunuilla.

Ensimäinen läpikulkeva juna lähtee Torontosta Maanantaina, jouluk. 8 p., ja Sudburysta Tiistaina, Joulukuun 9 p.

Täydet tiedot saa Canadian National tiketti agentilta.

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jäljellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Finn 30, 1018 So Wabash Ave., Chicago, Ill.

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä........jolla lähettäkää minulle........pulloa Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki.......................... Valtio..........................